

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూన్ నెల 8-వ తేది శుక్రవారము } No. 58
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర శ్వేతమాస బహుళ పంచమి } నంచిక గౌర

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారితో జేలకునేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెటకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
పలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహ సీసా 1-కి 0-10-0
కజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండగలది.
ఆమృతాంజనం డిపో!
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
శ్రీ
249, ఫ్రేంకోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి

స్వ దేశాభిమానులు గండు మీ జీవితమును భారత ఇన్నూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

లాహోరు (స్థాపితం 1896) తో భీమాచేసుకొనును.

4579

అమలులోనున్న పాలసీలము త్రం రు 5 1/2 కోట్లకు పెంచుకొనుట.

కొ-పాలసీలు :	1928	50,40,000	4 వత్సరములకు పగలు పరి 1 కి రు 76,47,500
	1924	57,85,000	
	1925	78,15,000	
	1926	125,00,000	
	1927	2,07,89,628	పైపాల్లు సంవత్సరముల పగలు మొత్తమును 8 శాతకము.

81-12-1928 సం॥ ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రికెట్ క్లబ్బులతో బోన్ రు 1000- రు 100- చొ॥ ఎంబామెంటు, హోల్ టైఫ్

పాలసీలమీద నిర్ధారణ చేయబడినది.

సరిపడునట్లైన కొలిం పుచ్చుకొని బోనకును యిచ్చివేయుటకు ఏర్పాటుగలదు.

మిగతా వివరములకు:-

జి. రంగనాథు, శైక్రటరీ, మధురభాంచి

ట. సి. శ్రీనివాసన్, శైక్రటరీ, కల్లికోట బ్రాంచి

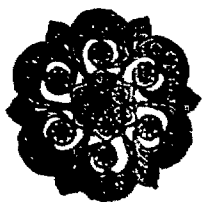
కె. యన్. నరసింహ అయ్యంగర్

చీఫ్ ఏజెంటు, బెంగళూరు

పి కుప్పసామి అయ్యర్, శైక్రటరీ

మద్రాసు బ్రాంచి

యిదివరలో మాతో
లావాదేవిచేసినవారంద
రును తృప్తిచెంది
యున్నారు.

మీరును ఒకసారి మాతో
ఒక బేరము చేసిన
నిజము తెలియును.

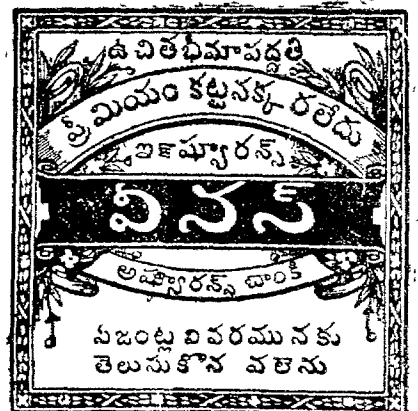
బీదలకు, సామాన్యలకు, ధనవంతులకు తగినట్టి బంగారు, వెండి, పువ్వుకాగములు, కంపులు, సీమకవలములు
మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన సగటుఅమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నది.
అక్కరలేనిది వానకు పుచ్చుకొని, మరియొకవగ యివ్వబడును. ఈవద్దలేనిది
అర్జిరిచ్చిన సకాలమునందు తయారుచేసి యివ్వబడును పవరంబుగాదును,
సీమవండికి పూచీనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అందు సన్ను,

(2977)

నగలవ ర్రకులు, 28, చైన్సాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

4800

నెల 1-కి రు 40 వేరనము మీద ఏజెంటు కావలెను.
ఆర్గనైజింగు సూపరెంటెన్ డెంట్లు
యన్. జి. ఎ. గుప్తగారు, కావలి లేక
చావలి శేషయ్యగారు, కన్పా, విజయనగరం.

గ్రహాలవ్యే

శ్రీల ఆరోగ్య యోగ్యముల తెలిపిం...
పచ్చిత మాపపత్రిక

సంపాదుకు-డాక్టర్ శే. ఎస్. శేషి

సం॥ చందా రు. 4. విడిపంచిక 6 ఆకాయి

తెలూల ఖర్చు ప్రత్యేకము

గృహాలక్ష్మి కార్యాలయము

బాబు బాబు 752 ఎన్నూరు,

మదరాసు.

ప్రతి గృహమునందు అత్యావశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తాతామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd

Trade Mark

తెప్పించి, ఒకడపా వాడిన మీద పెక్కిలి తృప్తిచెందెదరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే 504, వా 801

మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. ఇది మేలేనకస్తూరి, మంకుమపువ్వు, ఆపూగ్యమైన పిప్పలు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి క్రమంగా తయారు చేయబడినది. తొంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలంవిధములు, దస్త్రలు, శీతలము, అజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపుకొప్పి పిల్లలు పడినెము, ప్రక్కల తున్ను, అగ్నిహంధ్యము, మదబద్ధము, ఒలపీసత మొదలగువాటికి వైద్యాయుధమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి ఉపశమనము. తొలఁతలకు ఒక గొప్ప వరప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-4-0 కాస్తూరి బుడ్డు 0-4-0 జి. కాస్తూరి బుడ్డుతో 6 పహు రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్గర్తన పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

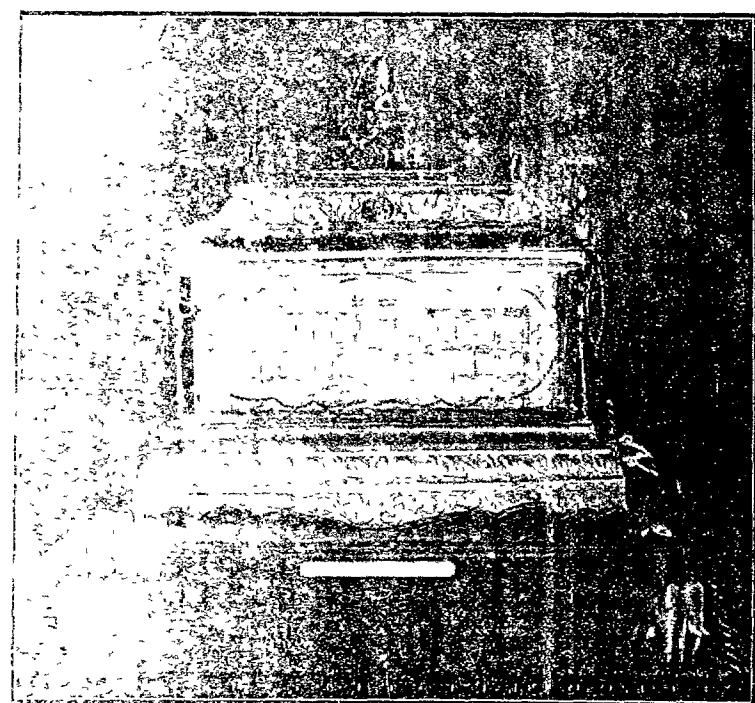
ప్రతి గృహమునందు అత్యావశ్యకముగా నుండతగినది!

1497

కాన్ కెట్లను తయారుచేయువారు

1497 మీకు కాన్ కెట్లు కావల

జెంసీయన్ జ్యాయలరీ మార్టు బెంగళూరు(సి.టి.) నీన దయచేసి ముందుగా మ

మ్మలను ఆలోచింపుడు. మీకు మంచి లాభము కలుగును. అన్ని లక్కరలకు అనుకూలమగునట్లుగా వెండిపెట్టెలను మంచి డిజైనులతో తయారుచేసి యివ్వగలము. మాచే తయారు కాబడిన పిజ్జెనులు ఎల్లప్పుడు అనలుభరకు రెట్టింపుగా విలువను పొందును. వైన కనుపరచబడిన పెట్టె మాచే తయారు కాబడినది. మైసూరు స్టేట్ ప్రభుత్వమును సీపాలిటీవారివల్ల వైసాయిగారికి బహుమానముగా నివ్వబడినది. డిజైన్లు తదితర వివరములు కోరిన వెంటనే తెలుపబడును. 4003

ఆర్డరు పోసి పంపుటకు కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. తక్షణమే ఉత్తరములు వ్రాయవలయును

అనుభవశాలురును సామర్థ్యము కలిగిన వారలు మాకంపెనికి ఆంధ్రజిల్లాలలో జీవితములను భీమా చేయించుటయందు పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను. జీతము, లేక కమిషన్ మరెందుచుకూడ యివ్వబడును.

మిగతా వివరములకు యీదిగువ అడ్డ సునకు వ్రాయుడు.

బ్రాంచి మేనేజరు,

ఏషియన్ అన్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, గుంటూరు.

పూర్తిగా హిందువులమయమైనదియే

త. ప. దు. దు

1

లాభమును పొందుదు

మీ జాతువులు చనిపోయిన మీద నష్టపడక పునరుత్థానము లేక 12 వత్సరముల తరువాతవచ్చు ఎండోమెంటు పొందవలెను. కాబట్టి కంపెనీ సేవకు బ్యూరోకు బ్రాంచి ఆయన యాకంపెనీలో రిజిస్టరుచేయవలెను.

ప్రతి వివరములకు:—మేనేజింగ్ డైరెక్టరు,

మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డెవలప్మెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్ బెంగళూరుసిటీ

ఎండోమెంటుపొందవలెను కమిషన్ పద్ధతులమీద ఏజెంట్లు కావలెను.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(8-6-28)

సముజ్జ్వలి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు

రు. ఆ. పై

కాకికామర్లు—22 X 22 మంగిషమార్లు (5) 8-14-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) 7-14-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 8-9-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

కాకికామర్లు—22 X 22 "కూటాను" (5) రు 7-10-0

గంజాం విశాఖమండల దేవాంగమహాజన సభ,
నరసన్న పేట

గంజాం జిల్లా, నరసన్న పేట గ్రామం ఆడివారం
పేటకన్యాలో 1928 జూన్ 9-10 తేదీ కని ఆడివారము
లో గంజాం విశాఖ మండల దేవాంగమహాజనసభ జరుగును.
బంధువులకు || శ్రీ పాతర్ల మల్లయ్యదేవ బెహరాగారు
సభాధ్యక్షత వహించెదరు.

చల్లా బసవరాజు,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

శ్రీ గుంటూరు అన్నదానసమాజము

ఈ సమాజోద్యమముగానుండి పలువిధముల మిగుల
భూతదయతో సమాజమునకు సహాయముచేయుచుండిన శ్రీ||
శోబ లక్ష్మయ్యగారుగారి ఉత్తరక్రియల సందర్భమున
ఈరోజున వారికుమారుల శ్రీకృష్ణకారము సమాజముచేత
భూతత్వప్రతిగా కంటి, గ్రంథి మున్నగు దీనులకు 1 వ తరగతి
సంతర్పణ చేయబడినది.

గుంటూరు, } న్యాయతి హనుమంతరావు,
7-6-28. } కార్యదర్శి.

శ్రీ గుంటూరు అన్నదాన సమాజపు ఆస్తికు.

నిషేధము

మూలపత్రియను నవలారాజము, తారాశాంక విజయము,
బిల్ల జీయము, శ్రీనాథానందము మున్నగు ప్రబంధములు మాడ్రా
నన్నములనియు, విజయనగర సామ్రాజ్యవతనము శోషవార
మొదలగు నాటకములు ప్రదర్శనానన్నములనియు ప్రభుత్వము
వారు నిషేధించిరి. ఈవిషయమై యాంధ్ర పరిషత్తువారు శ్రీ
పిరాపురము మహారాజుగారి యాధిపత్యమున గవర్నరుగారి
యొద్దకు రాదుబారము వెళ్లియుండిరి. ఒక్క పూర్వప్రబంధ
ములగుర్చి మాత్రమే పేరు వెల్లినట్లు తెలియుచున్నది. ఇది
సమంజసముగాదు. ప్రాచీన ప్రబంధములనే గాక సవాతనాధు
నాతన గంధరాజముల నన్నింటిని నిషేధపు టు త్రవ్వనుండి
తప్పించవలయునని యాంధ్ర పరిషత్తువారిని ప్రార్థించు
చున్నాను.

కోగంటి దుర్గా మల్లికార్జునరావు.

తులసిరామాయణము

కాకినాడలో నూతనముగా కట్టబడిన వైశ్యకులచేవత
యగు శ్రీవాసవి కన్యకాపరమేశ్వరీవారి యాలయమునందు
యిదివరలో కాకినాడలో అనేకచోట్ల తులసి రామాయణ
మును చదివి తత్పరప్రభావితచే అనేక సత్కారములను బహు
సిన బ్రహ్మశ్రీ శ్రీనివాసపురపు వెంకట్రావు బి. ఏ. గారిచే వైశ్య
ప్రముఖుల ప్రోత్సాహమునకు హిందీవాణియుందు తులసి రామ
యణము విపులముగా చదువబడుచున్నది. శ్రీరావుగారు కాకి
నాడలో హిందీరామాయణము ప్రారంభించినదిగాయిత
పండితపామకలకు గ్రాహ్య మగునట్లు అతిస్పృహమగురై
లితో ఉపమాన ఉపమేయ పరంపరలతో, కడు నిపుణతగా,
కథాచమత్కారమున, కవివ్యాయమున, వ్యక్తికరించుచు
ప్రార్థించు వీరిభాషాపాండిత్యమును, ఎరుగనివారు లేరు.
పూజనీయ నిత్యమును పఠించుచుండు శ్రీవాసవాంబయాలయ
ములో ఉట్టిపర్చింపబడన మొత్తయు ప్రశంసార్హమై యున్నది.
శ్రీ పురుషులు అనేకమంది రామాయణ కథవిని ఆనందించు
చున్నారు. శ్రీగాంధీ మహాత్ముడు యేభాషామత్తని ఎల్లెడల
ప్రచారముచేయ నుద్దేశించుచుండునో అట్టి భాషాయోషాను
తల్లియగు హిందీని యివిధముగా ప్రచారములోనికి తీసికొని
వచ్చుచున్నందులకు శ్రీ వెంకట్రావుగారి శ్రమయు పంపనీయులు.

యిమ్మిడి సాంబమూర్తి.

పెడన

కలెక్టరుగారి రాక

పరోత్సాహగ్రామగ్రంథాలయము చూచుటకు ది. 6-28
తారీఖున సాయంత్రము 5 గంటల మహారాజశ్రీ కృష్ణజిల్లాకలె
క్టరు వెస్తులేవారోవారు దినుచేసి గ్రంథాలయమును చూచి
ఒక చీరునాగ్రంథములు నింపివారు. రెండవ చీరునాగ్రంథము
గ్రంథములు నింపనుని తెలివిచ్చినారు. శ్రీవారు గ్రంథాలయ

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC

The Dainty SOAP

4661-2

శ్రీకృష్ణకారము సమర్పించినది

మనకు రావడముతోనే మహారాజశ్రీ భట్టజ్ఞానకొలయ్యగారు
శ్రీ కలెక్టరుగారికి పూజార్చనము సమర్పించివారు. తదుపరి
శ్రీజ్ఞాన కొలయ్యగారి యింటికి శ్రీ వారిని తీసుకొనివెళ్లి
అల్పాహారము యిచ్చివారు. శ్రీవారు కొంతసేపు ముచ్చటించి
14 సలలు బాలికలకు ఎయ్యను వచ్చినతర్వాతను వివాహము
చేయుట మీద అనుమతించెదరా అని జ్ఞాన కొలయ్యగారిని
కలెక్టరుగారు ప్రశ్నించిరి. అందులకు శ్రీజ్ఞాన కొలయ్యగారు
14 సంవత్సరములవరకు వివాహము చేయుటయే శ్రేయ
స్కరమని నుడిచిరి. అంతట శ్రీ కలెక్టరుగారివారు 10 దినము
లలో తెలుపుమిద ఇంకాండువెళ్లుతూ యున్నానని తెలివిచ్చి
వెడలిరి.

6-28 తారీఖున శ్రీకలెక్టరుగారివారు వెళ్లిన తర్వాత
మ. రా. శ్రీ ఆంధ్రయూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ సి. డి. నుబ్ర
హ్మయ్యకెట్టిగారువారు వారి సతీమణిగారును బెజవాడ అసిస్టెం
టు కలెక్టరు వారి సతీమణివారును భట్టజ్ఞాన కొలయ్యగారి
ఇంటికి దూచుచేసివారు జ్ఞాన కొలయ్యగారు యిచ్చిన అల్పా
హారము భుజింప శ్రీవారు సరోత్సాహగ్రామ గ్రంథాలయ
మును చిత్రించి రాత్రిపాఠశాల కెట్టింపు మని శేరివిచ్చివారు.
రాత్రి 9 గంటలవరకు జ్ఞానకొలయ్యగారి ఇంటివద్ద యుండి
శ్రీరామలింగ తాడేపల్లి లిమిటెడ్ కంపెనీ చిత్రించి వెడలిరి.
(పురవాసి)

శిస్తులు-పంటనష్టము

ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయదారులు పంటపండించుటకు
ఖరీదును ఒకబుధుచోప్పునగట్టి వారి యొక్క వ్యవసాయపు
సామాన్యఖర్చులను, విశేషఖర్చులను నిర్ణయించి, యీ మొ
త్తమును తీసివేసి, మిగతా నికరాదాయములలో సగమునకు
భూమిభూమందునకు వసతి, తక్కిన సగమును శిస్తుగా స్వీక
రించెదరు. నికరాదాయమును సగమునకు శిస్తు అను నిర్ధార
మును వారి ప్రచురణములలో పుస్తకముగా సంగీకరింపబడినది
కాని పంటలు పండక శిడిపోయి పుస్తక మదరాసు రాజధాని
లో య 1-3 0-1-0 పంటపండినను శిస్తు మాపుచేయరు
బొంబాయి రాజధానిలో 0-4-0 పంట పండినయెడల శిస్తు
మాపుచేయరు. అలా పంటపండినను, పావలాపంటపండినను,
నూత్రముకడే అలాపంటపండినను, రహితకు వ్యవసాయ
సామాన్యఖర్చులకు ఏమాత్రము సరిపోదు. అలాపంటపండిన
పుస్తక ముంచిపోయెలో 80 శేర్లు ధాన్యము లభించును. అట్టి
పాలము జిరాయలిచేయుటకు మామూలు ఖర్చులకింద 120
శేర్లు ధాన్యమును 18-8-0 రొక్కమును ఖర్చు అగును.
అనగా పండినదానికన్న హెచ్చుగా 40 శేర్లు
ధాన్యము ను; 18-8-0 రొక్కము ను ఖర్చు అగును.
ఇట్టిపాటుకు ఏల శిస్తు మాపుచేయరాదు? పావలాపం
టుయని అంగకావేసినను, ఖర్చులకు సరిపోదు. శిస్తుభీయన
పుస్తక లింగి రించినదామేమన శిస్తుమా పుచేయవలసినపుస్తక ఏల
మరచిపోయిరి:— వెనుకసంవత్సరము పంటలో మిగిలినదాని
లో నుండి కట్టవలసిన ఎరును వాడించరు. శిస్తుయొక్క
వ్యభావము ఆసంవత్సర కృషిపట్టవచ్చిన ఫలితముతోనుండి ప్ర
భుత్వమువారు తమవంతు తీసికొనుట దాచినదానిలోనుండి
ఇచ్చునదికాదు. అట్లయినచో, పండినదా, లేదా, శిస్తురద్దుచే
యవలెనా యను ప్రశ్నయేయుండును. నికరాదాయములలో
సగముశిస్తుగా గైకొనుటయే ప్రబలమ అన్యాయము. అసిద్ధాంత
మును పంటపోయినపుడు మరచిపోవుటకు మరింత ఆక్రమము.

పన్నులను నిర్ణయించుఅధికారము ప్రజలను వారిప్రతినిధులను
సంక్రమించనిది యాచిక్కులుతోగవు. ఈవాంఛను రాజకీ
యాభిప్రాయభేదములతో నిమిత్తంలేకుండ, అన్ని కక్షలవారు
ను విచారించవచ్చును. సవరణసదుపాయముల వెదకవచ్చును.
గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

స్థానికసంస్థల సవరణచట్టము

యిప్పటి చట్టములోని లోపములను సవరించి, స్థానిక
సంస్థలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిపడేయుటకు, ఒక
సవరించట్ట మసవరమని యెల్లరిచేతను తలచబడెను. యింతల
నురుంచి, శివసభ్యులను చాలకాలమునుండి, మండ్రులచేతను శాస
నసభోపసంఘముచేతను, జరుపబడి, తుదకు ఆలోచనసహిత
మైనట్టిన్ని, నిష్ప్రయోజనకరమైనట్టిన్ని బిల్లు ప్రయోగప
డినది.

యీ బిల్లు చట్టమైన స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలలో
యిదివరకున్న నామమాత్ర స్వతంత్ర్యమును మాయచును.
ప్రభుత్వోద్యోగియు లింకను నిరంకుశముగ అధికారము చెలా
యించుట కవకాశ మేర్పడును.

యిప్పటిచట్టములోని కొద్దిద్వారములను మూసిన లాభ
ముందునుగాన, స్వపరిపాలనా నూత్రములను, మొదలంటల క్రొం
చితయు నివట్టుచువల్ల కావించిన లాభము లేమాత్రమును,
జగజ్ పోగా, నష్టము తెక్కువగునని చెప్పవచ్చును.

యందుల స్థానిక పరిపాలనలో నతిప్రాముఖ్యమైన,
ప్రాధమికవిద్య, వారిశుభ్యము, వైద్యసహాయము, నీటిసరఫరా
మార్గముల సౌకర్యములు, మున్నగు ప్రజోపయోగమైన పను
లెన్నిటిని నిర్వర్తించుచుండిన తాలూకాబోర్డులను రంగము
నుండి నిష్క్రమింపజేసి ఆయా వ్యవహారముల నెల్ల నిర్వర్తించ
వలసిన బాధ్యత జిల్లాబోర్డులపై నుండిరి. పరిపాలన సక్రమముగ
జరుగవలెనన్న తాలూకాబోర్డులనుండి జిల్లాబోర్డుల సంరంభ
జేయు టవసరమును న్యాయమును ఆగును.

ఎప్పుడును ప్రజేషిస్తేర్లకు కొలదిగనున్న పరిపాలన పవిత్ర
ముగను న్యాయమైన పరిశీలనతోను జరుగుట కవకాశముం
డును.

ప్రస్తుత తాలూకా బోర్డులకు తగినంతరాబడి లేచుట
వాస్తవమే. అందులకై జిల్లాబోర్డుకు రద్దుజేసి జిల్లాబోర్డు ఆదాయ
మునెల్ల తాలూకాబోర్డులకు పంచినచో యిప్పటికంటె వ్యయ
ము సక్రమముగ ప్రజోపయోగముగ జరుగుట కవకాశముం
డును.

తాలూకాబోర్డులు శేరుగ స్థానికప్రభుత్వములతో వ్యవ
హారము జరుపుకొనినచో నష్టకష్టము లేమిన్నియొందవు. మ
ధ్యజిల్లా బోర్డుద్వారా జరుగు వడపోతనల్ల లాభమేమియు లే
కపోగా న్యాయమధిక ముచున్నది. జిల్లాబోర్డుకు తగ్గించి తా
లూకాబోర్డుల నుంచినచో న్యాయమును తెగ్గించుటకు వీలుగ
నుండును.

నాన యిట్లుచు పూర్తిగ త్రోసివేయుటకు యిప్పటి
చట్టములోని లోపములను సవరించి స్థానికపరిపాలన పూర్తిగ
ప్రభుత్వోద్యోగివారు వాసనలేకుండ ప్రజలకిష్టములనుండు పే
రొక సవరణ చట్టమును చేయుటకును శాసనసభ్యుల నెల్ల ప్రా
రించుచున్నాము.

గుంటకాల, దివితాలూకా గొల్లపూడి బ్రహ్మయ్య.

విశేషలింగము పంతులుగారి పరంతి

శ్రీరావు బహద్రుడు కందుకూరి విశేషలింగముపంతులుగారి 9 వ వర్సంతి 27-5-1928 తేది ఆదివారము నాడు రాజమహేంద్రవరమునందు పితృకారీణి సమాజపక్షమున జరుగబడినది. పత్రికలలో ప్రచురించుటమాలమనగా గాక తెలియపర్చినంతవరకు ప్రత్యేక శిఖర వలనను స్త్రీపునర్వివాహ కుటుంబములు తదుత్పన్నమునకు ఆహ్వానింపబడెను. శుభాకరు 108 కుటుంబములకు ఆహ్వానపత్రములు పంపబడెను. 13 కుటుంబములకు జేరినవారు, గంటూరు దుర్గిరాల మార్కాపురము కాకినాడ బెజవాడ తేనాలి కట్టములనుండి ఈమందుత్వదినవిద్యుప్రయానములను సరకుపేయక యుత్సవమున పాల్గొనటకరమెందుల యెంతయు జ్ఞానునియ్యదు. 10 కుటుంబములవారు ఆహ్వానమునకు ప్రత్యుత్తరములు వ్రాసిరి. కాకినాడనుండియు పితృపురమునుండియు మరికొందరు మిత్రులకుడ వచ్చుటవలన కార్యక్రమము ఉత్సాహముతో జరపుటకు విలకలిగెను. ఆనందోద్వానవనము 27 వ తేదీన స్త్రీ పునర్వివాహ కుటుంబములలోను, సంభుసంస్కారపరాయణులలోను నిండి కమ్మలకు పండుమ సాయముండెను. రాజమహేంద్రవర ప్రార్థనసమాజ యువకులు విద్యుక్త సేవకులగు వారెల్లరికి వరిచర్య సలిపిరి. తోట ఊరికి వెలుపల చాలదూరమందున్నను ఎప్పటి కేవలపు కావలసినవచ్చిన వెంటనే వైసికలు మీద వల్లి తెచ్చియు కడపలు మొదలగు కార్యములు క్రమముగా జరిపియు వారుపూర్తిగ కష్టపడియుండుటయే యుత్సవము జయప్రదముగా నెరవేరుటకు ముఖ్యకారణమని చెప్పవలసియున్నది.

27వ తేది ప్రాతఃకాలమున ప్రార్థన సమాజ సభ్యులు ఉదయోత్తరంతో ప్రార్థననుండిరమ్మనుండి ఆనందోద్వానవనమునకు వచ్చిరి. ఉదయము 8 గంటలకు తోటలో ఆనందాశ్రమమున వి. పి. రాజగారి బి.పి. ఈశ్వరోపాసన జరిపి స్త్రీ పంతులుగారి యసాధారణశక్తి సామర్థ్యములను వివరించుచు ధర్మప్రసంగము గావించిరి. మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు మిత్రులు తోటలో సమావేశమయి స్త్రీపునర్వివాహోద్వయము బాగుగ విస్తరిల్లుటకు చేయవలసిన కృషిగూర్చి ఆలోచన సలిపిరి. సాయంకాలము 8 గంటలకు పురమండలమున కాకినాడ పి.ఆర్. కాలేజి ప్రెస్విటేరియన్, డాక్టరు వేమూరి రామకృష్ణరావు ఎమ్. ఏ. పి. ఎల్. డి. గారియొ జూనర్లుముక్తింద బహిరంగపథ గావించబడెను. సారీమణులకుడ పలువురు పథ సలకరించిరి. భగవద్గీత సానంతరము అధ్యక్షులు దైవప్రార్థనచేసి ప్రారంభోపశ్వాస మొనరిరి. ఆందు పత్ర సాంఘిక భాషావిషయకాది భిన్నవిద్యములందు పాటుపడువారెల్లరు సమావేశమై పరస్పర భావముల చెలిబుచ్చుకొని పశ్చిము నెరపుటకనుబాటియొన్నది నాధిపతియై యుత్సాహము బడయుటకును శేష ఆవశ్యమి న్న పం గి న డి శ్రీ వి శే ష లింగ పం ప తి య ని వి కి ద ప ర చి రి పద్మావతి హైస్కూలు హోదావ్యయ, ఇంటూరి కనకాచలముగారు ఎమ్. ఏ. ఎల్. డి. శ్రీపంతులుగారి యుపాధ్యాయదీపనము యువజనులయందు సంస్కరణాభిమానమును సద్గుర్తనమును పెంపొందించుటకు ముఖ్యముగ తోడ్పడినందు, వారి కార్యకూరత్వ మసామాన్యమనియు స్వయంవిత్రయందలి కొన్ని భాగముల నాధారముగా గొని నిరూపించుచు చక్కగ నవస్థనించిరి. రాజమహేంద్రవర మునిసిపల్ హైస్కూలు తెలుగుపండితులు, బి.వి. నారాయణదేవుగారు తమ విశ్మయకీర్తిని వ్యక్తకొందించుకొనటకు శ్రీపంతులుగారి కెట్లు ప్రోత్సహము పంపినదియు, వారి భాషాసేవి ఆదర్శప్రాయమనియు తమ సహజవాగ్ధాటితో ప్రసంగించిరి. స్త్రీల యభ్యున్నతికి శ్రీపంతులుగారి పలిపిన వివిధకార్యములను వివరించుచు కాకినాడ ఆశ్వనేజి నూపరింపెడెంటు నాభి జగన్నాథరావుగారు బి.పి. బి.ఎల్. ఉత్సాహపూరితమున నవస్థానము గావించిరి. బాల్యమునుండియు తమకు శ్రీపంతులుగారిలోగల పరిచయమువలన వారు నిష్కలంకర నులనియు పరిశుద్ధవృద్ధులు లనియు తెలిసికొంటిమని వక్రీలు కనపర్చి శ్రీరాములుగారు దృష్టాంతములతో విభలముగ నుపన్యసించిరి. శ్రీపంతులుగారు గాధమున ఈశ్వరవిశ్వాసమును నిర్మలమున ఈశ్వరభక్తియు కలవారగుటచేతనే నివిభోద్యమములందు ఆసామాన్యపరాక్రమముతో పోరాడి జయముగాంచగలిగిరినియు, జే శా భి వృద్ధికి పాటు కడదలచు వారందరు వారి పత్రిక భక్తివిశ్వాస పూరితులు గావలెననియు నొక్కిచెప్పుచు కాకినాడ పి. ఆర్. కాలేజి ప్రాధికరణ పెద్దాడ రామస్వామిగారు ఎమ్. ఏ. గంభీరోపన్యాసము సలిపిరి. అగ్రాసవాధికారిగారు ప్రసంగములను గూర్చి సంక్షిప్తముగ తమ యభిప్రాయములు తెలిపినపిదప పితృకారీణి సమాజ కార్యదర్శి యుత్సవమునందు తోడ్పడిన వారెల్లరికి వందనము లర్పించెను. పథ జయగీతముతో ముగిసెను. పీఠికాణి సమాజము కామరాజు హనుమంతరావు కావించి 6-8-28 కార్యదర్శి

వైమనుగారి కృత్రిమబుద్ధి, ఆప్రయోజకత్వము

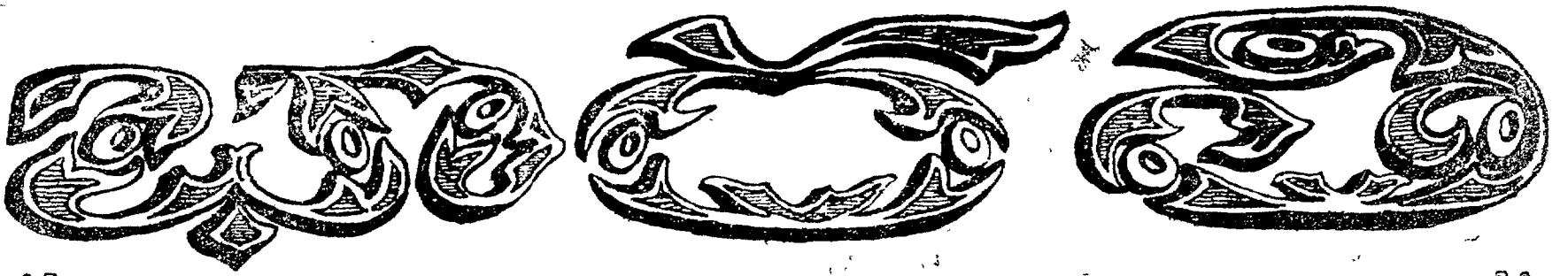
జిన్నాగారిలో నరసాలాపములు "వయోనీర్" పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. దివాన చమకలాల గారిచే బయట పెట్టబడి, యిదివరకే "వయోనీర్" పత్రికలో ప్రకటింపబడినవివరములు యదార్థములగుచో, వైమను కవిమనుయొక్క ఆప్రయోజకత్వమునకు నిది ప్రబలమగు దృష్టాంతములగుచున్నవి. బ్రిటిషు ప్రజలయొద్దటను భారతీయుల యొద్దటను వైమను పథ్యములు మెట్లుమెట్లు విహించియుండిన కవల భైర్యమునకు చాల భిన్నమగు మనోభావము యావరములబట్టి బయటపడుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము వైమనుగారును తమ తోడిపథ్యులును అధికారబలముతో గూడిన మానమున విహించియుండిరి. తమస్థానమునుండి యిం యగ్రమున నెవరకు మరలకుండుటకు నిశ్చయించినట్లునవడిరి. కాని, వీరినిజనితి యి వృధు బయటపడినది. తాము భారతదేశములో గడిపిన కొద్దివారముల కాలములో నెక్కువభాగమంతయు రహస్య ప్రయత్నములతోనే గడిపిరి. ఏవిధమున నయినను సహకారమును బొందవలెనను తలంపుతో వీరనేకమార్గములను ప్రోక్కిరి. తమ వలకబడి నువయోగించుటకా విశ్వప్రయత్నములు సలుపుటయేగాక, భారతదేశమందలి కొన్నికవులను తమ వంకకు లాగ బ్రయత్నించుటయేగాక, ఒంటరిగానుండు కొందరు వ్యక్తులనుగూడ తమ తిత్వాని వదలబడుట మూలమున తమ వంకకు లాగుటకు అనేకరహస్య వత్సాగములను వర్సిరి. తమ కొనగగబడిన యధికారముయొక్క ధర్మబలమును నిండువిశ్వాసముతో నువయోగించుకొను నిర్మల దైర్యములబడె తాము భారత ప్రజలయొద్దటను బ్రిటిషు ప్రజల యొద్దటను నిలవబడుటకు బదులుగా, వీరివృధు తమ ప్రారంభ పారబాటును గుర్రెగియొన్నారని అనుమానింపబడుట కవశ్యమిచ్చిరి తమొద్దగొన్నవగ్గుల సేకకే క్రులను గుర్రెగి తమ యవదర్శన సానమునుండి కొంతవరకయినను తప్పించుకొనుటకు గా ను త మ య ధి కార

జలమును ప్రయోగించుటకే గాక, రహస్య రాయబాకములను పలుపుటకు గూడ వీరిపును నిశ్చయించినట్లుగా ననుమానింపబడుట కవశ్యమిచ్చిరి. తాము గావించిన పారబాటువలన గలగు నష్టములను పూర్తిగా గుర్రెగి యాపారబాటును దిద్దుకొనుటకు నిశ్చయించుకొనినట్లుగా తమ భావమును జూపి యుండినచో, అట్టిభావమును విగుల కొనియాడవచ్చును. ఇతరవిషయములలో పి రేవిచేసిరో యింకను వెలుగురునకు రాలేదు. కాని, జిన్నాగారిలో వీరు గావించిన సహకార ప్రయత్నములు తమ జంతు తనమును, బుద్ధిహీనతను గూడ బయలుపరుచుచి. ఈ ప్రయత్నములలో వీరు పూర్తిగా నోడిపోవుట ఆవెంటనే యటుండగా, సర్ జాన్ సయిమునుగారు తాము సహకారమును అన్యుతముగా పొందితిమనియు, అట్లోబరు మానముతో బహిష్కార మంత మొందుననియు, ప్రపంచమునకు చాల మొదలిడిరి. ఈ రహస్యములు బయల్పడిన తరువాత, సర్ జాన్ సయిమునుగారు భారతదేశమున కొపగిన అంత్యవందకేమున, ఆపిమ్మట తా వింజ్ఞాండులలో బలికినమాటలును, కవలముతో గూడుకొనియున్నట్లుగా గన్పట్టుచున్నవి. "అంతయు బాగుగనే యున్నది. అన్నియు కుళనూచకములే. కాని, మనము జిన్నాగారిలో రాయబాకము సలకవలెను." అనట బుద్ధిశీలతగల శ్వాసవాదికి తగియుండలేదు. ఇది యొకవిధమగు ఆత్మరంజన కాని మరెవరినిగూడ నిది వంచించకలదు.

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడీ, హాన్స్ లాఫుమము, అంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంగ్రతాస్త్రము, భూతవృద్ధ్యము, యంత్రములు, చీట్లకేతనాపాలు, వినోదవిద్యలు, మనుష్యుని మాయమచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగలు, శరీరములని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. వీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 2.113 చమత్కార గణితము:—(టెక్స్టు బుక్ కవిటి వారితే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్రవివేచన, మనోగణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్న, యాక్త, తనూ లెక్కలు, గణితావధానము గలవు. వెల రూ. 1.12 కి రూ. పి. ఆర్. జగద్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీరల వెంట్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు. వెంట్రుకలు దుష్టనతో చూడవచ్చునంతవరకు అనింకవదు. వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అతిఅంత్యదక యనిగ్రహింపుడు. కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ ను శీటి నుండియే వాడుటారంభించుడు. తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికి దివ్యామృతము వెంట్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట వీరు నుగానుండుటనుండి రక్షించి వట్టుకుచ్చునట్లే, తుమ్మెద రక్కెలనెలె నిగనిగలాడించును. ఈముఖభక్తదరిని శీతే తరీక్షింపుడు. మీ వెంట్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తమ చలదనమును గలిగించు నో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు వెట్టు అధి క్వరగలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతివట్టులములను, వల్లెలను, దుకానాదాదలందరినీ, తరిమకప్రక్కను అమ్మవారలందరినీ దోచుకును. మీవూరి వర్తకులయొద్ద కొనునవ్వడు, కామినియాఆయిల్ ను అని చూచి మరికొనుడు. నీసా 1-8 ను 1-0-0 పోస్టేజి 0-0-0 ప్రత్యేకం, నీసా 8 కి 2-12-0 పోస్టేజి 0-12-0 ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్) కానుట మరువకుడు. మీదునువ్రుమిదగాని, శేషు దుమామిదగాని రెండుమాడల చుక్కలు అటోధిల్ జోత చల్లిన వెంటనే విక్రియి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైత్యుత్వం తరిమకమును, నెదజల్లి పట్టవచ్చును. శిండ్లినయిండుములను బంధువులందరిని సంతోషకరములకు, అటోధిల్ జోత త్వ మరెద్దియో కానరాదు. శీతే ఒకనీసాకొని, కాని అద్భుతతరిమకము అనుభవించుడు. 1 కొత్త ఓటోధిల్ జోత రు. 2-0-0 2 " " " 1-4-0 1 ద్రామ " " 0-12-0 నమూనా నీవారెండగోల్ పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. నువానన కార్డు 1-8 లగా 1 ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ. 285, బమ్మమకీడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

నచిత్రమానపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది ని ప్రచురింపబడును

ప్రతిచంద్రమాసమున మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు, తనచిత్రములు ప్రచురింపబడును

వందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగఁ బంపుటకు వీలులేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు సంపవలెను.

శ్లోమాన సంచిక - విషయానుక్రమణిక

దీపారాధన—శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారు; దుఃఖధోరణి—అచవి శంకరరావు గారు; వార్షికపదము—శృంగారపదము—అవ్వారి. సు బ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; సుల్తాను మహమ్మదు—చింతా శంకరదీక్షితులు గారు; రాముడు, రామాయణము—కవికొండల వెంకటనరసరా యణమూర్తి గారు; రామనేప, హనుమంతుడు—పొన్నలూరి సూర్య నారాయణశర్మ గారు; అరవమునందలి ధ్రువు అను విశయకృత్తము తెలుగునగుటదా?—కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారు; కవిప్రబోధ ము—మం. వెంకటశర్మగారు; ధనవంతుని కే శౌరవము—నాదెళ్ల వెంక ట్రావు గారు; విశ్వభారతిగ్రంథమాల—పారసంది జగన్నాథస్వామి గారు; కవి-అభినవస్వర్గము—సన్నిధానం సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు; ఖన—మండ సరసింహం గారు; భక్తుభావనాప్రవాహము— తిరుక్కోవలూరు మహాస్వామిలు శ్రీకుమార ఆదివరాహాచార్యులు గారు; సదాచారుడు—శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రి గారు; మగనలాలు మృతినీగూర్చి మహాత్ముని విచారము—ముడుంబ సరసిం హాచార్యులు గారు; ముద్దుకృష్ణ—రాయసం వెంకటశివుడు గారు; ద్రోణుని కొటిల్లము—చన్నాచగడ పూర్ణాచంద్రరావు గారు; శాంతి—శ్రీమతి. సి. లక్ష్మి గారు; కృష్ణయ్య—కోటమర్రి నాగేశ్వర శర్మగారు; ఔరంగజేబు—వింతవర్తితాంశములు—శ్రీమతి పులవర్తి కమలావతిదేవి గారు; కాకమా!—శ్రీమతి న్యా. వేం. విజయలక్ష్మమ్మ

గారు; సముద్రగుప్తశాసనము, కళింగచరిత్రము—బుర్రా శేషగిరిరావు గారు; ఆంధ్రభారతి—యోగనందకవి గారు; ప్రాచీనాంధ్ర శాసన ములు—వేలూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు; లక్ష్మీపూజ—శ్రీమతి రాజేశ్వరి గారు; మజ్జిమనుషోలు మండేది ముజ్జగముల—పురాణం సూర్య నారాయణశిష్యులుగారు; ప్రభాతగానము—శ్రీ. శ్రీ.; అర్ధాంగి— లింగం వీరభద్రయ్యచౌదరి గారు; మనస—మామునూరు నాగభూషణ చావు గారు; ఏది మంచినయను?—నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తి గారు; జన్మభూమి—చావలి సుబ్బారాయడు గారు; సప్తక్షిపా వసుం ధరా—తిలక శిష్యుడు; ఒక్కపాట—ప్రతివాది భయంకరం రంగాచా ర్యులు గారు; కలగూరగంప—పొగాకు దుగ్గములు; ఈడెక్ దేశమున స్త్రీలు, వీరివాక్యాలు; పాపమా, పుష్పమా; స్వరాజ్యోద్వేగులు; భావి యుద్ధమున భార తీయుల కర్తవ్యము; ఖడ్గరుసలికాకలాభములు, గ్రీష్మము గోఒకరాత్రి, బిరుగుల మహి మలు(చిత్రములు); భారతదేశమునపత్రికానిర్వహణము; శిరిశిరుట శిక్షయనునా? నివృ యొక్కప్రాచీనాదర్శము; స్మరదురంతము (చిత్రము); ఆమెరికాఖండమునందలి పట్టణ ములు-విద్యావిషయక వ్యయము, భౌతికదేశమున విదేశీయప్రభుత్వము, తెల సేనలగుర్తు; ప్రపంచమున నన్నిటికంటె గొప్పహోటలు; ఇంగ్లీషు? సిండియా? తెలుగుపత్రికలు, నేటి ఆంధ్రులు—ఆంగ్ల భాషా పితామహులు రాజశేఖరిషయక ప్రధానవ్యాస శేఖరుడు; భారతదేశపు రవానా సమస్యలు, క్రిశ్చియన్లు; మహా సుహృద్భాష్యయ పండిత యం. లక్ష్మణమూరిగారు; పుష్కలముహూర్తావళి, బ్రహ్మశ్రీ శోరి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారు; ఆకాశప్రభుత్వము—వారణాశి సూర్యనారాయణ శాస్త్రి గారు; భారతీయ మహిళామండలి; విమర్శనలు; సాభిప్రాయవిశేషములు.

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు:—శ్రీ వేణుగోపాలుడు; విరహిణి-రాధ.

ఏకవర్ణచిత్రములు:—బర్మా వెండిపని చిత్రములు ౮; ఆకస్మికభామాచిత్రములు ౧; ఇతరచిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు 'ఏ' ప్రకారము రు. 0-3-0 లు రిజిష్టరు పోస్టుఖర్చు లధిక మగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మోసేమార్గము పంపిన ఈ ఖర్చులు తగ్గును. ఏ. పీ. లు పంపినచో సొమ్ము ఆలస్యముగ చేరుటయు, పత్రిక సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవిం గును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు. 20
డి.బి.	డి.బి.	డి.బి.	1 పుటకు ,, 15
డి.బి.	డి.బి.	డి.బి.	1 పుటకు ,, 8
3	డి.బి.	డి.బి.	
డి.బి.	డి.బి.		
డి.బి.	డి.బి.		
డి.బి.	డి.బి.		
డి.బి.	డి.బి.		

రీడింగు వేటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

మేనేజరు, "భారతి", తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

రెండవ భాగము

మనలను ప్రతిభటించుచున్న వారు దేవతలుగాని మను
ష్యులుగారని విమర్శించి పీడించుచున్న వారుగూడ నక్కఱము
కొందుటకు చాలినంత హెచ్చుగా మీరు పనిత్రకను నిమగ్న
యైయున్న ప్రేమకు అహింసను అలవరుచుకొనవలెను. వారు మీ
పై గుండ్రను గురి పెట్టుకొనమే మీకు ముక్తిప్రత్యుగు దినము.
వానిని బదులుటకు లేగిన ధైర్యసైన్యమలను భగవంతుడు
కావలసియున్నది. గ్రహాయుగాలని శ్రీయుక్త పుష్పిణి
గారు నడిపిరి.

మదరాసువార్తలు

చెన్నై పురి అన్నదానసమాజము:—వారియా జమాన్యమున గతమే నెలలో 4,596 మందికిలకు అన్నదానము చేయబడినది. సగమున 148 గురు ఆయిరి.

ఆత్మాభివృద్ధిసంఘము:—ఈసంఘము 10 వ వార్షికోత్సవము నూడిచినందు శ్రీరాజా శ్రీమహారాయణ ఆస్పరావుబాదూర్ ఎమ్ ఎల్. సి. గొల్లపల్లి జమిందార్ గారి యధ్యక్షత క్రింద యానెల 10 తేదీన జరుగబడును.

భగవత్కళా సంఘము:—వారి యజమాన్యమున ఎల్లుండి సాయంత్రము 4-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ బ్రాహ్మ భాగవతార్ గారు మి. నాటి కల్యాణము పారికథను ప్రోత్సహించు పాఠశాలామండలమున చెప్పెదరు.

ప్రభుత్వ ప్రకటన:—మదరాసుగవర్నరుగారు గృ|| ఎస్ ముత్తయ్యమొదలియారు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారిని ఎక్స్ ప్రెస్ ఎక్స్ ప్రెజిడెంటు అధ్యక్షులుగన, డబ్లియూ. డి. రైలు గారిని ఆరోగ్యశాఖ నోక సభ్యునిగన నియమించిరి.

లోకలుబోర్డుల సవరణ చట్టము:—ఈ చట్ట సవరణమును గూర్చి తమిళనాడు ప్రభుత్వము లోకలుబోర్డుల అధ్యక్షులు ఎచ్చే జూలై నెల 15 వ తేదీలోగా తెలుపుదు చేసికొనవచ్చునని తెలియజేసెను.

రాజకీయ శరణాగతుడు:—కె. ఎమ్ ముచ్చి రాయడు అనునాతడు తన పైకి కేసులో రంగూనులో విచారించబడుటకు ప్రభుత్వమునకు దొరికిపోవనని పురుచ్చేరి నుండి తన స్వీడరు అనుజార్జి జో సెఫ్ గారికి తెలియజరిచెను.

సత్కథా కాలక్షేపనభ:—వారియా జమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ ఎస్. శేరిరాజుచారిగారు ఎల్లుండి సాయంత్రము 4-15 గంటలకు శ్రీరంగనిలయము స్వామి నాయక శోధుడు నుభద్రాచారియపారికథను చెప్పెదరు.

పాండురంగ భగవత్కళా ప్రసంగనభ:—ఈ నెల 10 తేదీ సాయంత్రము 4-15 గంటలకు హిందూధియ లాజిక్ హైస్కూలునందు శ్రీమధుభయవేదాంత విద్యాకేశవగోపాలస్వామిగారు కాలీయవర్ణనం, గోవర్ధనోద్ధారణం అను పారికథను చెప్పెదరు.

ఒక విందు:—ఎ. గోవిందరాజులు మొదలియారు గారికి రేపు సాయంత్రము నె 110 రు కోర్ట్ మర్సంటు సీనియరు ఉపాధ్యాయ యజమానుల సంఘమువారు విందుసంగడము. ఎ. రామస్వామి మొదలియారు గారు గోవిందరాజులు మొదలియారు గారి వటమును బహిరంగపరచెదరు.

బహిరంగనభ:—మదరాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘ యజమాన్యమున రేపు సాయంత్రము 6 గంటలకు గోకే లుచోలునందు బహిరంగసభ జరిగెను. ఎస్. సత్యమూర్తి, కొలంబై, గార్లుమున్ను నాయకులు సయముసంఘము తిరిగి గొల్లపూరు రైలు పస్యనింతురు. మత్తురంగ మొదలియారు గారధ్యక్షత వహింతురు.

నిమ్మ జాతులు సహకార వద్దతి:—నిమ్మ జాతులకు సహకారసంఘాలాభములను బోధించి వారియందీయవ్యయమును అభివృద్ధిపరచుటకు క్రిందట మంగళవారము సాయంత్రము మల్లుగార్లెమ్మలో నోక సభ గాఁ జరిగెను. శ్రీరామబాబు నాయుడు, వేదాంతదేవకాచారియర్, కీర్తివాసయ్యగార్లు ప్రసంగించిరి. సి. పసుకపుగారిధ్యక్షత వహించిరి.

మద్రాసు కార్మి రేషను:—సింగరవేలుగారు మదర స కార్మిరేషను సభలో నీకేది తీర్మానము నుపహించుదురు. చెరిటలపడము తీసివేసి దానికి బదులుగా 'స్లప్పు' అను పదముండవలెననియు, ఈ సగరవిధ ప్రాంతములకు చెరిట నామము తీసివేసి 'పేట' లేక 'పురము'లను నామకరణ మొనరింపవలెననియు, తీర్మానము నుపహించుదురు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము మదరాసు

సర్క్యులరు నెం 4-రు

ఈనెల 12 వ తేదీన ఆంధ్రదేశమునందులకు (ఆంధ్ర) మహానందున, బ్రహ్మమునందున బాక్సలో పత్తాగ్రహార్యము విజయము కొరకై ప్రార్థనలు సలపవలెను. వాలంటీరులను ఏర్పాటుచేసి చందాలను వసూలు చేయించవలెను. ఆనాడు సాయంత్రము బహిరంగసభలను జరిపి పత్తాగ్రహమును సమర్పించుచు తీర్మానములు చేయవలయును. పత్తాగ్రహము నకు విజయము నొసంగుగాక యని దేవాలయములలోను, మఠి దులలోను ప్రార్థనలు జరిపించవలయును.

కా|| నాగేశ్వరరావు

కార్యదర్శి

వాతావరణ సీతీ

1928 నెల జూన్ నెల 8-వ తేదీ శుక్రవారము

మార్పులు	తేదీ	తేదీ	తేదీ	తేదీ	తేదీ
గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	నిమిష ఉష్ణోగ్రత	అధికాంత ఉష్ణోగ్రత	సగటు ఉష్ణోగ్రత	తేదీ నుండి మొత్తం తేలికపాటి వర్షపాతము	తేదీ నుండి మొత్తం తేలికపాటి వర్షపాతము
గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	88	76	...	0.8	+ 0.1
నిమిష ఉష్ణోగ్రత	89	88	...	0.1	+ 1.1
అధికాంత ఉష్ణోగ్రత	108	77	0.2	0.8	+ 0.8
సగటు ఉష్ణోగ్రత	100	76	0.1	0.5	+ 0.5
తేదీ నుండి మొత్తం తేలికపాటి వర్షపాతము	90	74	0.7	4.8	+ 8.8
అధికాంత ఉష్ణోగ్రత	90	72	0.1	0.7	+ 0.1
గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	0.1	0.5	+ 0.5
నిమిష ఉష్ణోగ్రత	96	79	...	0.9	+ 0.1
అధికాంత ఉష్ణోగ్రత	101	88	...	0.1	+ 0.2
సగటు ఉష్ణోగ్రత	102	85	...	0	+ 0.5
తేదీ నుండి మొత్తం తేలికపాటి వర్షపాతము	102	81	...	0	+ 0.8
గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	95	76	...	0.7	+ 0.8
నిమిష ఉష్ణోగ్రత	86	71	...	0.8	+ 0.1
అధికాంత ఉష్ణోగ్రత	95	80	...	0	+ 0.5
సగటు ఉష్ణోగ్రత	101	83	...	0	+ 0.8
తేదీ నుండి మొత్తం తేలికపాటి వర్షపాతము	94	72	...	0	+ 0.5
గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	92	82	...	0	+ 0.1
నిమిష ఉష్ణోగ్రత	0	+ 0.8
అధికాంత ఉష్ణోగ్రత	85	75	0.8	8.9	+ 0.4
సగటు ఉష్ణోగ్రత	86	75	0.1	7.8	+ 0.7
తేదీ నుండి మొత్తం తేలికపాటి వర్షపాతము	89	78	2.1	18.9	+ 5.9
గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	85	78	1.1	14.2	+ 5.8
నిమిష ఉష్ణోగ్రత	84	67	0.1	1.8	+ 0
అధికాంత ఉష్ణోగ్రత	68	62	2.5	7.2	+ 2.5
సగటు ఉష్ణోగ్రత	62	51	0.1	0.9	+ 0.4
తేదీ నుండి మొత్తం తేలికపాటి వర్షపాతము	69	62	...	0.6	+ 0.6

పూర్వాయు:—కాకినాడలో (0.2) ముడిపెట్టుము లో 0.1" వర్షించెను. మల్లుపు విస్తారముగనన్నది. కాకినాడలో పగటివడిది 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఉత్తరప్రదేశములందు రెండు లేక 3 డిగ్రీలు తక్కువ. నిన్న కాకినాడలో 103 డిగ్రీలు ఎండ గానెను. రాత్రివడిది 4 మెదలు 5 డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖ కట్టములో 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్క:—కర్నూలులో 0.7" బల్లారి అనంతపురం లో 0.1" వర్షించెను. పగటివడిది 6 నుండి 9 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివడిది 8 నుండి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకు:—మద్రాసులో తుండరబడినది. మద్రాసు కడలూరులో పగటివడిది 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివడిది మద్రాసులో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఎండ అన్నిచోట్లను 100 డిగ్రీలు గానెను.

వి. వి. నారాయణ అయ్యర్,

కళాశాఖాధ్యక్షుడు,

నిరుద్యోగ సమస్య

తిరువాన్కూర్ కమిటీవారి నివేదిక

వ్యవసాయ మేళా కార్యము
(టి.వాం.డిమ్మ, జూన్ 6:—తిరువాన్కూర్ సంస్థానమున నిరుద్యోగ సమస్యను గురించి విచారించుటకు దర్బారు చేసినది. గింపబడిన సంఘము నివేదిక తయారైంది. త్వరలోనే ప్రభుత్వము వారికి నివేదిక పంపబడును. నివేదికలో మూడుభాగములు ఉన్నట్లు తెలియుచున్నది. ఒకటి విచారణయొక్క విస్తారము అనగా సంస్థానములో ప్రజలందరిలోను నిరుద్యోగమును కనుగొనుటకు గాక విద్యార్థులలో మాత్రమే ఉన్నదని కనుగొనుట కలెక్షనుయొక్కదాని. రెండవది, నిరుద్యోగమునకు కారణములు మూడు. నివారణోపాయములు. సంస్థానములలో విద్యార్థులలో నూటికి 80 మంది నిరుద్యోగులుగా నున్నారని నివేదిక చెప్పుచున్నది. ఇటీవలనే సంస్థానములో ఉన్నత విద్య చాలిక్రమముగా వ్యాపించినది. 1917 లోను పట్టభద్రులు 1922 నాల్గున రెబ్బయిరి 1926 లో నీ సంఖ్య రెండింతలయ్యెను. నూర్తో ఫైల్ పరీక్షనిచ్చిన వారిలోను, వ్యాయవాదులలోను నీనిరుద్యోగము పెంచుచున్నదని సంఘముయొక్క ఉద్దేశము.

తిరువాన్కూర్ సీల లో యిటీవల జరిగిన విద్యార్థివృద్ధి అక్కర్లకరముగా నున్నది కావున పిల్లలో నిరుద్యోగము లకుండ మానుట ముక్యమని వారు ప్రార్థించుచున్నది. ఇట్లు చేయక పోయిన ప్రతీతిక పుకారులు గల సంబంధములు బెడియనని వారు తెలుపుచున్నారు.

వ్యవసాయమే నిరుద్యోగమును మాన్పుటకు సాధకమని వారి యుద్దేశము. యువకులకు 15 ఏకరములవరకు యిప్పించి వారిచే వ్యవసాయము చేయించుటలెననియు 250 నుండి 1000 వరకు అప్పులు పెట్టువలెననియు, ఇప్పుడు విద్యా శూన్యులను పెట్టుచున్న పోలీసులు, నౌకరులు మొదలగు ఉద్యోగములలో విద్యార్థులకు పెట్టువలెననియు వారి యభిప్రాయము. ఎక్స్ ప్రెస్ నూర్తో ఫైలు పరీక్ష నిచ్చిన వారినే గుమాస్తాలనుగా నియోగించుకొనవలెనని, వారు నూదించుచున్నాను. ఉద్యోగముల కొక పరీక్షయందవలెను. ప్రతీకొకటి పురుషుల కొకటి, ఉద్యోగ నియోజక కాలయందువలెనని వారు తెలుపుచున్నారు.

(ఆంధ్ర.)

తిరువాన్కూర్ లేబర్ సంఘ

సమావేశము

నాయకుల ప్రబోధము

కొచ్చి, జూన్ 5:—తిరువాన్కూర్ లేబర్ సంఘ చతుర్థ వార్షికోత్సవము ఆరంభమై పౌర శ్రేణి సంపాదకులకు పాల్గొనిరి. ఆగ్రాస నాథి పత్తమున సమావేశమయ్యెను. ఆరెప్పె క్విలాక్ వట్టణము లోని జరిగిన సమ్మెలు పరివారి కుత్సాహము గలిగించియుండుటచే వేటకు వేటు కార్మికులు పథకునవచ్చిరి.

అరెప్పె కార్మికోద్యమమునకు నాయకుడగు పి.కే. బావా గారు ప్రతినిధుల శాహ్సనించుచు వారికప్పుములనుప్పిరిచ్చి, ప్రజలీయుద్యమన కన్నీవిధముల సాయము చేయవలయునని కోరిరి.

ఏలవగాక పశ్చిమదేశములలో కార్మికుల యభివృద్ధిని వారి ప్రాముఖ్యతను వివరించి, తాము సరియగుకట్టుకట్టుములు గలిగియుండిరేని వారికంటె కంటినిండుండవలెనని చెప్పెను. ప్రవృత్తిపాసగల సామ్యకార్మ దురాగతములను అడగించుటకు ప్రభుత్వమువారు బోక్యము కలిగించుకొనవలెనని యితడు నుడివెను.

ఇతర ఉప వ్యాసములు మాటలాడిన తరువాత అధ్యక్షుడు సమ్మెల విషయమై అభిప్రాయముగా సవస్యనించి, యజమానులకును పనివారికిని సామరస్యముండవలెనని నుడివెను. పనివారు వితవ్యయములనాటుచేసికొని, సంఘమును మోచుచుగా సాయము చేయవలెనని కోరెను. మద్రాసు ప్రభుత్వ శాసనసభలో ఒక లేబర్ ప్రతినిధి యుండవలెనని యతడు కోరెను. ఏలవార్మ తాయతో ప్రభుత్వముగాని దీనిని నిరాకరించుచు యతడు చెప్పెను.

తీర్మానములు

- (1) ఈసంఘమును ఆఖిలభారత శ్రేణియూనియను కాంగ్రెసుకు ఉపసంఘముగా చేయుట.
- (2) శాసనసభలో నోక లేబర్ ప్రతినిధి యుండవలెనని కోరుట.
- (3) సంఘముయొక్క సలహా లేనిది. వనివారు సమ్మె చేయరాదనియు, మొదలుపెట్టిన సమ్మెలు సంఘముయొక్క సలహాలేనిది అంతము చేయరాదనియు తీర్మానింపబడినది.
- (4) సంఘపక్షమున నోక వారపత్రిక తీర్చుటచేయుట.
- (5) జబ్బుగానున్న పనివారికి కనెక్ట్ మెంట్ ను లింగించుట.
- (6) పనివారి సహాయనిధి నకూలుచేయుట.

(ఆంధ్ర.)

భారతదేశ ఆత్మసంరక్షణము

(డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు)

7

ఈ దేశములో, జాతీయ సైనికదళము శిక్షణచేయవలసినదిగా ఆర్థమేమియో, బ్రిటిషు ఉద్యోగులకు బాగుగా తెలియదు. అందుచే, సైనికశాఖను భారతజాతీయముగ నొనర్చు మధ్యమయిన ప్రతిభానుగా వారు తీవ్రముగా శాంక్షించెను. సర్వ ఆయుధములను ప్రయత్నించుటయందు చాతుర్య మేమాత్రమును లేదు. భారతదేశమున స్వపరిపాలనముగ నొనర్చుటకుని వాగ్దానమొనర్చి, ఆవాగ్దానమున బద్ధులైయున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు, భారత ప్రభుత్వమువారు తమచేతనే నియంపించబడిన ఇట్టి శాస్త్రజ్ఞులతో మన, విచారణ సంఘమువారు గావించిన శిఫార్సులూ ముఖ్యమైనవని నన్నిటిని నిరాకరించుట చాల అశ్రేయకరముగ నున్నది. ఈ దేశమునందలి బ్రిటిషు ఉద్యోగులు గావించిన గోలకు ప్రభుత్వమువారు లొంగిపోయినది దీనివలన చెలియుచున్నది. ఇతర విషయములలోనిది ఈ సంస్కరమునకూడ ఉద్యోగుల భారత జాతీయతపరి మున చెప్పదమున మాటలలో మాత్రము ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానమొనర్చి, ఆపరణలో నా వాగ్దానమును భగ్నమొనర్చి పదవి నలంబించిరన్నమాట. సాంఘికపాఠ్య సైనికశాఖలలో భారత విద్యార్థులకు ప్రతిసంవత్సరమున నొసరుసానములను 10 నుండి 20 వరకు హెచ్చించెదమనియు, పూర్వవిద్య కళాశాలయందు కొంతగా 8 సానముల నిప్పించెదమనియు, సాంఘికమున ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటన, సాంఘికపాఠ్య కమిటీవారి శిఫార్సులకు ఫలితముగా గావించబడినదిగాను, కమిటీవారు ఇంకను నివేదిక సంపుటకు చాలముచే ప్రభుత్వమువారు రానిచ్చుచు నొనర్చుకొనిరి. సాంఘికపాఠ్య కమిటీవారు నియమించిన ఉపసంఘముగారు, ఇంకను విచారణ చేయుచున్నపుడే, "ఆర్మీకౌన్సిల్" వారి రివ్యూముపై నుపసంఘమువారికి ద్వైతములేరి ఇందుకు మహమ్మదాల్లీ జిన్నావారివాక్యములే ప్రమాణము. దీనినిబట్టిచూడగా, భారత ప్రభుత్వమువారు, సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారునుగూడ, సాంఘికపాఠ్య కమిటీవారి నివేదికను, వారిశిఫార్సులను ఏమాత్రమును త్రవ్వితో పక్షపాతపరిచి నష్టపడకలకు. భారతసైనికాని యిట్టివల భారతాసంపదలో గావించిన ప్రకటన, మొదలగు రించిన "ఆర్మీకౌన్సిల్" వారి నిర్ణయమును పునర్వేక్షణ మొనర్చుటయే గాని ఎక్కడ వ గాదు. సాంఘికపాఠ్యకళాశాలలోనికి ప్రవేశపర్చుమును 10 నుండి భారతీయ విద్యార్థుల దీని కొనుచున్నంత మాత్రమున, ప్రవేశపర్చుమును పదిమందిభారతీయులు "కొన్సర్వేషన్" ఉద్యోగులు తయారగుచున్నారని తలపడవలసి పర్వసాధికతగాను హెచ్చరించిరి అయితే అట్టి సీతలో, ఇకపాడ నొనరబడు 20 సానములవలనను 20 నుండి కొన్సర్వేషన్ ఉద్యోగుల తయారయ్యెదనని పర్వసాధికతగాను చెప్పగలం? సైనిక విద్యార్థివిషయములలో శిక్షణమొనరుటకు, సాంఘికపాఠ్య కళాశాలవంటి కళాశాలను భారతదేశములో స్థాపించవలసినదని శిఫార్సు చేయుటలో కమిటీవారు "భారతీయమునకు సాంఘికపాఠ్య సైనిక పంపుటకు గల కష్టములను, ఇట్టి చిక్కునలను, ఎప్పటికినీ, భారతీయ యువకులు విశేష సంఖ్యాపూర్వక సాంఘికపాఠ్య సైనిక శిక్షణలను విషయమును, ఈ చిక్కులను ఎన్నటికినీ వారించ రావియును" వివరించిరి. ఇట్టి ఆలోచనలు పెక్కులు గలవు. అనేక గుండి సాక్షు లా యుటలకునుగలది కమిటీవారియెదుట వివరించిరి. కమిటీవారు రికార్డుచేసిన 10 సంపుటముల యధ్యక్షులయందును ఆవిషయములు గాననగును. పర్వసాధికతగా రా మాటలకును గురించి ఇందుకైనను, చర్చిసలేను వా రా ఇట్లుంటును పరిగనర్థ మొనర్చుకొన జాలకయై పోవలెను. లేదా, ఉద్దేశపూర్వకముగా ఆవిషయముల ప్రశంస దలపెట్టుకుండుటకై సర్వ యిందుకొని యుండవలెను. ఇంకకంటే మరియొక కారణము గమనింపడు. అతడు ఆర్థికచిక్కునగురించి మాత్రమే ప్రసంగించెను. ఇదిగాక ఇంకను చాల చిక్కులు గలవు. తెల్పినట్లు జులై 25 వరకు 55 బార్లీ షేక్ ముఖగాను, విచారణ సంఘమునకు ఇట్లుంగీకరింపవలసినవాడయ్యెను. "అప్పుడే బాల్యదశ ఏదైన భారతీయ యువకులను, తమ తల్లితండ్రుల వదలి, సంపూర్ణముగ మరియొక మతమున చే నిందియున్న ఈ దేశమునకు చెచ్చియుండవలసినదని కొందరు చాలకష్టమును సమర్థయి. ఇందువలన, వారు స్వయంతా తాపరణమునండి, తొలగింపబడి, లేదా వారరంజన సన్యములను పతనీకముల గొల్పియుంచును. ఇక్కడ వారు వారి నెంత ఆదరముతో జూచినను, వారినిబట్టికొరకంత బాగ్రత్తగా ప్రయత్నించు నొనర్చినను ఇది చాల ప్రమాదకార్యమే. అంతయుగాక వారి తల్లితండ్రులకు చాలావ్యయకరము" అని షేక్ ముఖగా రంగీకరించిరి. తమపుత్రులు ప్రపంచజ్ఞానము నన్నడవుడే సంపాదించుచును చితులపడుచున్నందు కొన్ని నేల మైళ్ల దూరముననున్న విదేశమునకు తంపుటకు సాధారణముగా భారతదేశమున తల్లిదండ్రు లంగీకరింపరు, అంతయుగాక తమతో

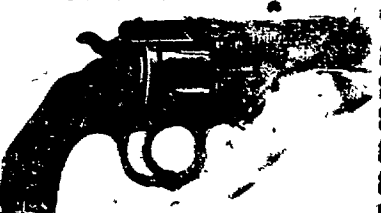
కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము.

మావద్ద వలసరకముల లోలాకులు, దుడ్డులు, మోపులు, బంగారు మెడచెయ్యెములు, ముఖతామరలు, టంబర్లు మొదలగునవి రాయగగ నున్నవి. వివరములకు శివసేన విలాసములకు వ్రాయుడు.
పాపైట్టెట్టె: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, కనగపాటి కోటయ్య అండు బదర్లు.

1149 ది ఆంధ్రజాయలరి మ్యానుఫాక్చరంగు కంపెనీ
హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. బ్రాంచి: 210 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు!

కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధ ర లు
నరసము.
క్యాటలాగు
ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
అను లేక విడుదలౌటల యొక్కనవి.
[ప్రాపీకము గూడకక సం.]

నాళము 32, 38, 42 అంసుకములలో వారకును. చిన్నది కేబుల్ పెట్టుకోగలిగినవికూడ వారకును. (8068)
యం. వి. రామానుజంకెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఎట్టి సంబంధమును లేని తామేమాత్రమును ముక్కుమొగము లేకుని ఆర్థిక సంఖ్యాకులగు బ్రిటిషు యువకులతో నిందియున్న వారలవరకునందు తమ కాలము ఉత్సాహముతో తమ క్రీడామగ్ధులకు నన్నిటిని కానుగ ప్రదర్శించవలసిన భయముగూడ గలదు. అంగ్లేజీయులను భారతీయ విద్యార్థులు, తమ నెలపుదినముల నెటులగడుపున ననుసర్చును, లెట్టును కమిటీవారు చాలదీర్ఘముగ విచారించిరి. ఆపమస్యయే, సాంఘికపాఠ్య కళాశాలలలో పూర్వ భారతవిద్యార్థులకు మంత తీవ్రముగ నెదుర్కొని తీరును. ఈ యుటలకును చాలుటకే మాత్రమున సాధ్యముగాదు. పర్వసాధికతగా రీ ఇట్లుంటును గురించి దలపెట్టలేరేమి ఇక నీ విద్యార్థులకు ప్రాధమికవిద్యను సైనిక శిక్షణను నొనరుటకును డేగామీను నందును సాంఘికపాఠ్య కళాశాలయందును తరఫీన నొనరుటకు ఒక్కొక్క విద్యార్థికి 21 వేల రూపాయలకు నున్నది. ఇంత మొత్తమును చెప్పించుట, భారతదేశమున మధ్యతరగతి ప్రజలలో తల్లితండ్రుల కసాధ్యమని కమిటీవారు దర్శిరి. దేశములో సైనికశాఖలను పెట్టినయెడల, ఒక్కొక్క విద్యార్థి కెంత ఖర్చునో అంతకావేసి దానికిని సాంఘికపాఠ్య కళాశాలలో నగు ఖర్చునకును గలతేడాను, ప్రభుత్వమువారు భరించెదనని పర్వసాధికతగాను నుడిరి. భేదమంతయునుగూడ ఇంకా కనుగొనవలెను కాని అది అంత అధికముగనుండదు. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో వెన్న పాయింట్లు సైనిక కళాశాలయందు విద్యార్థికించుచున్నంతకాలమును, ఆ ప్రభుత్వమువారు, విద్యార్థికి సం. కు 1072 డాలర్లు మాత్రమే నొనరగెదరు. ఈ మొత్త వరకు ఖర్చులన్నిటిని పరిహేవును. ఉద్యోగము దొరకవ తనవార దక్షులు మొదలగువానిని నేకరించుకొనుటకును న్యాయకాననుకూలము సరిపావును. ఇక ప్రాన్సులో "నెయింట్లు సీర్" సైనిక కళాశాలయందు, తల్లితండ్రుల క్రీడి తగినట్లు చేతముల నిర్ణయించబడును ఏకత్వంధ్యమున, ఆ యా విద్యార్థియొక్కతండ్రి దేశమునకొనర్చిన సేవగూడా గమనింపబడును ఈ విధముగా నుమాట నూటికి 50 నుండి విద్యార్థుల తల్లితండ్రులు చేతములనే చెల్లించుటలేదు. ఇక కెనడాలో సాధారణ విశ్వవిద్యాలయములలో చదువుకొనుటకు విద్యార్థి కెంత ఖర్చునో అందులో పగముమాత్రమే కింగ్సులను కళాశాలలో పుచ్చుకొందును. సాంఘికపాఠ్య కమిటీ వారి విషయముల నన్నిటిని విచారించి సైనికవిద్య ననవసరముగా చతురతయుట తమ అభిప్రాయము గాదనియు, అయినను, భారతదేశమునందలి పేదదేశమునకు, అంగ్లేజీపు పదవికంటే, కెనడా, ఫ్రెంచి దేశముల పదవియే అనుకరణీయమని అభిప్రాయపడిరి. అదేప్రకారముగా, భారతదేశమున సైనిక కళాశాల నేర్పరచిన పిమ్మట అచ్చట చేతములను విద్యార్థుల తల్లితండ్రులు నులభముగా చెల్లింపగల మొత్తముకంటే పెక్కువ నిర్ణయంతరవాదనియు, సాధారణముగా, మధ్యతరగతికి చెందిన తల్లితండ్రులే తమపుత్రుల సేవకాలము తంపుచుండుట గనుక వారినిని బట్టి యే చేతముల నిర్ణయంపవలసినయొక కమిటీవారు నూచించిరి. పర్వసాధికతగా రీ విషయములను ప్రసక్తియే దలపెట్టలేదు.

8

ఇంతకంటేను దుస్తరమును చిక్కు మరియొకటిగలదు. సాంఘికపాఠ్య కళాశాలయందును సామలలో నూటికి ఐదుడు కంటే భారతీయ విద్యార్థుల కొనరుట శేమాత్రమును పిలువదనియు, ప్రతి విద్యార్థిసంఖ్యయందును ఒక సీతర సంఖ్యకంటే సభికముగ విదేశీయులను చెప్పుకొనవలసియు, అట్లుచేర్చుకొనునెడల పదవి విద్యాలయము యొక్క స్వభావ ప్రకృతియు మారిపోవునను భయము గలదనియు "ఆర్మీకౌన్సిల్" వారు సాంఘికపాఠ్య కమిటీవారికి దర్శించిరి. అంగ్లేజీవిద్యాలయములయందు ఒద్యుపభ్యసించుచున్న భారతవిద్యార్థులకు గురించి పరీక్షియోడడు మాదిరికావలయు నుడివిరి; "ప్రవేశపర్చ

వ్యాలయమునకు కొన్ని ప్రత్యేక సాంప్రదాయములు ప్రత్యేకమును స్వభావప్రకృతి యుండవలెను. అవిశ్వవిద్యాలయము నిర్వహణదగిన ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమును నెలకొల్పుకొని దానిని నిలబెట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండవలెను. విదేశీయు లధిక సంఖ్యాకులగు వచ్చి ప్రవేశించినయెడల నట్టి ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమునకు భంగము వాటిల్లును. విశ్వవిద్యాలయములో నేడియుగూడ నట్టిమార్పును పహించు" సాధారణవిశ్వవిద్యాలయముల సంగతియే ఇటులండ సాంఘికపాఠ్య కళాశాలవంటి సైనిక కళాశాల కీవాక్యము లింకను గాఢముగ వర్తింతును. భారతదేశమున సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రత్యేకముగ సోకసైనిక కళాశాల కర్మరూపమైనదని కమిటీవారు శిఫార్సుచేయుటకు గల కారణములలో నిడియొకటి. ప్రభుత్వమువారి రీవిషయముల నన్నిటిని ఒక మారానులకు తుడిచివేసిరి. "ఆర్మీకౌన్సిల్" వారు నిర్ణయించిన యువకుల 80 సానములకంటే భారతదేశ మెన్నటికిని ఎక్కువమంది విద్యార్థుల సరఫరా చేయజాలదని ప్రభుత్వము వారు భావించుచున్నట్లుల గొప్పించుచున్నది. భారతదేశమున సైనికకళాశాల నేర్పరచినయెడల చాలమంది విద్యార్థులు చేరుటకు చాల ప్రోత్సాహకరముగనుండుననియు, సైనికోద్యోగములకు కానుగ వడివిచ్చువారి దేశమున విశేషముగ గలరనియు, కాని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములు వారినింకను తేజావకున్న వినియు, కమిటీవారు నూచించిరి. విద్యార్థుల నేరుటకు ప్రస్తుత మవలంబించబడుచున్న పద్ధతులను కమిటీవారు పూర్తిగా విచారించి, వానిని పరిరంజింపు కొన్ని సూచనల గాంచిరి. వారి విషయమున గావించిన సూచనలు, భారతీయ విద్యార్థులు కావలసినంతమంది ముందుకు వచ్చుటకు ప్రోత్సహించుట కుద్దేశించబడినది. ఈ శిఫార్సుల ప్రోత్సేషయుటవలనను, సాంఘికపాఠ్య కళాశాలయందు భారతీయ విద్యార్థుల కొనగలదు సానములసంఖ్యను మాత్రము కొంచెము హెచ్చించి యూరకొనటవలనను, సైనికశాఖయందు పెద్ద అధికారములను భారతీయులవలె మొనర్చు విధానమును ప్రభుత్వమువారు గట్టిగా నిరోధించినవారైరి. సాంఘికపాఠ్య కళాశాలయందు దొంగబతు 20 సానములకే ఇప్పుడు తగినంతమంది అభ్యర్థులు లభించుటలేదు. సైనిక శిక్షణమునకు తగినంతమంది భారతీయ యువకులు లభించరనుట కింతకంటే తేడాకొనక నిదర్శన మేమిగావలెను? అని విజయోత్సాహముతో ముందు ముందు చెప్పవచ్చును. ప్రవేశపర్చుమును ముందుకువచ్చు విద్యార్థులసంఖ్య ఎంతయుండునో తానుముందుగా చెప్పజాలననియు, అందుచే, ఈదేశమున ప్రత్యేకముగ సైనిక కళాశాల నెప్పుడు ఏర్పరుచుకొనియు నిర్ణయించి చెప్పవలెదనియు, పర్వసాధికతగా రీ విద్యార్థుల కప్పుడేదర్శిరి. పర్వసాధికతవంటి బాధ్యత నెరుగవలసిన ప్రముఖము ఇట్టి వాదనకు గడగుట చాల అశ్రేయముగ నున్నది. సాంఘికపాఠ్య కమిటీవారు, క్రమక్రమముగా భారతీయోద్యోగులసంఖ్యను హెచ్చించుటకు ఒకసేల్లు నేర్పరచిరి. ఆ ఏర్పాటు 1929 నుండి 1952 నుండివరకును ఒక టైము టేబులువలె నున్నదని ప్రభుత్వమువారు పరిహాసించి పదలివేసిరి. ప్రభుత్వమువారి విధముగ ప్రవర్తించుటలో "బ్రిటిషువారు, లేదీటకు దాములుగారు" అని బర్మెను హెడ్డు ప్రభువు నుడివిన వాక్యము ననుసరించుచుండవచ్చును. కాని సైనికోద్యోగములను భారతీయులకొనగు విషయమును ప్రభుత్వమువారు లెంత మందగమునను నైనను అంగీకరించునటులేదు. సాంఘికపాఠ్య కమిటీ వారు గావించిన సూచనలు, సైనికశాఖను భారతీయోధికారుల అధికముగ లభించునటుల ప్రోత్సహించుటకును, తగినంత మంత్రి అభ్యర్థులు ముందుకు రావలెను లేకుండ చేయుటకు ప్రస్తుతము కల్పించబడియున్న నిరోధములను తొలగించుటకును ఉద్దేశించబడినది. ఆ శిఫార్సుల నిరాకరించుటకు కారణభూతులైనవారి ప్రధాన విషయమును గమనింపదీట్లు గన్పించెను. కమిటీవారి శిఫార్సుల సంగీకరించుటకు ప్రభు

తృతీయవారి కిష్టములేదని వారిచర్యలను స్పష్టమైనది. భారత దేశమునందును, బర్మాదేశమునందును గలసి ప్రస్తుతము నుమా రు 7000 మంది కింగ్సు కమిషను అధికారులు గలరు. వీరిలో 3000 మంది, బ్రిటిషు పటాలములకు సంబంధించిన వారలతో నిలిగించినను, భారతీయ పటాలములందు 4000 మంది అధికారులందురు. ప్రతి సంవత్సరమును కొన్ని పదవులను భారతీయలకు మొనర్చుటకు ఏదోయొక యేర్పాటు గావించినచే దప్పు, భారతదేశమునకు పర్య సేవాధిపతి నూచించిన పంపూ ర్ణ మును జాతీయ సైనికదళ మెన్నటికిని చేకూరజాలదు. ప్రస్తుత మున్న సైనికదళముకంటే, తక్కువ పర్యవసు సైనికదళము గావలెనని, భారతీయులు కోరుచున్నారని అనుకోవరాదు.

10

ప్రభుత్వమునా రివివర కలంబించుచున్న "ఎంబిడియూ నిట్" విధానమునే ఇక మీదటగాడ సాగించెదమని ప్రభుత్వము వారు గావించిన ప్రకటనను గురించి ఈసందర్భమున కొంచె ముదహరింపవలసియొచ్చును. భారత ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనలో నీవిషయమును సంబంధించిన భాగము, దేశమున దన్ని ప్రాంత ములవారికిని చాల ఆశ్చర్య విషయముల గలగజేసెను. ఈవిధాన మునే ఇక మీదటగాడ సాగించుటకు సర్వసేవాధిపతిగాను దెలి పిన కారణముల గురించి చర్చించుటకు పూర్వము, అసలీవిధాన మెట్లు ప్రారంభింపబడినది ఎంతవర కీవిధానము ప్రయోజన కరమగునదియును సంగ్రహముగ వివరించుట అవసరము సైనికశాఖను భారతీయులకు నొనర్చుటకుగానూ, 1928 సం॥ స రాష్ట్రమున ప్రభుత్వ గా రీవిధానమును ప్రారంభించుచు, ఆర్థికదళ ములో రెండు పటాలములను, పరాధిపతియలూ నాడుపటాల ములను, పూర్తిగా భారతీయులకు నొనర్చుటకు ననియు, భారత సైనికశాఖలో నిడివరకు కింగ్సు కమిషను ఉద్యోగములం దున్న భారతీయాధికారుల లెదరును ఈ పటాలములకు బదిలీ చేయబడుచుననియు, ఇక మీద సాండుహార్టులు కలా శాలయం దు తీర్చుట కింగ్సు కమిషను పదవులకు నూతనముగ వచ్చువారందరునుగాడ ఈపటాలములకు నియమింపబడుచునని యు దెలిపెను. భారతీయాధికారులచే నిర్వహింపబడు పటాల ము లన్ని విషయములందును పూర్తిగా సమర్థములై నేమని ఋజువు చేయుటకు సంపూర్ణ మగు నవకాశాల నొసగవలెనను నుద్దేశముతో నీపదవి నవలంబించుచున్నామని ప్రభుత్వమునా రపుడు దెలిపిరి. అటుపిమ్మట నీరీ పటాలములను విడదీసి, ఇతర పటాలములందుల భారతీయాధికారుల నీపటాలములకు బదిలీ చేసిరి. యూరపీయను అధికారులను, భారతీయాధికారులను పటాలములలో కలపియున్నయెడల, విషమనీతులు సంభవించి నపుడు వారికిగల తోషము లితరులచే పెప్పివేయబడునని యు, ంబులగాక, వారిని ప్రత్యేకముగ వేరుచేసియెడల తోషా తోషములు, శ్రేణిసామర్థ్యములు స్పష్టముగ దెలియవచ్చునని యు తమయందు సంపూర్ణ మగు విశ్వాసముంచి ఆధారపడవచ్చు నని ఋజువుచేయుటకు భారతీయాధికారులకు ఇందులన అవకాశము లభించు నోయు గూడ నుడివిరి. 1928 సం॥ ఆచ రణలోనికి దీనికొని రాబడిం ఈవిధానముయొక్క సదుద్దేశ మును గురించి భారతీయ సైనికాధికారులు మొదటినుండియు సంతోషమును జెల్పిండుచు నుండిరి. ఇంకను మరి యొక కారణములచే, భారత ప్రజాసామాన్యము గూడ ఈవిధానమును మొదటినుండియును సంతోషించుచునే యుండెను. ఈ పటాల ములలోనికి బ్రిటిషు అధికారులెవ్వరును నియమింపబడననియు, భారతీయ పటాలములలో భారతీయాధికారుల క్రింద వని చేయవలసిన అవసరము బ్రిటిషు అధికారుల తప్పరికిని ఉండ దనియు దీనివలన స్పష్టమయ్యెను. బ్రిటిషు ఉద్యోగులు భారతీ యాధికారులక్రింద పనిచేయవలసిన అవసరము లేకుండచేయు టకుగా నీవిధాన ములంబింపబడినది మొదటి నుండియు చాల మంది అనుమానమును జెల్పిండుచు వచ్చిరి. భారత సైనిక శాఖయం దుద్యోగముల సంగీకరించుటయు బ్రిటిషు యువకు లను ప్రోత్సహించుటకై, 1925 సం॥ లో ఒకానొక బ్రిటిషు సైనికాధికారి, సాండుహార్టు ఆర్. ఎం. సి. లో గావించిన యువశ్యాసము వలన పై యువమానము మరింత బలపరచబడి ను. సాండుహార్టులు కలాశాలనుండి వెలువడిన కొంతమంది భా రతీయాధికారులు కమిటీవారి యెదుట సాక్ష్యమొసగుచు అట్టి యువశ్యాసము జరిగినటుల దెలియజేసిరి. భారతీయ సైనిక శాఖాధికారు లమిత కోషముతో, నీవిషయ ముపత్య మని ప్రకటించిరి. కాని సాండుహార్టు కమిటీవారిచే నియమింప బడిన ఉపసంఘమునా రీ విషయమును గురించి సాండు హార్టు కలాశాలాధికారులను విచారింప గా కలాశాల యందలి బ్రిటిషు విద్యార్థుల కట్టి యువశ్యాస మొసగబడిన సంగతి నిజమేనని దెలియనయ్యెను. యువశ్యాస సంగ్రహము సాండు హార్టు కమిటీవారి నివేదికకు మూడవ అనుబంధముగ ప్రకటించబడినది. ఆ యువశ్యాసము జరిగినపుడు విని సాక్ష్య మొసగిన భారతీయాధికారులు దెలిపిన అభిప్రాయములకంటే వేరవిధముగ నా యువశ్యాసము నర్థమొనర్చుకొనుటకు వీలు లేదని కమిటీవారు నిశ్చయించిరి. ఎసిమిడి యూనిట్ విధాన మును ప్రారంభించుటలో పై యువశ్యాసమును నూచించిన ఫలితముల సాధించుటయే భారత ప్రభుత్వమునారి యుద్దేశమై యుండునని, కమిటీవారు విశ్వసించకపోయినను, ఇందులన అచరణలోమాత్రము బ్రిటిషు ఉద్యోగి ఎన్నటికిని భారతీయాధికారిక్రింద వనిచేయడను విషయము మాత్రము స్పష్టముగ గన్పడుచున్నది. భారతీయాధికారుల నీ విధముగ నొకకొన్ని

పటాలములందు మాత్రమేయుంచి దూరముగ వెలిచెట్టి యుండు పద్ధతి భారతీయాధికారులకే గాక, చాలమంది సేవా శాయకులకు గూడ వెగటుగదోచుచున్నది. ది బ్రిటిషు అధికారులకువలెనే తమకుగూడ, తాముద్యోగము చేయదలచుకొనిన పటాలముల తామే ఎన్నుకొను నధికార ముండలేని భారతీయాధికారుల గోరుచున్నాడు. ప్రస్తుత ము కింగ్సు కమిషను అధికారులయందున్న భారతీయులలో చాలమందికి కొన్ని ప్రత్యేక పటాలములతో వంశక్రమాగత మును సంబంధము గలదు. వారి తండ్రిలు, తాతలు కొన్ని పటాలములలో "వైస్ రాయల్ కమిషను" ఉద్యోగములందు పని చేసిరి. వారి సంతతివారు ప్రస్తుత భారతీయాధికారులుగూడ, ఆపటాలములలోనే పనిచేయగోరుట కొనియాడవలసిన విషయమేగాని తేకగారు. బ్రిటిషు సైనికాధికారుల సందర్భమున ఇట్టిభారము స్వల్పముగ ప్రోత్సహింపబడుచున్నది. ఈ యాత్యేకముల విషయ మిట్లుండగా, "సైనికాధికారులు" భారతీ యాధికారుల శ్రేష్ఠులైన ఈవర్గము చాల అన్యాయమైనదనియు, కింగ్సు కమిషను ఉద్యోగముల ప్రవేశించు టకు వారిదియే ప్రథమ మనియు, సాగించి నీతియందట్టి పరి తును పెట్టుట చాల కష్టమైనదనియు, ఇదిగాక, వారికి చాల కష్టము లిడివరకే గలవనియు, "సాండుహార్టు కమిటీవారు నూచించిరి. భారత ప్రభుత్వ పరిపాలనకాఖ లన్నిటియందును, బ్రిటిషు ఉద్యోగులకును, భారతీయాధికారులకును సమాకార భావము నేర్పరచవలెనని ప్రభుత్వమువారు నుడువుచున్నారని యు, సైనిక శాలయం దు ప్రభుత్వము వారిపు డవలంబించు చున్న విధాన ము సిద్ధాంత ము నకు న్యతిరేక ముగ నున్న దని యు గూడ సాండుహార్టు కమిటీవారు నూచించిరి. ఈవిధముగ భారతీయులకు నొనర్చుబ డిన పటాలముల సేవాశాయకులందరిచేతను, భారతీయాధికారులచేతను, విచారణ సంఘమువారి యెదుట హాజరై సాక్ష్య మొసగిన ప్రతి నిజమే విలీలరీతిగాక, "ఎంబిడియూ నిట్" విధానము తీవ్రముగ ఖండింపబడినది. లెస్సెంటెంటు జనరలు సర్ జాకోబ్, గారి (భారతదేశమున ఎడ్డుపెంచు జనరలు) సందీ గొప్పసైనికాధికారి, సాక్ష్యమొసగుచు, పటాలముల సమర్థతను నిలుపజెట్టి అభివృద్ధిపరుచుగోరేయెడల పరిజామ సమయ మున నీవిధానముకంటే భారతీయులకు నొనర్చుబడిన ప్రతిపటాల మునందును అచ్చటచ్చట బ్రిటిషు అధికారులను భారతీయాధికారులతోగలసి నియమించెదనని దెలిపెను. భారతీయ యువకులగు బ్రిటిషు అధికారులతో కలసి యుంచినయెడల, అంత కంటే అచరణలమునా నాడుకత్తెలక్షణముల సంపాదించుటని యు, వారిపవన, స్వభావము త్వరితముగ నభివృద్ధి చెందునని యు, అపుడు, అన్ని విధముల చూసి సైనికాధికారులు గాగల రుయు సర్ జాకోబ్ గారు నుడివిరి. సైనికశాఖయొక్క సమర్థతను దృష్టియందుంచుకొని మాలాడుచు నాతడు "కొన్ని పటాలములను పూర్తిగా భారతీయులకు నొనర్చుటకంటే, భారతీయులను, యూరపీయనులను కలిపి నియమించినయెడల అంతకంటే చాల యెక్కువ సమర్థత మునున్నదనియు" అనినదివిరి. విచారణసంఘముయెదుట సాక్ష్యమొసగిన, అనేక మంది సైనికాధికారు లీయభిప్రాయములకే దెలియచ్చిరి వాని నన్నిటిని కనరముగ నిచ్చుటదహించుట అవసరము. భారత సాండుహార్టు కమిటీవారు వేర్వేరు సాక్షులు దెలిపిన విషయములనన్నిటిని సమగ్రముగ విచారించి "మొస్త త్వ కారణములబట్టి జూచినను ఆచరణావధికారములబట్టి జూచినను ఈవిధానము, అవజయముగాంచునటుల తద్దము" అని నిర్ణయించిరి. "ఒకవైపున, సైనిక సామర్థ్య సాప్తమమును సాధ్యమగునంత అధికముగ నిలువజెట్టి కావాడుచు, సైనిక శాఖను భారతీయులకు నొనర్చుట కొక్కటేమార్గము గలదు బ్రిటిషు అధికారులను, భారతీయాధికారులను ఒకరిప్రక్క నింకొకరు నిలచి వనిచేయుట కవకాశ మొసగవలెను. అప్పుడు ప్రతిపటాలమునందును, ఇరుజాతులవారును ఒకరివద్ద నుండు సర్దుగముల నింకొకరు అలవడుచుకొనుటకు వీలుండును. ఇదియే అసలు మొదట నిర్ణయింపబడిన విధానము. ఇదియే సరియైనది. ఇదిగాక, మరిొక విషయముగూడ చాలముఖ్యముగ విచారణలోనుండునని మేము తలంచుచున్నాము. భారత సైనిక శాఖలో, భారతీయ "కింగ్సు కమిషను" అధికారి క్రాంతి. అసలే పూర్వచారపరాయణులగు, భారతీయ సైనిక సామాన్య మిషనరీ కింకను పూర్తిగా అలవడలేదు. అందుచేమేము నూచించిన పద్ధతి నవలంబించినయెడల ప్రస్తుత నిర్మాణమునందేమా త్రిమును వైకల్యము కలగకుండ ఎవరినుండియు ఎట్టి ఆత్యేక యులేకుండ ఈక్రాంతి అధికారులను సైనికశాఖయందంతటను ప్రవేశ పెట్టవచ్చు" అని కమిటీవారు నూచించిరి. ఎందరో ప్ర ముఖులు సాక్షులు దెలిపిన విషయముల సమగ్రముగ విచారిం చి కమిటీనా డట్టి గురుతరముగ శిఫార్సును గావించినను ప్రభుత్వ మువారు దానిని నిరకరించి ఎసిమిడి యూనిట్ విధానమునే సాగింపనిశ్చయించుట సైనికశాఖను భారతజాతీయ మొనగ్గువి ధానమును జయప్రదముగ సాగించుటకు తీవ్రముగ ప్రతిబంధక ము. ఈ విధానమును సాగించుటకు బాధ్యులగువారికి సైనిక నిర్వహణమునందు భారతీయులు జయప్రదములకు కవకాశ మొసగుట కిష్టములేదని విమర్శకు లెవరైన నాలోపించునో నవి ఆశ్చర్యకరము గాజాలదు. ఆంగ్లదేశము భారతదేశము యెడలతనవైఖరి మార్చుకొని పరిపరిపాదముతో ప్రవర్తించవలెను. ఇదివరకును ఇప్పుడును

గూడ్స్ భారతదేశము గోరుచున్నది. భారతదేశము తనపు ట్రులను పారసత్య ధర్మనిర్వహణ భారమును వహించుట కర్హు లగు తోటీను జేయవలసిన దనియు, సింహప్రభువుగారు నుడివి నట్లు భారతీయులలో సమూలముగ నాశన మునర్పబడిన పారధర్మ బాధ్యతను తిరిగి పునరుజ్జీవంపజేయవలసిన దనియు మాత్రమే ఆంగ్లదేశమును బ్రతిమాలుకొనుచున్నది. భారత జాతీయమోసభ ప్రారం భింపబడినదాది సైనికశాఖయందు భారతపుటలకు అన్ని ముగు నున్నతపదవుల నొసగవలసిన దని భారతదేశము గోరుచున్నది. 1887 సం॥ మూడవ భారతజాతీయమోసభ మదరాసులో జరిగినపు డీక్రిందితీర్మానము గావించబడినది. భారతదేశ ప్ర జలు సార్వభౌముని యెడల విక్రీలై రాజధక్తిగలిగి ప్రవర్తించుచున్నార గనుక రాజీగారి ప్రకటనము నాచరణలోనికి దెచ్చుట వాంఛనీయమనియు సైనికశాఖయందున్నత పదవుల లోనికి దేశీయులకుగూడ ప్రదేశ మొసగబడవలెననియు ప్రభు త్వమునా రీదేశమున సైనిక కలాశాలల నేర్పరచవలసినదనియు ఆంలాశాలలందు భారతీయులు సైనికశాఖయందధికారం దవులలో ప్రవేశించుట కవసరమును సైనికక్షణ మొసగవలె ననియు ఈ జాతీయ మహాసభవారు గోరుచున్నారు. జాతీయ మహాసభవారి తీర్మానమును గావించి ఇప్పటికి నలబది సంవ త్సరములయ్యెను. అటుపిమ్మట ఏటేటను జరుగుచున్న జాతీయ మహాసభయందును ఇతర సభలందును గూడ ఇట్టి కోర్కెనే వెల్లడిచేయుచు తీర్మానములు గావించబడినవి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమునా రవలంబించు విధానముక్రింద, భారతదేశంతట శాఖలన్నియు బ్రిటిషు అధికారుల హస్తములందు కేంద్రీ కరించబడుచున్నవి. ఈ విధానమును మార్చి, సైనికశాఖయొ క్క సాప్తమమునకు భంగము గలగకండ ఎంతత్వరితముగ; నీ రక్షణభారమును భారతీయుల హస్తగతమొనర్చువచ్చునో, అంత త్వరితముగ నొనర్చవలసిన దని భారతదేశము గోరుచున్నది. భారతీయులు తమ దేశమును తాము సంగ్రహించుకొనలేని స్థితి కి వచ్చుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునా రవలంబించిన విధానమే కారణము. అయినప్పటికిని, భారతీయులు బాధ్యతాయుత పరిపాలనమునందుట కియత క్రతయే గొప్పఅలంకరము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునారే నుడువుచున్నాడు. కాని అదియంతయు వాత చక్రి. భారతదేశమున బ్రిటిషు పరిపాలనాద్య మిప్పుడు స్పష్టముగ నిర్ణయింపబడినది. అందుచే దానితోపాటు ప్రభు త్వమువారు తమప్రాత సైనిక విధానమును గూడ మాత్రమేగొని క్రొత్తవిధానము నవలంబింపవలెను. భారతదేశమున కొసగబడిన నూతన స్థాపనతోపాటు, దానికి తగినట్లు, భారతదేశ రక్షణ భావముగూడ భారతీయులకే యొసగు బలపరచును. ఒక వైపున దేశములో శాశ్వతమగు యూనిటయను సైనికదళమును, ఉండుటయు, దేశముసైనికశాఖ బ్రిటిషు అధికారుల చేతుల లో నుండుటయు, భారతదేశము స్వతరిపాలిత అధినిజేశ రాష్ట్ర ముగ పరిణమించుటకు పరస్పరబద్ధములగు విషయములు భారతదేశమునకు నిజమగు భాగస్వామ్యయొక్క హోదానొసగ వలెను. నిజమగుస్వాతంత్ర్య మొసగవలెను. ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా, న్యూజిలండు, కెనడాలువలె, భారతదేశమునకు సామ్రాజ్యమున సరిసమాన హోదా నొసగవలెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున భారతదేశమునకు సరిసమాన భాగ స్వామ్యస్థానము నొసగినయెడల, దూరదృష్టిగల భారతీయు లందరును దానిసమూల్యముగ భావించురు. ఇట్టి సానుమోసగు లలో ఆంగ్లదేశ మాలస్య మొనర్చినను, అడ్డుదగిలినను విర్లందు నందు ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వమునంద రుస్సాన్యముగ మొనర్చినట్టి, సంపూర్ణ ప్రతిహతరణ, దేశదేశమునకూడ వృద్ధిపొందించిన దగును. వీరు అయిర్లండునందలంబించిన పద్ధతులుగాక మరి యొకమాదిరి పద్ధతుల నవలంబింపవచ్చును. సామ్రాజ్యములకును వానిక్రిందనుండు పరాధీరాష్ట్ర ములకునుగల సంబంధము ప్రాఫెసరు గిల్బర్టులరేగానూ, సై మను తత్వము అను శీర్షికక్రింద వివరించిన మానసికదళలను జనింప చేసి వృద్ధిపొందించుటకు మూలభూతము. ప్రస్తుత ప్రపంచ స్థితి గతుల పై తీవ్రమగు ద్వేష భావము తి త్వరితముగ వ్యాపించుచున్నది. ప్రపంచమునందలి ప్రభుత్వములన్నియు దానిఫలితములను కొంతవరకు స్వాగతభవ మున దెలిసికొనినవి. ఇట్టి ద్వేషము సామ్రాజ్యప్రభుత్వముల పైనను అంచును ముఖ్యముగా ఆంగ్లదేశము పైనను కేంద్రీక రింపబడుచున్నదనియు ప్రాఫెసరు ముర్రేగారు దెలిపిరి. ఇందు కొక్కటే విరుగుడుగలదనియు, బ్రిటిషు రాజకీయజ్ఞులు తమ సిద్ధాంతము లేవియో జాగ్రత్తగా వాలోచించి స్పష్టికరించుకొని వాని నాచరణలో పెట్టవలెననియు ఆతడు నుడివెను. తా మి దేశమున స్వలాభమునకుగాని, భారతీయులను, ఫిరంగుల కెర జే యుటకుగాని లేమనియు, భారతీయులను స్వపరిపాలన కర్హు లగు తరీఖిచేయుట కీ దేశముననుటిమనియు, బ్రిటిషు రాజకీయ నాయకులు ఆశీకమాదు ప్రకటించియుండిరి. ఇదియే వారి యాదర్శమైనయెడల, ఆంగ్లదేశమునిష్కల్పము భావముతో నా యాదర్శమునందుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఈ విషయమున తెలిసిగాని తెలియకగాని బూటక ప్రవర్తనము లేకుండుగాక

ప్రాతగవర్నరుల సలహాలు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

ప్రాతగవర్నరు లీసమయమున హిందూదేశ సంస్కరణములగుర్చి పెక్కుసలహాల నొనగుచున్నారు. సైమను గారిని పెక్కువిధముల ప్రోద్బలపరచుచున్నారు. సర్ హార్ కోర్టు బట్లరుగా రిటివల లండనులో జరిగిన కలకత్తా విందుసందర్భమున, హిందూదేశముగుర్చి ముచ్చటించినటుల నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. బట్లరుగారు రెండురాష్ట్రములకు గవర్నరుగ బనిచేసియుండిరి. ఇప్పుడు స్వదేశ సంస్థానముల విచారణసంఘమునకు అధ్యక్షులుగ బనిచేయుచున్నారు. సంస్థానముల విచారణకు ప్రత్యేకముగ నొకసంఘము నేర్పరచుట జూడ, భావిరాజ్యాంగవిధానమునందు బ్రిటీషు ఇండియాకును సంస్థానములకును సన్నిహిత సంబంధముండదని తలంపవలసివచ్చును. బట్లరుగారు దెలిపిన యభిప్రాయముల గాంచిన, హిందూదేశము త్వరలో స్వరాజ్యము ననుభవించుట వీరి కిష్టములేదని దోచుచున్నది. ఇంతకు పూర్వము పెక్కుశతాబ్దములనుండి నిరంకుశ పరిపాలనముక్రిందబడి నలిగియున్న భారతీయులకు, ఒక్కమారుగ మాంటుఫర్డు సంస్కరణము లొనగబడెనట. తమకుగలిగిన యనుభవముబట్టి బట్లరుగారికి నాల్గు ముఖ్యసిద్ధాంతములు పొడగట్టినవి. సంస్కరణము లవసరమేనట. కాని, పాశ్చాత్య ప్రతిష్ఠాపనలను ఉపయోగించిన వారి సహాయమున గాని, సంస్కరణములు కొనసాగవనియు, పరుల శహాయము లేనియెడల భారతీయులు వీనిని నిర్వహించజాలరనియు, బట్లరుగారికి దృఢవిశ్వాస మేర్పడినది. దీని యర్థమేమి? ఎల్లకాలము, బ్రిటీషువారు భారతీయులకు తోడ్పడుచుండ వలయుననియే.

హిందూదేశమును బ్రిటీషువారు విడిచిపెట్టవలయునని భారతీయులు గోరుటగాని తమంతట తామే విడిచిపెట్టదనుని బ్రిటీషువారు బెదిరించుట గాని సాధ్యములుగావని బట్లరుగారి నమ్మకము. బ్రిటీషువారికే ఇండియాను విడిచిపెట్ట దలచినను అది వీలుపడదట. బర్మో-పాండ్లు ప్రభువుగారు ప్రతిపాదించిన బ్రిటీషు సిద్ధాంతమునే వీరును ప్రతిపాదించుచున్నారు. మరియొక సిద్ధాంత మేమన హిందూదేశమున బ్రిటీషుపరిపాలన మింతబలముగ నిదివర కెన్నడును నాటుకొనలేదట. బట్లరుగారికి బ్రిటీషుప్రజల సామర్థ్యముపై పరిపూర్ణ విశ్వాసముగలదు. ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వపు వివేకముపట్లకూడ వీరికిట్టి నమ్మకమే గలదు. బట్లరుగారి సిద్ధాంతముల ననుసరించిన హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము చూపు మేరకాలములో సిద్ధింపజాలదు. ఇంతకుపూర్వము బర్మా గవర్నరుగ బనిచేసిన సర్ రెజనాల్డ్ క్రాడక్కుగారు కూడ తమ యువన్యాసమునందు సర్వైర స్వరాజ్య

ము బనికెరాదని రూఢిపరచిరి. భారతీయ విద్యాధికులు వీరి విమర్శనముకు గురియయిరి. అందు ముఖ్యముగ బ్రాహ్మణులపై వీరు కసిదీర్చికొనిరి. అలహాబాదు పండితులును మద్రాసు బ్రాహ్మణులును స్వరాజ్యముగుర్చి లేనిపోని ఆర్భాటముల గావించు చున్నారు. వీరు గాలిలో షేడల కట్టుచున్నారు. వీరికి ప్రోత్సాహ మొనగవలదని క్రాడక్కుగారు సైమను కమిషనువారిని గోరుచున్నారు. ఏలన వీరికోర్కెలు నెరవేరుచో దేశమున సంక్షోభ ముదయించునట.

భారతీయులు బ్రిటీషువారితో కలసి చాలకాలమువరకు బనిచేయవలయునని ముందుగ సూచింపవలయునట. విద్య విరివిగ వ్యాపించి, దేశమున అంతఃసఖ్యము బెరిగినగాని, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నొనగ వీలులేదట. విద్యవ్యాపింప కుండుటకును, అంతఃసఖ్యము బలపడకుండుటకును, పాఠానతయే కారణమగుచుండ, ఆరెండును చేకూరినగాని స్వపరిపాలనము లభింపదనుటవలన నేమి ప్రయోజనముండును? భాంబాయి ప్రభుత్వమువారిటీవలనేగద, సెకండరీ విద్యను, కాలేజివిద్యను వెనుకటివలె పోషింపజాలమని, ప్రకటించియుండిరి! క్రాడక్కుగారి సలహాల ప్రకారము, సంస్కరణములతో స్వదేశసంస్థానములకు సంబంధముండకూడదు. ఇవి శాసనసభలకు లోబడియుండకూడదు. కేంద్రప్రభుత్వ మింకను బలముగనుండవలయునట. దీనినిరంకుశస్వభావము, క్రాడక్కుగారికి సరిపోవలేదు గాబోలు. భారత శాసనసభవారి అనుగ్రహమునకు ఇండియా ప్రభుత్వము పాత్రముగ నుండకూడదట. స్వరాజ్యపక్షమువారి దాడివలన, కేంద్రప్రభుత్వము తన గౌరవమును కోల్పోవుచున్నదట. అందుచే నామినేటెడు సభ్యులధికిముగ గల శాసనసభ యుండవలెనని వీరు గోరుటనహజము. వీరివలెనే, మాంచెస్టరు గార్డియను విలేఖరులగు గ్విన్నుగారును, బర్ ద్వాను మహారాజుగారును, క్రొత్తదేశీయ సంఘమువారును, ఇతర ప్రజాశయ ప్రతిపక్షులును స్టేటు కౌన్సిలు సభ నొక్కదానినే నిలిపి యుంచ వలెనని గోరుట తటస్థించు చున్నది.

ఇట్టి సలహా సైమనుసంఘము వారికి గూడనచ్చిన నచ్చ వచ్చును. స్టేటు కౌన్సిలు సభలోకి మంత్రులుగ బనిచేసిన వారిని నామినేటు జేయవలయునని, క్రాడక్కుగారు గోరుచున్నారు. మంత్రులను కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ నియమించిన రీతినిది బోలియుండును. శాసనసభకు మంత్రులు బాధ్యత వహించుట వీరికి బనికెరాదు. మంత్రుల జీతములను నిరాకరించుట కవకాశముండ గూడదని వీరు తెలుపుచున్నారు. మంత్రు లొకవంక ప్రభుత్వమునందు సభ్యులుగ నుండి, వేరొక వంక శాసనసభ్యుల అల్లరి గుంపుకు బాధ్యత వహింప జాలరట. క్రాడక్కుగారికి రాష్ట్రము లందును, కేంద్రస్థానమునందును గూడ పూర్ణనిరంకుశత్వమే కావలయును. ఇట్టి ప్రాతగవర్నరుల సలహాలను అంగీకరించుచో, ఇప్పటికన్న నభ్యాన్నమగు సంస్కరణము లేలభింపవచ్చును. సైమను సంఘమునకు తోడ్పడుచో గలుగు ఫలమిదియే. అటుగాక, ప్రజలు తమపై తామాధారపడి సైమను సంఘముతో సంబంధముబెట్టుకొనక కృషిసలుపుచో, వారి మనోరథము తప్పక నీడేర గలదు.

దేశీయ లవణ పరిశ్రమ

హిందూదేశమున ఉప్పుపరిశ్రమ నభివృద్ధిపరచుచో, ప్రజలకు గావలసిన ఉప్పుతయు ఇక్కడనే తయారగునని నిన్నటిదినము సూచించియుంటిమి. నీమమల్లులకు ప్రజలు అలవాటుపడి కద్దరును ధరించుటకు వెనుదీయుచున్నరీతినే బెంగాలు బర్మా ప్రజలు తెల్లని విదేశపు ఉప్పుపొడిని ఉపయోగించుట కలవాటుపడి యీ దేశమున తయారగుచున్న ఉప్పును ఉపయోగింప జూనిరి. విదేశపుఉప్పుతో సరిసమానమగు ఉప్పును యీ దేశమున తయారుజేయు వీలుగలదని రుజువుగుచున్నది. బరోడాలో నిట్టిఉప్పు తయారయ్యెననియు అది కలకత్తాలో వెంటనే ఖర్చయ్యెననియు నిన్నటివార్తలుదెలిపెను. ప్రభుత్వమువారు దేశీయ పరిశ్రమకు తగినరక్షణ నొనగి తోడ్పడుచో ఉప్పువిషయమున హిందూదేశము విదేశములపై నాధారపడియుండ నక్కరలేదు. పన్నుల విచారణ సంఘమువారి సంగతిని గమనించి మద్రాసు బాంబాయిల ఉప్పు పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహ మొనగవలయు ననియు తగిన రాకపోకల సౌకర్యముల నొనగవలయుననియు రైల్వే రేల్లుల తగ్గింపవలయుననియు విదేశపు ఉప్పుపై సుంకములను విధింపవలయుననియు హిందూదేశము సీతీరున స్వయంపోషకము గావింపవలయుననియు టారిఫ్ బోర్డువారి విషయమును విచారింపవలయుననియు మున్నగు సూచనల గావించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రివిన్యూ సెంట్రలు బోర్డువారి కీ రిపోర్టునుఅభిప్రాయమునిమిత్తమంపిరి. వీరికి స్త్రాటిగా రిని సహాయము జేయవలసిరి. కాని సెంట్రలు రివిన్యూ బోర్డువారు విచారణతో బనిలేదని యభిప్రాయ మిచ్చిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయముతో నేకీభవించి, టారిఫ్ బోర్డు విచారణతో బనిలేదనిరి. ఈవారపు ఫోర్టుసెంటు జార్జి కెట్టులో, రివిన్యూబోర్డువారి యభిప్రాయమును, ఇండియా ప్రభుత్వనిర్ణయమును ప్రచురింపబడినవి. ఇవి ప్రజల కేమాత్రము విశ్వాసము గలిగింపజాలవు. ప్రభుత్వమువారిదివరకు గలిగించిన సౌకర్యములు చాలునని, సూచించుట కడుచోద్యము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఉప్పు వాడెడి వారిపై దయచూపిరి. విదేశపు ఉప్పురానిచో, బెంగాలు ప్రజలకు ఉప్పు చౌకగ లభింపదని, వీరు విచారిం చిరి. సెంట్రలు రివిన్యూబోర్డువారి రిపోర్టు కడు నిస్సారముగ గనుపించుచున్నది. విదేశపు ఉప్పుపై సుంకములను విధించుటకు వీరెంతమాత్ర మంగీకరించుటలేదు. విదేశపు ఉప్పును బహిష్కరించుటకు సాధ్యపడదనియే, వీరి నిశ్చయాభిప్రాయము. విదేశపు ఉప్పుతో సమానమగు ఉప్పును కొలదిగ తయారుజేయ వీలున్నను, బెంగాలు బర్మాలకు సరిపోవునటుల తయారుజేయ వీలులేదట. బర్మాలో నాణ్యమగు ఉప్పును తయారుజేయుట కవకాశములు గలవని రివిన్యూబోర్డువారే మరియొకచోట అంగీకరించుచున్నారు. స్టీమరురేల్లు రైల్వేరేల్లు తగ్గుట గూడ వీరికిష్టములేదు. నాణ్యమయిన ఉప్పును తయారుజేయ వీలున్నను గూడ, అయ్యది వాంఛనీయము గాదని, రివిన్యూ బోర్డువారు తలంచుచున్నారు. పంగదేశమునకు విదేశముల నుండి ఉప్పు సులభముగ లభించు చున్నపుడు, దీనికొరకు

హైందవ కార్మికుల కాలమును వ్యర్థపరచుట పాడి గాదని, వీరు దెలుపుచున్నారు. ఇటుల గావించుట వలన, వ్యవసాయ పనివాడ్రకు లోటుగలుగునట. ఉప్పు తయారగుచున్న మద్రాసు బొంబాయి రాజ ధానులలో ఇట్టి కొరత గలుగుట లేదని, రివిన్యూ బోర్డువారు గ్రహించ వలయును. క్రొత్త పరిశ్రమ వృద్ధిగాంచుచో, పనిలేక యిచ్చిది పడుచున్న కార్మికులకు భుక్తిలభించును. న్యాయమగు ఉప్పును ఇక్కడ తయారు చేయుచో, దానిఖరీదు ఎక్కువగు ననుట వ్యర్థపుబాహు. మొదట కొంచెము ఎక్కువుగ నున్నను, అత్యుద్విగ్రహంలో గిగిపోగలదు. దేశీయ పరిశ్రమ లభివృద్ధిగాంచుట కింత కన్నను వేరు మార్గము లేదు. ఏది యెటులున్నను టారిఫ్ బోర్డు వారి విచారణ కీ విషయమును పంపుచో ఏమి ముప్పు వాటిల్లునో తెలియదు. టారిఫ్ బోర్డువిచారణకు తగినంత యవసరము, రివిన్యూబోర్డువారికి గనుపింప లేదట. కిరసనాయల్ కంపెనీల తగాదాలను మాత్రము టారిఫ్ బోర్డువారి విచారణకు పంప వీలుగలదు కాబోలు! రివిన్యూబోర్డు సభ్యులుగూ టారిఫ్ బోర్డు లాయరుగార్లు దెలిసిన కుంటి హేతువును ఖండించుట కష్టము గాదు. వీరికి దేశీయ పరిశ్రమ వృద్ధి జెందుటగాని, విదేశపు ఉప్పు యీ దేశమునకు రాకుండుటగాని, బాత్తుగ బనికిరావు. దేశీయ లవణముపట్ల వీరి కెట్టి ఆభిమానము గనుపింపదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మునను దేశీయ పరిశ్రమల పట్ల ఆభిమానము గనుబటుచుట యరుదు. విదేశ వస్తువులపై హెచ్చుపన్నును విధించుటకు వీరంగీకరింపరయిరి. ఉక్కు విషయమున బ్రిటీషు ఉక్కుపట్ల ఆభిమానము జూపగోరిరి. ఉప్పుపరిశ్రమ గూర్చి విచారణ జరిపించుట కంగీకరింపరయిరి. ఇట్టి స్థితిలో దేశీయపరిశ్రమ లభివృద్ధి గాంచునను నాశ కెట్టియవకాశము గనుపింపదు.

మరల నౌకదళమా ?

నౌకాదళచట్టమును భారత శాసన సభవారిదివరకు నిరాకరించియుండిరి. పార్లమెంటు సభవారింగీకరించిన భారతనౌకాదళ చట్టము, భారతీయోద్యోగుల నియామకము గూర్చి అనుకూల నిబంధనల గావించి యుండలేదు. ఈ నౌకాదళమును హిందూ దేశమునకు వెలుపలనుపయోగించుట కవకాశ మొనగబడెను నౌకాదళమును నడుపుటకు భారత శాసనసభకెట్టి వాక్కులేకుండజేయబడెను. ఇయ్యది ఏర్పడునెడల, బ్రిటీషు నౌకాదళము బెరుగుటకుమాత్రమే వీలగునుగాని, హిందూదేశమునకెట్టి లాభముండదు. మీదు ప్రిక్కిలి అనవసరపుఖర్చు ప్రజలపైబడును. అందుచే ఇట్టిచట్టము తమ కక్కరలేదని భారతశాసనసభవారు దూరమాలోచించియే తీర్మానించియుండిరి. ఈతీర్మానమును గౌరవింపక, ఇప్పుడు తమకున్న సంకుచితాధికారములతో నౌకాదళము నేర్పరచుటకు నిశ్చయించినట్లు, ప్రభుత్వ ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. రాయల్ మెరై నుదళమును నౌకాదళముగ మార్చెదరట. కమిషను హోదాలలో ఖాళీలు వచ్చినప్పుడు మూడింట నౌకాదళము భారతీయునికి ప్రసాదించబడుట నౌకాదళపు ఆఫీసరుగారిని బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు ఎరుచిచ్చెదరట. బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు కోరినచోటికి, నౌకాదళ

మును పంపవలసియున్నది. భారత శాసనసభవారి తీర్మానమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రేటుల తృణీకరించుచున్నారో, దీనిపట్టి గ్రహించవచ్చును. భారతీయు యిచ్చితి ము ట్లేడరుమార్గము ప్రస్తుత పరివాహన విధానముక్రింద కనుపింపకున్నది.

బర్డోలీస్థితి

బర్డోలీ పరిస్థితి గానురాను విషయమును చూచుచున్నది. సభానుల అక్రమచర్యము ప్రజలకు పంట కముగ నున్నది. అధికారము వీరిని సమర్థింపజూచుచున్నారు. నలువదిమంది గ్రామాధికారులు తమ పదవులకు రాజీనామానిచ్చిరి. వీరిలో పలువురకు పది మొదలు ఇరువదిమైదు సంవత్సరముల యనుభవము గలదని తెలియుచున్నది. వీరు ప్రభుత్వమునకు పంపిన లేఖలో, రయితులకు జరుగుచున్న అన్యాయములు వివరింపబడెను. ఇట్టి నిష్పంధములను చూచుచు నూరకుండుటకు మారుగ, రాజీనామా నిచ్చుటయే మేలని వీరికి దోచెను. మరి కొందరు గ్రామాధికారులు రాజీనామానీయ సిద్ధముగనున్నారు. బొంబాయివర్తకముగూడ అసహ్యతజూపుచు, పరిస్థితులు చక్కబడనిచో తమ ప్రతినిధిని రాజీనామా నీయుమని గోరెదరు. ఇండియను డెయిలీ హెరాల్డుకు తెలిసిన సమాచారముప్రకారము, రాజప్రతినిధిగారి విషయమున జోక్యము కలుగజేసికొందురని తెలియుచున్నది. స్వతంత్ర విచారణసంఘము నేర్పరచి, అందులో రయితుల తరపున గాంధీ, జయకరుగార్లను సభ్యులుగ నియమింపవలయునని, రాజప్రతినిధిగారు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిని గోరిరట. ఈ వార్తయందు ఎంతవరకు సత్యముగలదో తెలియదు. ఇది నిజముగాదని అసాధ్యమేటెడు ప్రెస్సువార్త దెలుపుచున్నది. ఈ సంగతి ఎటులున్నను, ప్రజల కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు సఫలపరచుచో బర్డోలీరయితుల త్యాగములును దృఢసంకల్పమును సార్థకమగును.

తిరువాన్కూరు: నిరుద్యోగము

తిరువాన్కూరులో గూడ విద్యనేర్పినవారిలో నిరుద్యోగ మధికమయినది. దీనిని మాన్పు టెటులని విచారించుటకై ఏర్పడిన కమిటీవారు తమ సలహాలను ప్రచురించిరి. పురుషులలోనేగాక స్త్రీలలోగూడ నిరుద్యోగ మధికమయినది. స్కూలు పైనలు ప్యాసయినవారు లాయరులు టెక్నికల్ విద్యనేర్పినవారలలో పలువురకు జీవనాధారములేక యున్నదట. వీరందరును వ్యవసాయమును చేపట్టవలయునని కమిటీవారు సలహానిచ్చుచున్నారు. ఇందుకొరకై ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయపు కాలనీల నేర్పరచవలయుననియు ఆయిదు మొదలు ఇరువది యకరములవరకు భూముల నుచితముగనిచ్చి 250 మొదలు వేయిరూపాయలవరకు రుణములను గూడ నీయవలయుననియు కమిటీవారుగోరుచున్నారు. పోలీసు కాన్స్టేబులకును ఇతర బంట్లోతు పనులకును విద్యనేర్పినవారిని నియమింపవలెనని కమిటీవారి తలంపు. న్యాయవాదులు స్కూలుఫయినలు పరీక్షను ప్యాసయినవారి నే గుమాస్తాలుగ తీసికొనవలయుననియు, స్త్రీలకొక ఉద్యోగ సంఘమును, పురుషులకొక ఉద్యోగసంఘమును ఏర్పరచవలయుననియు కమిటీవారు సూచించిరి. వీరి సూచనలను తిరు

వాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు రెంతవర కాచరణలో బెట్టెదరో చూడవలయును. తిరువాన్కూరులో నిట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచుండ, బ్రిటీషు ఇండియాలో నెట్టి కదలిక గనుపింప కున్నది.

చీనావ్యవస్థితులు

చీనాలోని పికింగు సగరమున జాతీయవాదుల పరిపాలనము ప్రారంభ మయినది. వాళ్ళు గారు విదేశీమంత్రిగ నియమితులయిరి. వీరు విగ్రహాలను భవజ్ఞులు, లాఆర్డరులు సక్రమముగ నిర్వహింపబడుచున్నది. ఉత్తర చీనానాయకులగు ఛాంగు సోలిను గారిని హత్యజేయ ప్రయత్నింపగ దెబ్బలుతగిలెను. వీరు చనిపోయినను వార్తమాత్రము నిజము కాదని తెలియుచున్నది. చీనాయంతయు ఒక్కప్రభుత్వము క్రింద ఏకమగుటచే, విదేశీయు లికనయినను వీరితో సంధి గావించుకొని, ఇదివరకు కొనసాగు చున్న అక్రమపు టాడంబడికలను రద్దుజేసి కొనుట యుక్తము. చీనాస్వాతంత్ర్యము సుస్థిరముగ వెలయుగాక యని ప్రాజ్ఞులెల్లరును వాంఛించెదరు.

ఉచితహాష్పియమును వైద్యాలయము:

భవనవిర్మాణము

చెన్నపురిలో బీదల కుచితముగ చికిత్స నలుపుచు పలువురచే ప్రశంసింపబడిన ఉచిత హాష్పియమును వైద్యాలయమునకు భవనమును నిర్మింప సంకల్పింపబడెను. తదర్థమై గావించబడిన నిన్నపము నిన్నటిదినము ప్రచురింపబడెను. ఇదివరకే దీని యుపయోగము రానుదాను విస్తరించుచున్నది. భవన మేర్పడినపిమ్మట ఈ వైద్యాలయపు ప్రయోజనము మిక్కిలి యతిశయించు ననుటకు సందియములేదు. గవర్నరుల బోర్డువారును భవన నిర్మాణ సంఘమువారును పంపిన విజ్ఞప్తిని మదరాసు పౌరులును తదితరులును గూడ గమనించి, దానిని సఫలపరచెదరు గాకయని కోరెదము.

జమీషత్ పపురం సమై పరిస్థితులు

10,000 కార్మికులు సభజేసి నిశ్చలత్వము ప్రకటించుట

డైరెక్టరు బోర్డు ప్రకటన

జమీషత్ పురం, జూన్ 7:—నిన్న సాయంత్రము 10,000 సమైదారులు సభకూడిరి. హామీగా రద్దయ్యుటపొందిరి. వికమత్వమేబలము. వికమత్వమే మిశ జయముకలిగించునా అని అధ్యక్షుడు నడివెను. జూన్ 1 తారీఖున పనివారుచూపిన వికమత్వము వ్యవస్థాతీతము యతడునుడివెను. ఈపోరాటమున పనివారు జయించిరే భారతదేశకార్మికుల కందరభుజ జయము సంప్రాప్తమై ట్టెయగును. వారి కెన్నికష్టములు సంప్రాప్తమైనవారు వెనుకకు మరలరాదనియు, తామును బొంబేలో ప్రాణముండగా లొంగననియు చెప్పెను. రేపు పనివారు దినమంతయు నుపవసించి, శువ్ర లేఖలో సాను ము చేసి, భగవంతుని జయమునకై ప్రార్థితురు. ద్రవ్యముకూడ వసూలు చేయుదురు. ఉపవాసదీక్షయైన తరువాత వారు భోజనముచేసి మైదానమున సభచేయుదురు. బజారులలో వాలంటీరులు పిక్కెటింగు చేయుచున్నారు. ఆలసటజెందిన సమైదారులకు ఉపచారములుకూడ చేయుచున్నారు.

సయిదులు కర్మాగార ద్వారమువద్ద కాపలా కాయుచున్నారు. లోపలికి పోవు వారందరు కంపెనీవారిచే నివ్వబడిన చీటీలను చూపవలెను. కర్మాగారములయెదుటనున్న గదులు మిలిటరీవారికొరకై ఖాళీచేయబడినవి. పనివారికి జీతములు యివ్వబడుచున్నవి.

ఈఉదయము స్ట్రీటులో గుమాస్తాలు సమైచేసిరి. వారిలో కొంతమందిని నౌకరీ పనులలో నియోగించిరి. కొంతమందిని అశిడు స్టాంటులో పనిచేయుమనిరి. కావున గుమాస్తాలు 6 గురు తప్ప తక్కినవారందరూ పనులకు చూచిరి.

(శ్రీ ప్రెస్.)

విదేశవార్తలు

పికింగులో శాంతి

పాయోలిను సేనాని వ్యవహారములన్నిటిని

జూచుచున్నారు

చాంగ్సోలిను సజీవిగ నున్నారు?

జపాను - చీనాబాళియవాసుల భయము

రెగ్గి, జూన్ 6:—అల్లరులు లేకుండ సక్రమపరిస్థితులు ప్రబలుచున్నవని పికింగువార్తలు దెలుపుచున్నవి. నిష్క్రమించిన ప్రభుత్వము పయోలిను సేనాని వ్యవహారములన్నిటిని జక్కబెట్టెను. ఆ పదేకముందున్న బాళియవారే కావలె గాయముగ్నము. సగరమును స్వాధీనము చేయుటకు లోతుగ పయోలిను సేనానిగారే నిరర్థకతరముగ వ్యవహారములన్నిటిని జూడనియవలె ననిరి. పిదప ఆతడు ఆతని పరివారములో వెనుకకు బోవచ్చును. పికింగు టీప్రిన్క్ మన్య ప్రయాణములు బోవుచు లును, సామానును గొంబోవు రైలును యథాప్రకారము బోవుచున్నది.

క్రొత్త విదేశాంగమంత్రి

హ్యంగుహా, జూన్ 6:—పెంగ్యూనింగుగారిచే పేట్రొనబడిన సి. టి. హింగుగారిని దక్షిణచీనా విదేశాంగమంత్రిగ నియమించిరి. ఇతడు జపానులో విద్య నభ్యసించెను. టోక్యోలో పూర్వము క్రైస్తవ యువజనసంఘ కార్యదర్శిగ యుండెను. మంత్రి పదవినిగూడ స్వీకరించెను. ప్యారిస్ సంది చభకు చీనాప్రతినిధిగ బోయెను.

చాంగ్సోలినుగారు

విషమావస్థయందున్నారు

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

టోక్యో, జూన్ 6:—చాంగ్సోలినుగారు బ్రెజిలియున్నాడగాని చాల విషమావస్థయందున్నారు. మంచూరి యుద్ధాల్లో అల్లరు బంధించుకొనుచున్నారు. కాని అవసరముగ అన్ని కట్టుదిట్టములను చేసి కొనక తప్పదని యుద్ధమంత్రి డెలి సెను. మంచూరియు మంగోలియాలో యున్న జపానుల హక్కులను ప్రజలకు గాపాడుట కన్ని చర్యలను తీసికొనుటకు మంత్రివర్గము వారంగీకరించిరి. చీనాలోగాని మంచూరియాలోగాని ఎవరు రాజకీయ పరిపాలనాధికారములను స్వీకరించినను తటస్థముగ నుండుమనిరి.

విదేశాంగ కార్యాలయమువారు చాంగ్సోలినుగారు షదిబోలేదనుచున్నారు. దినదిసాభివృద్ధి గాంచుచున్నారనుచున్నారు. ఇతడులు కేవలసంగతులు వ్యతిరేకముగ యున్నది.

అమానుల్లా రాజుగారు

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

బాకూను సందర్శించుట

బాకూ, జూన్ 6:—అమానుల్లా రాజుగారిచటికి శేరిరి. పట్టణములోయున్న ప్రదేశములను చూడవలసినవాటిని జూచుచున్నారు. వీటినిజూచి పెర్సిక్ పెరిషియా రాయబారితో ఇడలిరి. ఇచట ఇతనికి తాటికి ఘనస్వాగతము నొసగిరి. శేఫు తొరు రిషికి బయలుదేరెదరు.

తన చెల్లెలి అప్పులకు పూచీబడుటచేతను, తాను ఇండియాలో ఇవ్వవలసిన బాకీలచేతను జిగ్గి రాజ్యమునకు వ్యాజ్యము చేయుటచేతను దివాలా తీయవలసివచ్చెనని కూచిబిహారు రాజొమరుడు బండనుకోర్టులో డెలి సెను.

తాతాకంపెనీ

హార్టు సూర్య తగదా

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 6:—మే 11 తేదీన ఎగ్జుకుటులో ఆలోచింపబడుచున్న తమకు తరపునవ్యయమున్నదని తాతాకంపెనీవారు ఇంకొక మానవప్రభువాను హార్టు సూర్య తగదాపై శేరిరి. బ్లెస్ గ్రాలో కేప్స్ మాటలనే ఇచట జెప్పెట.

చెన్న పురి వేసవి సంగీత పాఠశాల

ముగింపురోజున, వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఏకకాలమున వివిధవాద్యములును గలసి మనోహరముగ వాయింపబడెను. (వె. భో. వీ)

ఇండో ఇరాకు వైమానిక ప్రచారము

పెషియా ప్రభుత్వము

లండన్, జూన్ 6:—ఇరాకు ఇండియాకు విమానము విమాన ప్రజా బోవు ఏర్పాటులనుగూర్చి రాయబారిములను జరుపుటకు పెరిషియా ప్రభుత్వమువా రిష్టమును జూపుచున్నారు. పెషియా రాష్ట్రముగూడ విమానములను బోవిచ్చు వరకులనుగూర్చి చర్చించుటకు సిద్ధముగా నున్నారట. అందుచేతనే సామాజిక వైమానిక ప్రచారక కంపెని ప్రతినిధి పెషియాకు బయల ప్రేరణ పెషియాలో చర్య జరుగుచున్నదట.

జై పర్షి గారు

ఆప్తురుడమనందు జరుగు ఒలింపికు పోటీ పందెము అరమైలు తేనునందు పాల్గొన ఇండియా నుండి బోవుచున్నారు. (వె. భో. వీ)

మరల ప్రతికూల యటలీ

ఆందోళనము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 6:—స్కాపిక్, మ్యూమిటబాల దగ్గర మరల యటలీకి ప్రకూలముగ ఆందోళనము బయలుదేరెను. 70,000 మంది స్కాపిక్ వీధులందు బయలుదేరిరి. కొందరు ఇటలీ కాన్సులు కార్యాలయమును మట్టడించుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని పోలీసువారు వీరిని బారద్రొలిరి. చాలమందిని అరెస్టు చేసిరి. కాంతివీర్యుడినది. మ్యూమిటబాలలో అల్లరులు లేకుండ పోలీసువారు శేరిరి.

డబ్లీ సజ్జపుపందెములో పెర్సిక్ గుజ్జపుపందెమును హెల్పాకన్సుగాను ప్లామింగ్ టిక్కెటును జోహానాస్సుగ్గు పాకు ఎక్స్ప్రెజ్ లోయున్న ఒకవ్యక్తియు గల్చుకొనిరి. హెల్పాకన్సుకు 512E000 పానులు, వచ్చెను.

హైదు పాక్

కేళివిలాసపునేరము

లండన్, జూన్ 6:—హైడ్ పాక్ లో స్వావిడ్డిక న్యాయ లియోమ నీ గారును కేళి విలాసమున నోలలాడితను శేరముడుమోపీ బట్టుకొన్న పందర్బమున తనను బాళిను యధికారులు ధియపెట్టుటచే స్కాట్లండుయార్డు కేగి తినినియు, తాను నిజము జెప్పనిచో తాను తన ప్రయోధు పలుచెరిల బాలయ్యెదనియు కాలిస్తాగారు తనను ఎంతయో భయపెట్టెననియు స్వావిడ్డికన్య డెలి సెను. పిదప కాలిస్తాగారు రెంతయో అత్తులుగ ప్రవర్తించెరట. ఆమెను పేరెట్టి పిలిచెనట. ఆమె ధరించి: రదిక వీరంగుదనిరి. హైడ్ పాక్ లో ఏమి జేసిలో జూపవలెననిరి. ఇట్టి పరీక్షజేయు పమయమున స్త్రీ తెరుసు వారిదగ్గర తేరట. ఆమె జెప్పనిమాట లెన్నియో పోలీసు సేవేదికమున జేర్చుకొని రచుచున్న దామె. తన వ్యవహారమును తానే చక్కబెట్టె కొసగలదాన నని ఆమె ఒప్పుకొనెను. పరీక్షయన పిదప కాలిస్తాగారు రామెను ఇంటికి గొంబొయిరట. ఆనెలలబట్టి తనప్రియుని మోసబుచ్చు చుంటినని ఆమె ఒప్పుకొనెను. విచారణ ప్రస్తుత మాపుజేయబడెను.

హైదు లుధేయ తగవును పెట్టెంబరు కార్యక్రమమున జాతీయపిఠినిధిలో చచ్చిండుట కేర్పాటు జేసిరి. లుధేయియా ప్రధానామాత్యుడు తనపట్టును వీడలేదు.

ఆప్తు సైనికతరిఫిను

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

కాన్సాంటునోపిల్, జూన్ 6:—ఆప్తు సయిన్యత లు తరిఫీదుజేయుటకు కాన్సాంటునోపిలునుండి కియాడింపామే నేనాని ఇకొక నలుగురు కర్నల్లు (చిన్న సేనాధిపతులు) ఆప్తు నిస్థానుకు బయలుదేరిరి. కియాడింపామెగారు అమానుల్లా రాజుగారికి సయినిక సలహా నిచ్చుచుండును. సాధారణ సయినిక సిబ్బంది యధికారిగనుండును. యుద్ధమంత్రివర్గమును ఇంకొక నలుగురు కర్నల్లు పరిశీలింతును. తుదకు తురుస్కు సయిన్యాధికారులనే ఆప్తు నిస్థానుకు కిత్తాను గలపుటకు బంపెదరు.

హ్యరీధాగారు ఇంగ్లండుకు రాగూడదని.

జపాను సాకానిర్యూర పనివాండ్రకు కనీసపుజేతనమును నిచ్చునటుల జేయు ఏర్పాటుల బెసిగొట్టినవట. సమ్మె ఇంకను ప్రారంభింపలేదు. సాకాన్యాపారము అగిబోయినది.

భారతదేశ సంస్కరణములు

నర్ బట్టరుగారి అవలోకనము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 6:—విన్నూరాతి సేపింగ్ హోటెలులో 21 వ కలకత్తా విందును జరిపి సర్ ఆల్బాన్ డేవిస్ మరేగారు అధ్యక్షతన వహించిరి

నర్ బట్టరుగారు

ఇట్లు ప్రస్తావించి, ఇండియాలో భారతీయులు కౌట బ్రహ్మాదిగ నీరంకత పథ్యమును కలవడి. ఉపద్రవకర ముచ మతకలహములతో చీలిపోవుచున్నారని. మత కలహముల విభేదములనుండి జాతివిభేదములనుండి వారిని బాధించుచున్నది. ఆట్టివారి కిప్పుడే మాంటుఫర్డ్ సంస్కరణములు, ప్రజా ప్రాతినిధ్య సంస్థలు ప్రసాదించబడెను. ప్రజాప్రాతినిధ్యసంస్థలు భారతీయులకు క్రొత్తవైనను అల్లరి లేకుండా భారతీయులు విటిని లాభముగ వినియోగించుకొనగలరు. ఆకాథింగము లేకపోలేదు. సంస్కరణములు ప్రారంభమై 7 సంవత్సరములే అయినది. అసలు భారతీయులు నిరంకత పాలనములోనున్న కాలములో ఈ 7 సంవత్సరములు లేకగారు. ఈక్రిందిద్ధాంతములను గుర్తించినచే సంస్కరణములను గూర్చి ఆశించియుండుట సలగును.

(1) ఆందోళనమునకు వెరచి సంస్కరణముల నిచ్చుట లేదు. అసరమని తలంచుచు, సిద్ధాంతముమీద ఈసంస్కరణములు లుండవలెను.

(2) పాశ్చాత్యవిధానములను ఇండియాలో సరిగా పని చేయుటకు వాటి యనుభవముగల వారిని పోషించునట్లు చేసామని గ్రహించవలెను.

(3) బ్రిటిషువారిండియానుండి వెడలిపోవలె ననుట గాని బ్రిటిషువారు పోయేదమచి దెదరించుటగాని క్రియారూప మును చాల్చునదిగావు. బ్రిటిషువారు ఇండియానుండి పోవుట కిష్టపడినను వారెట్లు చేయ వలెను.

(4) బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానము 40 ఏండ్లకంటె ఇప్పుడిండియాలో సునిరంజనము జరుగకపోయితి.

బ్రిటిషువారియందే తనకు విశ్వాసమున్నదనియు, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునందే విశేషమంతయు మూర్ఖత్వమింపెననియు ఆధునిక భారతీయ భిక్షామునుగలించి మంచిభావమున్నది. ఇండియా ఆరికపరిసితులు దినదివాళివృద్ధి గాంచుచున్నది. భారతీయు లీకాజులలో వ్యాపారమున ఎక్కువసామర్థ్యము పెట్టుట కిష్టపడుచున్నారని. భాగస్వాములభావము పెంపొందుచున్నది. భారత రాజకీయములనే పరిశీలించువారు సరితయిన విషయములను గ్రహించాలరు. డిప్లీ సభలో జగగుసంగతులు ఇండియాపరిసితులను సరిగా చెబుచునదిగావు. వాటినిబట్టి మనము ఊహించుదు. శేడు ఇండియాలో ఎక్కువ ఆరికసామర్థ్యమున్నది. ఆరికాభివృద్ధిచే చిక్కులు బహులుదేరుచున్నవి. ఇదివరకే కార్మిక చిక్కులు బహులు దేరినవి పెట్టుబడిదారలకు కార్మికులకు సంఘర్షణ మేర్పడవచ్చును. ఇప్పుడేకమయినవారు విడిపోవచ్చును. విడిపోయినవారు ఏకముగావచ్చును. బ్రిటిషు ప్రజలకును భారతీయులకును చాల విషయములందు సంబంధము గల్గుచున్నది. ప్రాచీన భారతదేశమును ఏర్పాటు చేసినది సర్దుకలసి వారెరుగుదురు. తాము పూర్తిగా జూడలేని భారతదేశమును క్రొత్త భారతదేశమున ఈ పర్తకులు జేయగలరా?

చానాంగా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 6:—చాంగ్గోలిను గారిని జంతువుకు నీన్న వ్యర్థప్రయత్నములను జేసినని స్వయంగా తలచివార్తలు వెలుపుచున్నది. ఇద్దరిని ఆరెస్టు చేసిరి.

ప్రాంతంలో ప్రాంత క్రమేణా సస్థిరముగ ఏర్పడుననియు అందుల కందరము తోడ్పడవలెననియు పోయింకేన గారడిగిరి.

జర్నలిస్ట్ ఇటలీరాయబారిని ఇటలీ యువకులు ముట్టడించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

“ముస్సోలినీ గూల్చుచు”

బెర్లిన్, జూన్ 6:—కొందరిటలీ యువకులు బెర్లిన్ లో ఇటలీ రాయబారి కార్యాలయమును ముట్టించి రాక్షసు దువ్వె కిటికీలను బ్రద్దులు కొట్టిరి. వీరు వెడలిపోయినదిప ముస్సోలినీ గూల్చుటకు పత్రములు ఆచట నేలపై పడియుండెనట.

పార్లమెంటు కమ్యూనిస్టుపక్షము

కార్మికపక్షము ధ్వజమెత్తుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 6:—పార్లమెంటు కమ్యూనిస్టుపక్షమువై వ్యతిరేకముగ ఎన్నిక ప్రచారము త్వరలోనే బయటజేయవని ప్రీ. ఎన్. విలేఖర్ దెలుపుచున్నాడు. ప్రభుత్వము తన పునఃప్రకటించుచున్న విషయములనుగూర్చి మంత్రివర్గముచాట బ్రిటిషు పార్లమెంటు కార్మికపక్షముతో ఆశించించి వారి యనుమతినిబడవలెను. తామున్నవధిగా కమ్యూనిస్టు ప్రతినిధులకు ఆయనను వారిబలము హెచ్చుచున్నదట. కార్మిక నియోజకవర్గమున వారిబలము తీయించుచున్నది ఇటీవల సామ్రాజ్య కాంగ్రెసు, పెట్టుబడిదారుల కలిసి చేయు ప్రచలనమే కమ్యూనిస్టుల బలమునకు కారణము పకలత్యాం విలియం పాలు మాన్సుగువారి ప్రచారముచే కార్మిక-క్షణము కలగు నిడురబట్టుటలేదు. వీరి ప్రచారముచేతనే రాంకే ముగ్గా బాల్లగారు క్రొత్త నియోజకవర్గమును జూచుకొనవలసివచ్చెను. అందుచేతనే కమ్యూనిస్టులకు ఓటేయకుండ ప్రజలకు దెవరియెటుకు కార్మికపక్షమువారు కన్పెట్టివులకంటె ఎక్కువ ప్రచారమును పలుచున్నారని. కమ్యూనిస్టు ఎన్నిక కార్యక్రమము నియోజకవర్గమునకు దెవరినదే. సామ్రాజ్యకాంగ్రెసుగూడదనుచున్నారని. తక్షణము బ్రిటిషు పటాలములు ఇండియా ఈజిప్టునుండి మరచిపోవలెననుచున్నవారు చీగా కంపెనీ రక్షణసేనను మరలించవలెననుచున్నారు. ఈజిప్టులకు అన్యరక్షమున స్వపరిపాలనము నీయవలెననుచున్నాడు. బ్రిటిషు ఆధికారమును వదులుకొనవలెననుచున్నాడు. కమ్యూనిస్టులపై దాడివెడలుటయేగాక రషీయానుపద్రవమును మరల తలపెట్టుచున్నారని. తేపు దేశీయమంత్రి కమ్యూనిస్టులకు ఎక్కడనుండి సహాయము వచ్చుచున్నదో ప్రకటించెదరట. రషీయావ్యాంకులు వీరికి పష్టయిచేయుచున్నవని నూచించుచున్నాడు. బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టు పక్షమునకు సోవియటు సామ్యము రషీయా వ్యాంకులవ్యాంక ఆంధ్రదేశమున వచ్చురని ఋజువుచేయు కారితములు సర్ జోయన్స్ కహి

కమ్యూనిస్టుల యన్నవట. రషీయావ్యాంకు లిందులకు కోపమును జూపివలయుచో తమ పుస్తకములను తడిసిచేసికొనవలె నున్నది. కాని ఆతక్కులపుస్తకములు నమ్మదగినవి గావలయు అందుచే పరిశీలించువారము కావనిరి. గాన తేపు ప్రకటించుచున్న సంగతులందు ఇదమితమని ఏమియు యడంబడవలెననుచున్నాడు. నిజమైనసంగతు లుండవలెననుచున్నాడు. ఇదివరలో చేసినటులే మరల ప్రకటించెదరట.

అబ్దులు రషీదు ఉరశిక్షనాటి

అల్లరులు

అసీలుకేసు

బెర్లిన్, జూన్ 7:—అబ్దులు రషీదు ఉరశిక్షనాడు జరిగిన అల్లల పందర్బయన శిక్షించబడిన 40 మందిలో 38 ము అసీలుకేసు వ్యాపారులు. అసీలుకేసు విచారణ నిన్నున బెర్లిన్ నుండి వెలుగు ప్రారంభమయినది. నిందతుల పక్షము వకే అబ్దులు రషీదు మేజిస్ట్రేటుగారి విచారణతీర్పు వ్యాధి నవమ్యముగా తని వాదించిరి. అబ్దులు రషీదుతండ్రి అన్నదమ్ములద్ద అల్లరులు జేయరని వాద్యము గైకొనిన జేయిల సూతర్మెంటును కోర్టువారు విచారించ వుండుట ఆశ్చర్యము నియు అబ్దులు రషీదు శిక్షము ఊరేగించు తో తీసికొని పోగూడదని 144 సెక్షన్ క్రింద మేజిస్ట్రేటుగారు జరిగిన ఉత్తర్వు బహిరంగముగ జరుపబడెనని తెలుపుచు దర్బయన లేదనియు అబ్దులు అజీజుగారు వాదించిరి. వ్యాధి శ్రేదానందు పండిత మాన్కోచండు మాన్వీగార్ల అంశ్య కేసుల పదర్బయన యంతకన్న గొప్ప, పంఖ్య గల జనలతో ఊరేగింపులు జరిగెను. కాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అనవసర వ్యక్తులు కలగజేసికొన:యన అప్పుడు యెట్టి అల్లరులు జరిగలేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు ఊరేగింపును నిషేధించి తాము చెప్పుకొన్న సందు శిక్షమును తీసికొని పోవలెనని ఉత్తర్వు చేయుటలనే యీ అల్లరంతము జరిగెను. ఆ సనము దొంగతనములు, లూటీలు జరిగెనుగాని నింపింతులు యిందులకు కారకులని గాని వారే యీపనులు జేసినగాని నిరూపింప బడలేదని అబ్దులు అజీజుగారు వాదించిరి.

విచారణ ఇంకను జరుగుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

రాయల్ సర్దిల్స్ బ్యాటరీలు

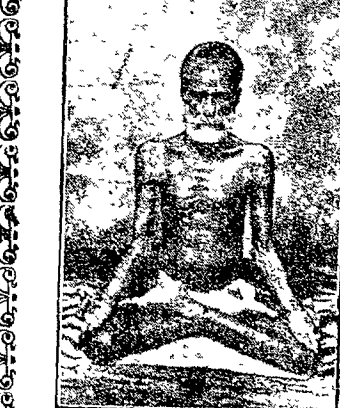
సోల్ ఇంపోర్టరులు:—సుబ్రమణ్యం అందుకో

ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు హౌసువైరింగు కంట్రాక్టర్లు, 4033

103, గిడ్డంగివీధి, జి. టి. మద్రాస్.

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారి పర్యటనము

వై యోగీశ్వరులవారు, ఆంధ్రదేశమంతయు దేశసంచారముగా నునెలలో బయలుదేరివచ్చి తమచే రచియింపబడిన రెండవకూర్పు “శేష బ్రహ్మైక్య రాజయోగ సారామృతం” గ్రంథముతో నున్న కొన్ని విషయములను ఉపన్యాసము చేయబోవుచున్నాడు. అది యెవ్వరియనగా,

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానందయోగీశ్వరులు

శ్రీపురుషులయొక్క ఆత్మను మాయయననది యెట్లు గప్పియున్నదో ఆరహస్యమునుగురించియు, గర్భమునందు పిండ ముద్భవించి తరుపరి, శిశువు జననకాలములో రెండుచేతులను జోడించి తనశిరస్సుపైనుంచి ఈశ్వరునికి దండముపమర్పించుచు ధరిజేపెట్టుట రహస్యమును, శిశువుగానుండి పెరిగి మరల ఆశీరమాను వదలి యెట్లు వెల్లిపోవుచున్నదో ఆరహస్యమునుగురించియు, శరీరములో దశవాయువులు చేయుచున్న పనులయొక్క రహస్యమును, మనోబుద్ధి చిత్తతపాంకారములు చేయుచున్న పనులయొక్క రహస్యమును, క్వాసన విల్పి నిలిపి నడచి మనోనేగమును శూన్యముగా జేసి ఆయురప్రయాణమును అభివృద్ధిచేసుకొను రహస్యమును, శ్రీమన్నారాయణమూర్తి నాభియంగుండి బ్రహ్మ నుద్భవించిన రహస్యమును, పరమశివుడెదు ధమరకము, జింక, శూలము, అగ్ని మొదలగువాటిని చతుర్థ స్తమలయందును బట్టి విరుసర్పములను ఆధరములుగా ధరించి రక్కసుని తనపాదముక్రిందనగద్రొక్కిన రహస్యమును, శివుడు మరీయొకమారు చిదంబరమును మహా దివ్యత్రేమనందునటరాజుగా నలవరించిన రత్నముజేసి యోగక్రమములను బోధించిన రహస్యమును మరియు నింక ననేకరహస్యములను ఆంధ్రదేశములోనున్న అన్నిజిల్లాలు వాటికి సంబంధించిన అన్ని తాలూకాలు, వాటికి సంబంధించిన పెద్దపెద్ద గ్రామములకును వచ్చి ఉపన్యాసము లిచ్చి మరల హైదరాబాదులో నున్న అన్ని తెనుగుజిల్లాలకును వెళ్లి, ఉపన్యాసము లిచ్చి నవలనుండి కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడపజిల్లాలకును వెళ్లి ఉపన్యాసము లివ్వబోవుచున్నాడు. వై కనుపరచిన రెండవకూర్పు “శేషబ్రహ్మైక్య రాజయోగసారామృతము” మొదటినుండి చివరవరకు 1246 పుటలున్న 48 పటములును గలవి. కాలికొబయింతు యా 4-4-0 (ప్ర. నెం. 3767) శ్రీ సచ్చిదానందర్ కంపెనీ, పెరంబూర్ బారకు, చెన్నపురి.

న్యాయస్థాన వార్తలు

భార్యను కూసి జేయుట

(న్యాయమూర్తులు)

రామేశం తిరువెంకటాచార్యులుగార్ల మొదట) గంబం ఏడేసియందు గవర్నరుగారి ఏడేంటుగారు విచారించిన కూసి కేసును న్యాయమూర్తులు విచారించి ఏడేంటు గారు విధించిన శిక్షను మార్చు తీర్పునిచ్చిరి.

లాజర్ల పాంధ్రలో ఆనవాడు ఫిబ్రవరి 15 తేదీ యందు భార్యను జంపివాడనే నేరము ఘోషపడగా ఏడేంటు గారు విచారించి మద్దాయిదోషియని తీర్పునిచ్చిరి.

మద్దాయి హైకోర్టుకు ఆపివేయగా న్యాయమూర్తులు మరల విచారించిరి కే యస్. వరదాచార్యులుగారు మద్దాయి తరపున వాదించుచు మీరిం గుఱుకోగమలచే బాధ పడుచు గృహస్థాశ్రయమును ఎల సౌఖ్యమును వారసమేయమన్నార. మీతో సౌఖ్యము నుభవించుట దుష్కర్మగా నమీరు త్వలో చరపోయినచో నేను ఇంకొకరిని వివాహమాడి సౌఖ్యము నుభవించునని ఒకాడు భార్య భర్తతో జేపుటచే మద్దాయి కోహనేశము చెడినవాడై గొడ్డలితో భార్యను కొట్టుకొని బంటనే ఆమె చరపోయింది ఈవిషయమును ప్రాసక్యూటరు వారు ఆమోదించిరి. భార్యను బంట మద్దాయిని పురి కొట్టునవిగా నున్నవిగా కారణమితముగా లేవు.

న్యాయమూర్తులు విచారించి మద్దాయిదోషియని కింది కోర్టువారు చేసిన తీర్పును ఆమోదించి వీనికి దీహంతరశిక్షను త్రిమునే విధించిరి.

* * * *

కూసి కేసు

న్యాయమూర్తులు రామేశం,

తిరువెంకటాచార్యులుగార్ల మొదట

పెద్దా పిచ్చన్న అనువాడు తన తండ్రి వెంకటస్వామిని, నువ్వు దీని 22-11-27 తేదీన కూసి చేసెనన్న నేమనవల కర్మాలు జేపన్న జడ్జిగారు విచారించి మద్దాయిదోషియని తీర్పునిచ్చిరి. అందుమీద మద్దాయి హైకోర్టును ఆపివేయగా నేడు న్యాయమూర్తులు ఆ కేసును విచారించి మద్దాయి దోషియని తీర్పునిచ్చిరి. ఇందు 7 సంవత్సరములు శిక్షనిచ్చి విధించిరి.

అదేవిధములవారిని సంప్రదించుటకై కర్నూలు జిల్లా డిగ్రీ మెట్ట గ్రామమున జైళ్ళ నివాసాశ్రమము కలదు. అందుచ నిపోయిన నువ్వుగారియొక్క కుటుంబమును, మద్దాయి కిటుక బయలుగై వెళ్ళుచున్నది. నువ్వుగారి కేసు మద్దాయి కుటుంబమును చెందిన రూమియ నంతులచే మద్దాయి తిండి వెంకటస్వామి ఆశ్రయములో కలదని ఒకచోట కట్టివేశెను. ఆ పంకలి నువ్వుగారు తెలిసికొని వెంకటస్వామి వద్దకు వచ్చి కేసుగూర్చి అడుగును ఒకరికొకరు కలసి ఇద్దరును క్రిందపడి భూమిమీద ద్రోలుచుండి ఇది మద్దాయిని ఇంటిలోనికి బోయి యాటికొ. దానిని చెప్పి నువ్వుగారిని పొడవనలెనె యుద్దేశించి ఆశీయుచే పారబాటుచేసె. స్వంతం ద్రినే పొడిచినం వెను. తిరుపతి తిరిగివచ్చు గ్రహించి నువ్వుగారిని గూడ సాడిచించెను. వెంటనే ఆ నివాసాశ్రమమునకు అధికారియైన రేంజి ఆఫీసుగారివద్దకు బోయి తన తండ్రి వెంకటస్వామియు నువ్వుగారును బట్టాడుగారి ఒకరి శిక్షకు చంపుకొనినది మద్దాయిజేప్పెను ఈ బట్టాడుయందు మద్దాయి కలగజేసికొనినది ఆ విషయమై తాను పోలీసువారిలకును, మేజిస్ట్రేటుగారికి ఇచ్చిన తిరివా రలయుదును, ఉత్తముల యందు చెప్పిరి యందులేనిది రేంజి ఆఫీసుగారు సాక్షి మహాజేప్పిరి.

కర్నూరి కేసుగారి రావుగారి సహాయమున వి. సోమయ్యగారు మద్దాయిలరెపున వాదించుచు చరపోయి వెంకటస్వామి, నువ్వుగారును ఒకరితో నొకరు పోట్లాడుకొనుటకు చరపోయిరిగాని మద్దాయి యేమి కలగజేసికొనలేదనియు రేంజి ఆఫీసుగారి తిరి, తిత్తగమలలు ఈ విషయము లేల దున్నదనియు, జేపిరి దీని ప్రత్యామ్నా సోమయ్యగారిల్లు చెప్పిరి ఇంకొకరు పిరమికోరు 800 రెక్కనుయొక్క ఒంట న భాగముగాని లేక రెండు భాగములగా లేక రెండు భాగములును కలిపిగాని కల విషయం యెల్లలూ మద్దాయి వచ్చునని చెప్పిరి.

మద్దాయి ఇదియకు పిరమికోరు 800 రెక్కనుయొక్క ఒకటవ విషయం యెల్లలూ క్రిందనే వచ్చునని తలచిరి. మద్దాయి దీ విషయని ఉద్దేశమును బయలు 7 సంవత్సరములు శిక్షనిచ్చి విధించిరి.

బొంబాయిమిల్లు సమై

మిల్లుయజమానులు సంధి కొప్పకొనుట

బొంబాయి, జూన్ 7:—మిల్లు యజమానుల సంఘము శనివారమునాడు 8 గురు పనివారి ప్రతినిధులతో సంప్రదింపుట కొప్పకొనినారు. 'సమ్మేసంఘము' వారు 8 గురు శిక్షకు శానుముల నిడివరకే పంపియున్నాడు తక్కిన యిద్దరికి కమర్ గో మహామండలి పత్తుమునవచ్చు పట్టెలై యొందును. (ఆ. ప్రె.)

(ప్రీ ప్రెస్ తంబివార్త)

బొంబాయి, జూన్ 7:—బొంబాయి మిల్లు యజమానుల సంఘము శనివారమునాడు మూడు గంటలకు 8 గురు రికెట్ల ప్రేక్షియూనియనుల పట్టెలలో సంప్రదింపుట కొప్పకొనిరి. మిల్లు యజమానులు సమ్మేసంఘమునకు వ్రాసిన లేఖ యిట్లున్నది.

'మీరు పంపిన పేరు రికెట్ల ప్రేక్షియూనియనుల చే నెన్ను కొనబడిన వారికి యింక యెడల వారితో సంప్రదింపుటకు మిల్లుయజమానుల కధ్యంతములేను. ఇదివరకు చాలసార్లు చెప్పినట్లుగా రికెట్ల ప్రేక్షియూనియనులతో తప్ప మరెవరితోను సంప్రదింపుటకు మిల్లు యజమానుల కిష్టములేదని మరల వ్యక్తపరచుచున్నాను. మీరెల్లెడ గలందలకు గాన గిర్నీ కమర్ మహామండలి వారి ప్రతినిధుల నిధిరకే పంపివార.

వీనికి జవాబుగా బొంబాయి టెక్స్టైలెట్ లేబర్ యూనియన్ గిర్నీ కమర్ యూనియన్ బొంబాయి మిల్లుపనివారి యూనియనులు మూడు సమ్మేసంఘములలో తత్ప్రతినిధుల న్నారనియు వారు చేసినదాకంకకు తాముప్ప కొనెదమనియు వ్రాసివారిని తెలియచున్నది.

సమ్మేదారులసభ నాయకుల యున్నానములు

బొంబాయి, జూన్ 7:—సమ్మేదారులసభలో ఆత్మ గాదు సహాయము కాపలిన పనివ రలకు తొనదెవరకే న్యాయముచేయి చుదలిడిరిని చెప్పెను.

సమ్మేదారులను బానుగరొక్క పీడించుచున్న వారెను సమ్మే అంతమునవరకు తొలాయించి పలినదని మిరజోర్ గారు ప్రార్థించిరి లేకపోయిన పనివారు సత్కారము చేయవల. ఎప్పుడు.

సమ్మేదారులతో పుడిచేసిన పలినదని పేకలో వరకు యజమానులను బలంకొట్టుచున్నారని సింజెకార్ గారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

తాతాకంపెనీవారి ప్రకటన

బొంబాయి జూన్ 7:—తామకంపెనీ నెండుకు మూయివలసిక ద్విరవో తెలియజేయుచు డైరెక్టరు లాకప్రకటనను గాడంగిరి. తాతాగారిములలో ఖర్చు తగ్గించుటకుగాను బారెఫోర్డ్ వారు పనివారిని తగ్గించవలసినదని నూచించినను కంపెనీవారము చేయద చలేదు తీసుకులనుకూడ తగ్గించలేదు. వారుచేసినది పనివారి నుండి పొచ్చుపనిగొనుటయే యున్నది. ఈ ఉద్దేశ్యమును నెజేర్చుటకై యేర్పాటులన్నీయు జడమెసవి. సమ్మేదారులసభ సమ్మే మే ఆఖరు, ఇంగ్లండ్ కేసులకుండి ఆందోళన కరుచచ్చి పనివారి కేసుకొక్కమును చేయించిరి. మొదట 24 గంటల వరకును తరువాత 48 గంటలవరకును హరితాళమును జేరిగను. ఇకహరితాళములు జరుగనని పనివారు అధికారిలను భయకొట్టుకొనిరి. కావున తామక ర్యాగరములను మూయుట తప్పదయ్యెను. అదివారును కంపెనీ పనివారి పాపగతము కాపలేనని చెప్పుచున్నారు. ఇట్లుచేయుటకు డైరెక్టరులొప్పుకొనబాలకు కంపెనీవారి అధికారులకు కేసులనువచ్చునట్లు చేయుచూర్లు ముల వారెట్లు జిప్సోగారు. వారియధికారము స్థిరముగానుండుటకు వారు ప్రయత్నించెదరు. కాని పనివారి సఖికిన నమున కేసులము అంతరాయముకలగజేయరు. (ఆ. ప్రె.)

జోషిహోమీగార్ల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

జమీన్ దోస్తాన్, జూన్ 8:—హోమీ గారికిని లేబర్ అసోసియేషనుకును ఒడంబడిక విషయములో జోషి హోమీ గారం పి క్రింది ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి.

హోమీ గార్లు: తెలిసినిచ్చిరి:—లేబర్ సంఘముతో సంప్రది చిలిరి. ముఖ్యుభిర మాట్లాడుట దాగనితోచుచున్నది. గాన కష్టమును బయలుకేరి రావలసింది.

జోషిగారి జవాబు

మీరు లేబర్ సంఘముతో సంప్రదింపుచున్నారని విచారకు పంపిసమగుచున్నది. 18 తాళిలుగా నేను వచ్చుటకు పిలువెద ఏ విషయమును గురించి వారితో పరిహారపడలచివాలో వాటిని వ్రాసియెడల జవాబు వ్రాసి పంపగలను. మీరు లేబర్ సంఘ ప్రతిపక్షుని తిలిపిలేనీ నేను చేయదగినంతయు చెయ్యగలను. సంఘమును నెలతెలియగను పోలీసిధ్యము కొల్పదినో చేయగలను.

హోమీగారు వరలెట్లు తిరినిచ్చిరి:—

కేత్తెణము ఎన్నికలు జరుగు వత్తుమున పంఘమునకు సాయము చేయగలను. కాండపత్తుములలో సమానపట్టులు గల ఉపసంఘము కావలెను. ఎన్నికలను మీరు అజయిపి చేయవలెను (ప్రీ ప్రెస్)

కేళోరాం ప్రతిమిల్లులో

సమ్మే ముగిసినది

కలకత్తా, జూన్ 7:—కేళోరాం మిల్లుసమ్మే అంతమైనది.

పనివారు కేళోరాం పనివారిలో చేరెదరు. పనివారిలో చేరటకు పూర్వము వారిమేనేజరుగారు బ్రిటాగారితో మాట్లాడిరి. వారు ప్రాతపద్ధతులను పునరుద్ధరింప సంకీర్ణించిరి.

ఈ పనివారు సమ్మేచేసినందుకు కారణము తూకమునకు కూలియివ్వడమునకు బదులు కొలతప్రకారము కూలియిచ్చి పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టుటవలయునని పాతకును జ్ఞాపకముండును. (ఆ. ప్రెస్.)

రామనాథపురంరాజా తమ్మునివై

కేసుతెచ్చుట

రాజకీయ కారణములవలన భేదము కలిగినది

మధుర, జూన్ 7:—రామనాథపురం రాజాగారు తి. తమ్ముడగు రాజారాం పాండియర్ గారిపై కోర్టులో అభియోగము తెచ్చినారు. దక్షిణదేశములో పెద్ద జమీందారు గను! యివానా దేశములో చాల అలజడి కలుగజేసినది. రాజారాం పాండియర్ గారు కొన్నార్లు పోలీసు అసిస్టెంటు నూపరిం తెం డెటు గానుండి, దానిని మానిపోయిన సంవత్సరము మద్రాస్ కాంగ్రెస్ లో కాంధీ నై న్యమునకు సాయముగా నుండెను.

కేసు వివరము లేమనగా :- రామనాథపురం రాజగారికి రాజమణిక్యనాచారగు చెల్లెడుకూడ కలదు. ఆమె వేలసామి దేవార్ గారిని వివాహము చేసి కొనెను. ఈవేలు స్వామి కొన్ని సంవత్సరములక్రింద పిల్లలెక్కుండా చరపోయెను. కాని చచ్చిపోవునప్పుడు చిడు ఒక పిల్లను వ్రాసెను. అమ్మలో బ్రతికిన తరలము తనభార్య ఆస్తిని అనుభవించవలెననియు, తనవార రామనాథపురం రాజగారి కుమార్తె కొలిదై నాచారకు యివ్వాలననియు నున్నది. పిల్ల పెద్దదగు వరకు తన గౌర్యార్థనే యుండవలెను

తన భర్త చచ్చిపోయిన కొద్దిరోజులకు రాజమణిక్య నాచార్ అన్న ఒక రామనాథపురం రాజగారిని తన ఆస్తికి సర్వాధికారిగా చేసెను. వేలస్వామి బ్రతికియుండగానే అతని ఆస్తిమీద రామనాథపురం రాజగారి 90,000 రూపాయలు అప్పుకొనిరి. రామనాథపురం రాజాకు వస్తుగా సంవత్సరమునకు 2,500, స్వయముగా 4,000 రూపాయలు యివ్వవలసి యుండెను ఈపాటియులో రాజాగారు అటాక్ గానుండి 1925 లో పవలికెట్టిక తనవార తనకు రావలిన డబ్బుకు కొద్దిగా కంపెంటు చేసెను. కంపెంటులో కేసు పరిష్కారమునవరకు రాజాగారు తన చెలిలి ఆస్తిని వరకు చేసికొనుటకొక రిషీమకు నియోగించుమోరిన రాజారాం పాండియర్ గారు చెల్లెని తిరుపు కాంటర్ ఆఫీడెంటులో నిట్లు వ్రాసెను.

'కొన్ని నెలలక్రింద వానియగు రామనాథపురం రాజా గారు తన పిల్లలు పెట్టుకొనుటకై కొన్ని వేలు చేయునగట్టును యివ్వమని చెల్లెలును' కోరెను.

ఈ మాట అబద్ధమనియు, రాజకీయ కారణములవలన యితర కారణములవలనను తన తమ్ముడగు పాండియర్ గారికి తనమీద కోపముగానున్నదనియు మద్దాయి తన్ను నిందపాలు చేసివాడనియు చెప్పుచున్నాడు

ఈ కోజా జరుగలసిన కేసు రాజాగారు అన్వేషకగా నున్నందువలన జరుగలేదు.

రాజారాంపాండియర్ గారి పత్తుమున వాదించట కిచ్చి టికినచ్చిన జార్జి జోసెఫ్ గారు మద్రాసుకు యాకోబ్ బోబ్ మెయిల్ లో రిరి. ఆ. ప్రె. ప్రె.

ప్రకాశంగారి ప్రచారము

రాజోలు, జూన్ 8:—ప్రకాశంపత్తులగారు భారత కాపస్వభ్యులు గత ఆరుదినములనుండి తూర్పుగోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకాయందు ఆలమూరు ఫిర్యాదుండు కొన్ని గ్రామములు, మంకపేట మున్నగువానికి బోయి రిట్లుమెంటు, నైపును బహిష్కరములగూర్చి ఉపన్యసించిరి. వర్తములు వచ్చువాడ అగుపడుటచే వెంటనే కార్యక్రమమును గుర్తించి రెడు దినములక్రిందట రాజోలునకు వచ్చిరి. తాలూకాయందు కొన్ని ముఖ్యస్థిలములలో సుపన్యసించిన పిదప ఆమలాపురం, కాకినాడ, రమచంద్రపురం, తాలూకాలకు 9 వ తేదీన బోయెదరు. (ఆ. ప్రె.)

బాల్గోలి దురంతము
లకు అంతిమము కలదా?
వైస్రాయిగారి కటాక్ష విక్షణము
కల్లయైనది

పతానుల రాక్షసకృత్యములు

కరణములు మునసబులు లేని గ్రామములు

బొంబాయి, జూన్ 7:—ఇండియన్ సేవను పౌరా
ణిక అనుకూల యాక్రీడి వర్తమానము తెలియజేస్తుంది.
బాల్గోలి విషయములో గవర్నరు జరలుగాడు జోక్య
ము కలుగజేసికొని పరిష్కరించు దలచిరట. బాల్గోలి శిస్తు
పాపింపుల శాస్త్రాశాస్త్రములకుగూర్చి విచారించుటకై
ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసెదరట. ఆ కమిటీ ఫలితములలో మహా
శాస్త్రాధికారులు, జయకరుగారు ప్రజాప్రతినిధులుగా నుం
దురట. బొంబాయి గవర్నరు మెంటువారి కార్యదర్శియగు స్పెక్టరు
గారు ప్రభుత్వప్రతినిధులుగా నుందురట.

వైస్రాయిగారు చేసెడి యాసలహాపద్ధతిని బొంబాయి
గవర్నరు మెంటువారు ఆమోదించెదరట.

ఈ కమిటీవారు తమచరణముగించి నివేదికను తయారు
చేయు లోపుగా బాల్గోలి ప్రజలు వెనుకటి శిస్తుశుల్కప్రకార
ము బాకీపడిన శిస్తులను చెల్లించవలయునని ఒక పక్షము విధించి
అవరతు లంగీకరించినచో కమిటీ విచారణ జరుగునట
(ఫ్రీ ప్రెస్)

వైస్రాయ్ యబద్ధము

బొంబాయి, జూన్ 7:—బాల్గోలి విషయములో వైస్రాయిగారు
సమాధానసభాయకులై వ్యవహార పరిష్కారమును చేయు
ట కొకవిచారణసంఘమును నియమించెదరని బొంబాయి నగర
ముందు వెలువడు ఇండియన్ సేవలో పౌరాల్యపత్రికలో
ఒకవదలి ప్రకటింపబడినది. కాని ఈ వార్త పర్యావృత్తము
అసాధారణమై వైస్రాయిగారు అధికారపూర్వకముగా ప్రకటిం
చుచున్నారట. (ఆ. ప్రెస్)

పతానులయొక్క రాక్షసకృత్యములు

బొంబాయి, జూన్ 7, బాల్గోలి తాలూకాయందు జప్తు
లకు ఆముజరువులకై గవర్నరు మెంటువారు ఆతాలూకాకు
ప్రత్యేకముగా తీసికొని వచ్చిన పరాణులు చాలాప్రశంసా
పాత్రముగా ధర్మవర్తనలై వ్యవహరించు చున్నారని గవర్నరు
మెంటువారు ఇటీవల ప్రకటించిన ప్రచురణలో వ్రాసియుం
డినది. ఇదిశేవలము ఆబరగునియ, పరాణులు చేయుచున్న
రుడంగములు మిలిమిరియున్నవనియు, బాల్గోలి సత్యాగ్రహ
కమిటీ వారు వివరించుచు, గవర్నరు మెంటువారి వ్రాతలను ఖండించుచు నొక పత్రికను
ప్రకటించిరి. పతానులచే అమానింపబడిన ననేకమంది
పుర్యాగనలు ఈ పత్రికయందు సాక్షిభూతముగా ప్రమాణ
పూర్వకముగా సంతకములను చేసిరి. వారి బంధువులకు పుకారు
లకుడ నందు సంతకములు చేసిరి.

మే 29న లేవిన బరిమాకాకా యనడే తమ కొన్ని
నివేసలను సమర్పించి యాలయమునుండి వివాదము నామె
ఇంటికి తిరిగివచ్చుచుండెను. ఈమె శరభాగ్రామనివాసీ
యగు దొరాజ్ డివాంజీ వారి కుమార్తె. ఈమె
ఇంటికివచ్చుచుండగా నొక పతానవాడు మొండిమొలతో
ద్రోవ ప్రక్కన నిలవబడియుండెను. ఆమెను చూచియైనను
ఆతడు ఆచటకుండి తొలగిపోలేదు.

ఇంత కన్నును నీచమైన దుండగము నింకొక పతానీ
వాడు చేసెనని రహస్యముతో ఆమెనామె తెలియజేసెను. ఈ
మె తాలూకాసీమ్ ఆబ్రహమ్ గారు కొమార్తె. ఈమె శరభాగ్రా
మమునుండి బాల్గోలి గ్రామమునకు వచ్చుచుండగా నీమె
నొకపరాశాడు యెటియొడ్డుకీడ్చుకొనిపోయెను. ఇంతలో
నామె భయకంపితములై కెప్పుడు కేకజేసి నుటచేసెను. ఆమె
కేకలవని, ఆగర్మున బోవుకొండలు బాటసారులు
చరు తొలినవచ్చి యామెను రక్షించిరి. ఆమెకు అప్పుడు కలి
గిన భయకంపముచే జ్వరముతోగి, శిటివలను నష్టపత్రగా
జేయెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మునసబులు, కరణములు లేని గ్రామములు

బాల్గోలి, జూన్ 7:—బాల్గోలి తాలూకాయందు 40
గ్రామముల పతానుల గ్రామములు తులతీయను, తమము
ద్యోగములను రాజీనామానిచ్చిరి. వీరిలో చాలామంది అనేక
సంవత్సరములనుండి గ్రామనాకరిల
ను జేయుచు డివారు కలరు. పదిసంవత్సరముల నాకరిమొదలు
ఇరువయ్యే సంవత్సరములవరకు నాకరి చేసినవారు కలరు.
బాల్గోలి తాలూకాయందు ప్రక్కలవారు చేయుచున్న నిరం

కుశల్యమును సహించలేక తమ గ్రామనాకరిగా నవలకొనిరి.
వీరందరను బాఖుల చేసిన రాజీనామా కాగితములు ఈ క్రింది
రీతిగా వ్రాసిరి.

గత శతాబ్దములనుండియు అనేక ఘోరకృత్యము
లను మేము కండ్లారాచూచితిమి భూములన్నియు సర్కారులో
నాఖలు చేయుట యను, పశువులు ప్రాణముగా హింసించ
బడుచుండును, ప్రజల హృదయములను భీభత్సముచేసి బెదరగా
ఱుచుచుండు మొదలైన భీకరకృత్యముల జరుగుచున్నవి. గవర్నరు
మెంటువారు శాస్త్రము విచారించెదరని ఆశించితిమి కాని
ఇటీవల గవర్నరు మెంటువారు ప్రయోచించిన ప్రకటననుబట్టి ప్రజ
లు మరింత కష్టముల పాలు చేయఁ బడుదుర
తెలియజేయబడినది. అదియునుగాక, పరా
ణులు చాలా యోగ్యులని సర్కారువారు మెచ్చుకొనిరి. ఇట్టి
పంద్యులలో ప్రజలకు ఇంకముం చేమిమిక్ష్తములు రానున్న
వో గవర్నరు మెంటువారి వ్యవహారధోరణి ఇంకను ఎంతటి ఘోర
కృత్యము లొనర్చునో మేమెఱింగించ బాలకున్నాము. ఈవిధం
కృత్యమును మేము మిన్నక చూచుచుండుటకంటె మాయవ్యో
గములకు రాజీనామానిచ్చుటయే యుత్తమమని యిట్లు చేయు
చున్నాము.

ఇంకను అనేకమంది గ్రామనాకరిలు రాజీనామాలు
దాఖలు చేయబోవుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

పతానులను తాలూకాలోనుండి తొలగించెదరట

బొంబాయి, జూన్ 6:—బొంబాయి శాసనసభ్యులగు
కె. యస్. మన్షిగరు బాల్గోలి సత్యాగ్రహ విషయమై
గవర్నరుగారితో సుత్రా ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారు.
ప్రజలు చేయుచున్న ఆందోళనకు ఫలితముగా పతానులను
ఆ తాలూకాలో నుండి తొలగించుటకై ప్రభుత్వము వారు
నిశ్చయించినారని మన్నిగారు ఒక పత్రికా ప్రతినిధిలో
చెప్పిరి.

బొంబాయి పౌరప్రముఖులు కొందఱు బాల్గోలి విష
యమై మాట్లాడుటకు గవర్నరుగారి ఇద్దఱు బోధలందిరియు
బాల్గోలి శిస్తు పాపింపులనుగూర్చి విచారించుటకు ఒక
కమిటీని నియమింపవలసినదిగా వారు కోరెదరనియు, బొంబాయి
క్రాంతికుల పత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

బొంబాయి యువజన సమితివారు ఇంత అగ్రము వనూ
లుచేసిన చందాలము త్రము రు 8500 (ఫ్రీ ప్రెస్)

భారత వర్తకసంఘమువారి అభిమానము.

బొంబాయి, జూన్ 7:—బాల్గోలి సత్యాగ్రహము
విషయములో గవర్నరు మెంటువారు ఆమెలించిన
వ్యవహార ధోరణి ఆమోదించ దగినది కాదనియు,
బొంబాయి శాసన సభ్యులు కోరినరీతిగా అభిమాను ఒక
పతానీ పంఘము నైనను వ్యవహార పరిష్కారార్థమై గవర్నరు
మెంటువారు నియమించుట కంగీకరించ వలసిన దనియు,
అట్లు అంగీకరించని యెడల భారతవర్తక సంఘమువారు
బాల్గోలి సత్యాగ్రహోన్మయమునకు సహాయము చేసెదరనియు,
గవర్నరు మెంటువారికి భారత వర్తకసంఘము వారు తెలియ
జేసిరి. భారత వర్తకసంఘము తరపున శాసనసభలో ప్రతినిధి
గానున్న లాల్లనరాష్ట్రీగారుతమ సభ్యత్వమునకు రాజీనియ్య
వలెననియు పదరు పంఘమువారు తీర్మానించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

నోటీసు

నరసిపల్లం, పార్వతీపురం, చోడవరం లోనున్న బోర్డు
సెకండరీ స్కూళ్లలో సంబంధించిన వడ్డంగపుస నేర్పుటకు
మాన్యుయల్ ప్రైవీం 96 ప్రైవీం 96 ఉద్యోగములకు యోగ్య
తలు పొందినవారలవద్దకుండి దరఖాస్తులు పంపకోరడమైనది.
రహంబోర్డు మిడిల్ స్కూల్లోనకు సంబంధించిన నేత తరగతికి
మాన్యుయల్ ప్రైవీం 96 ప్రైవీం 96 కావలెను. జీతం నెల
15 రు 30 రు యొక్క ప్రైవీం 96 యోగ్యతలనుపరించి, మొదటి
తరగతి యోగ్యతాపత్రం పొందిన నెల 15, రు 12 రు, రెండవ
తరగతికి చేరిన రు 8 రు అధికము యివ్వబడును. నేత నేర్పు
యొక్క ప్రైవీం 96 నెల 15 రు 40 రు యివ్వబడును.

దరఖాస్తులందు యాక్రీడియవారిచే వివరములుగలిగి
యుండవలెను. దరఖాస్తును విశాఖపట్నంజిల్లా బోర్డుప్రెసి
డెంటువారికి 15-6-28 లేదాగా పంపవలెను.

- (1) పేరు. (2) పుట్టిన తేదీ. (3) వర్ణము. (4) యోగ్య
తలు. (5) పూర్వావధానము. (6) ఉన్నతైన యోగ్యతా
పత్రములు.

ప్రస్తుతం పై ఉద్యోగములు 1929 మార్చి ఆఖరువరకు
ఏర్పరపబడినవి. తదుపరికూడా పెంపొందిండుటకు సావకాశ
ములు గలవు.

జిల్లాబోర్డు ఆఫీసు } జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.
విశాఖపట్నం } 2-6-28.

భారత నావికాదళము

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము

సిన్హ, జూన్ 7:—భారత నావికాదళము లిట్లు భా
రతావనసభవారు నిరకరించిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు
తమకున్న ప్రత్యేకాధికారమును ఆధారముగ గైకొని నావికా
దళ నిర్మాణమునకు గడంగుచున్నారు. ఈవిషయమై ఇండియా
ప్రభుత్వమువారు యాక్రీడికటన గావించిరి. 1928 సం॥
ఫిబ్రవరి 21 లేవిన భారత నావికాదళపు లిట్లు భారతావన
సభలో ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టిరి విజిల్లెండ్మెంటునులు
ఇండియా నావికాదళములవారి కనువర్తించు నిబంధనలనే
భారతదేశపు నావికాదళమునకుగూడ అనువర్తించ జేయవలె
నను యాక్రీడితో యిట్లు లేబడెను లిట్లు పరిశీలించ నెల
ప్రైవీం 96 నియమింపబడవలెనను ఉపపాదన ఒకవోటుతో నిరా
కరింపబడిన శాసనసభవారు యిదిభయగ ప్రతిపూల తీర్మా
నము గావించిన ను ఇండియా దొరతనము
వారు సార్వభౌముని ప్రభుత్వపు అనుమతితో తమకున్న ప్ర
త్యేకాధికారముల నాధారముగ గైకొని భారత నావికాదళము
నిర్మింప సంకల్పించుకొన్నారు. "రాయలు ఇండియనుమెరైను"
అనుపేరు భారత నావికాదళము వ్యవహరించ బడుచుండును.
ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు యంతకముందు ప్రకటించిన
విధానమునే ఆనుసరింతురు.

ఎక్కువటిపు ఇంజనీరింగు శాఖలందు మూటిలో ఒక ఉ
ద్యోగము భారతీయులకు ప్రత్యేకించబడును. ఇందులకు పోటీ
పరీక్షలు జరుగును. 1887 సం॥ ఇండియనుమెరైను చట్టము
యిప్పుడుగూడ అమలుచుండును. పశ్చిమమున గుడుహోపు
కేపువరకు, తూర్పున మాజిలాను స్పెయిలువరకు యీ నావి
కాదళము పనిజేయుచుండును. నావికాదళ నాయకుడు డైరెక్టరు,
రాయలు ఇండియనుమెరైను అని పిలవబడును. సార్వ
భౌముని ప్రభుత్వమువారు రియరు అడ్మిరలు హోదాగల్గిన
ఒక ఉద్యోగిని సమంజస నెలనుండి డైరెక్టరుగ నియమించును.
అంతవరకు కెప్టను హెడ్లాండు డైరెక్టరుగ నుండురు. (ఫ్రీ
ప్రెస్)

బాతినమిటికి భారతీయ ప్రతినిధులు

బొంబాయి, జూన్ 7:—ప్రభుత్వప్రకటన యిట్లు వెలువడినది.
సెప్టెంబరులో జరిగె బాతినమిటి సభకు భారతీయ ప్రతినిధులు
యొడిగిన వరుగుండురు లిట్లు ప్రభుత్వ ఫుల్ ఫుల్ నవాయి
గారు పర్. సత్యమూర వాల్మీకిగారు సహాయప్రతినిధు నగ సర్
ఎక్కువ సేవ్య పర్ కూర్చుండి నాయకుడగు డిప్యూటీ
గార్డు నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రెస్)

పొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసెంబ్లీ నెం. 138/1928

వాది:—మిట్టా బాలవెంకటసుబ్బయ్య సా
కికా పొద్దుటూరు.

ప్రతివాది:—గుత్తిస్వామిరావు. వయస్సు 80
సంవత్సరములు. తండ్రిపేరు చిన్న సుబ్బయ్య. బ్రా
హ్మణజాతి వైద్యమువల్ల జీవనం సాకిక హాల్
గుత్తి

వాది ప్రతివాది నెం 102-0-0 ప్రావిసరీనోటును
జట్టి దావాదాఖలుచేసియున్నాడు. ఈ దావా 19-6-28 లేదీ
కి ప్రతివాది హాజరుటకు కోర్టువారు వాయిదా వేసియున్నా
రు. అదినం ప్రతివాది హాజరుకానియెడల దావా యక్కాన్సర్టీ
తీర్మానించు కను.

పొద్దుటూరు } ఆ. శ్రీనివాసరావు
7-6-28 } వాదికిగలు

WANTED.
On High Pay, Vacancies every-where
Success guaranteed. Apply for a copy of "My
Chances in Electricity" enclosing 2 anna
stamps. Fare Paid.—Cambridge Electrical
Training College, Royapettah, Madras.

దిల్లంగవెద్యుశాల
తలుపాలెం "సెన్సో" ఈ మందు మొదటి గనెరిమా
చిక్క పనామేరం, నపురత్వం ఆత్మవ్యం శ్రీ సంతా
నకోకవ్యాధులకు గ్యారంటీ, 2-0-0 నిన్ను ప్రకటన చూడుము.

డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి బెజవాడ.

3

రసభ సము

(పులుగుండం లక్ష్మీనారాయణరావు)
(నిన్నటి తరువాయి)

రసకర్పూరము తయారు చేయు పద్ధతి—

మ|| లలితపంచాంగభూర్ణ ద్విత్రికపుమాలంబు రసంబుగలిగి
గలియుక నూరియు దిగ్గ చేసియెడుటకా గాల్పారగానిచ్చి యి
మ్ముల నాబిళ్లను కుండలో పలను సాముద్రంబుపై బెట్టి యిం
తలరక వండిన రెండుజాములకు భస్మంబైన శంఖాకృతికా.

వ్యా|| ఆముదపువేళ్లు, ఉమ్మెత్తవేళ్లు, చిత్రమాలపువే
ళ్లు వీనియొక్క పైపారను పాదరసముతో జేర్చి కాజికముతో
నూరి బిళ్లవలె జేసి యెండించవలయును. ఎండించుటకు యెండిలో
బెట్టివయెడల నూతము ఎగిరిపోవును గాన గాలిపాటుననే
యెండించవలెను. పిమ్మట నొకకుండలో నుప్పుపేర్చి ఆబిళ్లను
దానిపై బెట్టిపెన కుండనుమూసి పదులీకుండ చక్కగ వీరజేసి
యెండించి రెండుజాములు వండిన శంఖము వర్ణముగల
భస్మములభింనును. అది పైకుండలో అంటుకొనియుండును. ఈ
పద్ధతిని యిట్లుంచి రసమును భస్మముజేయు మరియొక పద్ధతిని
జూతము.

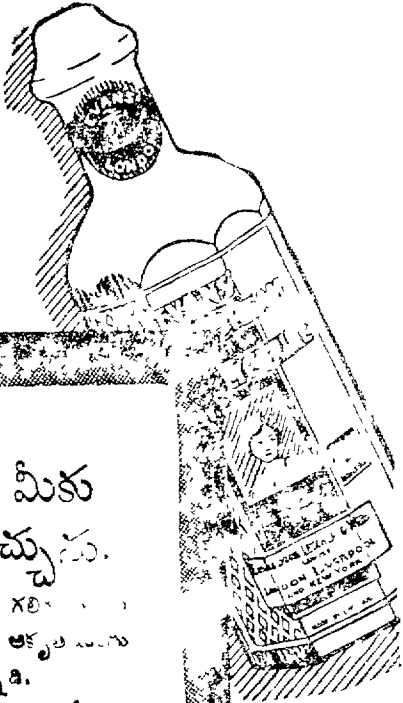
కార్ణావరసంహిత యను యొకశిష్యుడైన గ్రంథమునందు
ద్వారకాధ్యాయములో రసభస్మము నాలుగు పద్ధతులచే తయారు
చేయుచున్నాడు అందుమొదటి పద్ధతిమాత్రము పేర్కొం
దము

భూమసారం రసం తూరిం గంధకం నవసాగరమ్.
యామైకం మర్దయే దమలై ర్భాగం కృత్వాపమం సమం
కాచకపూయం వినిశీష్యతాంచ మృగ్యస్త్రై మద్రయా,
విలిప్యపరితో వత్తే ముద్రాం దత్వాచకోవయేత్
అథ స్పన్దిద్రి పితరే మధ్యే కూపిం నిజకయేత్
పితరీం వాలుకా పూరై ర్భూత్వాచా కూపికాగరమ్,
నిజకయల్యాం తదథః కుర్యాద్యస్మిం శ్రేణ్యేనై.
తస్మాదప్యధికం కించి తస్వకం బ్యాలయే త్రిమాత్
ఏవంద్యాదభిర్యామై త్రియతే నూతకోత్తమః
స్ఫోటయేత్సంగతీతం తిమూర్ధ్యగం గంధకం త్యజేత్,
అథస్పన్మృతనూతంచ సర్వకర్మకు యోజయేత్,

వ్యా|| కరకభూపము రసము పటికారము గంధకము నవా
సారము వీటిని సమభాగములుగ గ్రహించి నిమ్మపండ్లరసముతో
నొకయామము మర్దించి కాచకూపికయం దునించి దాని మూతికి
దిరదాపెట్టి బాగుగ వీలమున్ను జేసి ఎండించి లావుగనుండునూది
దూకునటుల పెద్దకుండకు రంధ్రము పొడిచి దానిని ప్రాయ్య
విగవనుచి యందు కాచకూపికను బెట్టి దానినిండువరకు గ్రహం
బోసి నూమ్మగ్ని కమలాగ్ని గాఢాన్నులచే క్రమముగ
పండ్రెండుయామములవరకు మంటజేసి బాగుగ చల్లార్చిన పిదప
అటుపైన బయటికిదీసి యొత్తిగ బలగలగట్టి దానినిండుసార్లు
మున నంటి యెండి జి గంధకమును దీనిపారవైచి దాని కధో
భాగమందలి రసభస్మమును గ్రహింపవలయును. ఈ రసభస్మ
మును సర్వకార్యములయందు ప్రయోగింపవగు.

ఈపద్ధతి ప్రకారము రసభస్మము తయారు జేయుటలో
కరకభూపము నవాసారము గంధకమును రసముతో గలుపుచు
న్నాడు. పాదరసముతో గంధకము మర్దిండుటచే యింగిళికము
నందుండి తీసిరసము కుభ్రమైనట్టి రసముని యిదివరకే చెప్పబ
యినది. నవాసారము గలుపుటచేత తయారుచున్న రసభస్మము
తోగూడ నవాసారము గలియును. దీనికి నుదాహరణముగా
యొకకాచ పాత్రయందు నవాసారమును ఉంచి మూత బిగువు
గాబెట్టి నూమ్మగ్ని జేసిననొ నెగసి వైయూతకు అంటుకొనును.
ఇదేరీతిగ రసభస్మముతోగూడ నవాసారము గలియును. నవా
సారమందు రెండువాయువులు గలవు. అవియేవి యనిన అహ్మో
నియా,మరియు హైడ్రోజ్నోరిక్ ఆసిడ్. మొదట హైడ్రోజ్నో
నియా అహ్మోనియాకును రసభస్మమునకును మైత్రిచాలగొప్పది.
అరెండునుగలసి యొకమైత్రికగయును. ఇట్టిభిన్నాదులకు అంశ
యములో మెక్సర్ అహ్మోనియా కాంపాంక్సు అనిపిలిచెద
రు ఇందుకు ప్రమాణము యావిధముగా గలదు.

కరకభూపము గలుపుటచేత వివక్షకారమైన రసకర్పూ
రము తయారుగుటకు వీలులేదు. అంతేగాక కుభ్రమైననూత
భస్మము తయారుచున్నది. రసభస్మమునకు విలేచనముచేయు
గుణ మున్నది. విక్కిలి ఉత్కృష్ట తెండిన భస్మము
తొక్కపెట్టలేనిసార్లు కడుపు జాడిండును. అందుచే దీనిపొరువ
మును తగ్గించు శక్తిగలవస్తువు పటికారము అని ప్రమాణముగలదు.
అందుచే రసభస్మము వండునపుడు దీనినిగూడ గలుపుచున్నా
ము. నిమ్మపండ్ల రసముతో నూరుటచే రసమునందును పటికార
మునందును గలదోషములు రహితములగుచున్నవి. పరిశుభ్రమైన
పటికారము నిమ్మపళ్ల రసముతోగాని దానినిమ్మపండ్ల రసముతో
గాని నూరినచో నర్లబడదు. అంతేగాక పిట్టిరసముతో మర్దిం

ఈ తలనూనె మీకు మంచి గుణమిచ్చును.

తలకు నల్లని వెంట్రుకలు గలిగి
టయే మానవునియొక్క అకృలమును
ముఖ్యభాగమై యున్నది.
ఈ వెన్నెలై మును అందుగ్గి సరికానే మీ
తలనూనెగా యావయోగించును. ఏలన
వెంట్రుకలను పెరుగుటకు సహాయము
నర్చును.
కుడుళ్లకు బలమును చేకూర్చును.
చుండుమొదలగు వాటిని నిర్మూలించును.
వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును.
వెంట్రుకలను, చక్కగాను, అందముగా
నుండునట్లు నర్చును.

మంచి నూనెలనుండియు, కుభ్రమైన గ్లిసరిక్ నుండియు తయారుకాబడినది.
ఈ వెన్నెలై మును అందు గ్లిసరిక్ స్త్రీ పురుషులందరు వాడతగిన తలనూనెయనుట
నిశ్చయము. కెమిక్సు లందరియొద్దను, స్టోరులన్నిటియందును దొరుకును.

ఈ వెన్నె

లై మును అందు గ్లిసరిక్
ఈ వెన్నెనన్ లెక్చర్ అందు వెబ్ లిమిటెడ్.
వారిచే తయారు చేయబడినది.
లండను, లివర్ పూల్.
వివరములకు స్టోరువాళ్లు, 818, బొంబాయి.

మంచి అందుగల దోషములు పోవును. పూర్వము పైని అను
నొక మహాపురుషుడు యిట్లుచేసి వ్రాసియున్నాడు.

కాని ఆయుర్వేద సంబలయందు గలగు మార్పులు చెప్పు
టకు సామాన్యమైన తెలివి లేటలు చాలవు. ఏలయన గా మొదట
చెప్పిన ప్రకారము ఆయుర్వేదము సామాన్యమైన శాస్త్రము
గాదు. అందు కెమ్మిక్సియొక్క పరిపూర్ణజ్ఞానముగూడ చాలదు.
ఇంతకుపై అవాదియై వున్న ఆయుర్వేదము ప్రస్తుతపు వారికి
లభించుట దుర్లభము. కు వైద్యులు ప్రస్తుతము పెక్కులు గలరు.
అట్టివారియొడ రసావధులను సంగ్రహించుట మనకు శ్రేయ
స్కరము గాదు. ఏలయన వారు రసమును బాగుగ కుడిపరచలేరు.
కాని మనము వైద్యులనుమాత్రము భూషింప నక్కర
లేదు. మన ఆ పర బుద్ధి ని మన మే మా పింర
వలయును. అవి యేవనిన, బాగుగా శాస్త్రము తెలియని వైద్యు
లకడ ముందు నేనించుట. దానితోడు అపథ్యము నొనరించుట.

నీ! అపరబుద్ధిని నరుం డక్షతభ్యమైనరింప
నూతంబు కోపంబు చేత గరలి!
వాతంబుఁ బుట్టించు వాంతులు వెడలించు
మొగిఁ గాల్లు చేరులు మోర్లఁబోవు!
పరగులఁ బెట్టించు శ్రమయించు చిత్తంబు
దేవాంబు పగిలి విదాహా మొదవు!

రసాధులను, అనేకరోగములను, నివర్తించుటకు ఆంగ్లేయ
వైద్యులును, ఆయుర్వేదవైద్యులును వాడుదురు. అట్టి యోష
ధులచే నివర్తించు వ్యాధులు యాక్రింది పద్ధతిననుసరింప
బడినవి.

మ|| గళరోగంబులు వాతములో ప్రధాములుగ గడంబులుం
గుల్మములో (తక్కియందైన సహాపిరంగులను శోఫకా
సంబుగ గావలయు) తలపకొమ్మిక్కిలి ధంతపాదలను పీకంబా
దిగామాన్నిని ర్యలనూ కాంతిని జేయ పాదరసభస్మం బాను
మాసికృతా||

అనేక రసభస్మాదులు ప్రస్తుతము జగంపేటలో తయారు
చేయుచున్నది. వీటిని తయారు చేయుటకు ఎడ్లుబట్టి కాచబడి

కలను, ఉపయోగించు చున్నాడు. ప్రస్తుతము వారు రస
కర్పూరమును, రసభాండవములచేతనే ఉపయోగించుచున్నాడు.
మన రసకర్పూర విధానములందు అనేక విభిన్నమైన యితర
రస సంబంధ వదార్థములు గూడ గలియుచున్నవి. వైజ్ఞేష్వి
పద్ధతి ప్రకారము తయారు చేయబడిన రసకర్పూరములో
చాలవరకు, కలోమెత్, గలిసి యున్నది. ఏలయనగా, దాని
మీద, నవాసాగరద్యుతి పోసి చూడ గా నల్లనిచున్నది.
అందుచే మన రసకర్పూరమునందు కలోమెత్ గలదని జేసు
జెప్పుటకు కారణ మగుచున్నది. మనదేశీయులు ఇట్టి కార
ణముచేతనే రసకర్పూరముగూడ పెద్దగింజకన్న తక్కువ పరి
మాణముతో పిల్లలకు వాడుచున్నాడు. ఇట్టిసకర్పూర
మునకు శ్రీయత, క్షీణిశేషులైన పండిత డి. గోపాలాచార్యు
లవారు, దేశీయ వైద్యులు రసభాండవ, మనికూడ ఎంచె
దకుఅని వ్రాసియున్నాడు. విక్రయమునకు రసకర్పూరము
బొంబ ముబ్బరాజు (జగంపేట) గారివద్ద దొరకుచున్నది. దీనిని,
శేపరీశిరించగ, అహ్మోనియా, (నవాసాగరద్యుతి)చే బలబ
చున్నది. ఇదికూడ కడుపులోనికి వాడదగు. కలోమెత్
పచ్చిమేటకు మెక్సర్కోక్స్ లోరైడు అనికూడ వచించెడు. కాని
సవీరము శేవలము మెక్సర్కోక్స్ లోరైడు అనగా, హైడ్రో
క్లిరైల్ కోక్స్ లోరైడ్ గాదని నెరుంగవలయును. అందు పాపము
గూడ గలియుచున్నది.

షర్మన్ అండు కో

98, కెప్టెన్ స్ట్రీట్, కలకత్తా

బెంగాల్ కోల్ అండ్ కో. హోటల్ కో, గృహ పరి
శ్రమ, వ్యవసాయసంబంధమైన పనిముట్లు జనశ్రీ మర్చెండ్సెస్
వ్యాపారములు.
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో (వ్రాయవలెను. 4801)

వృత్తాంతలేఖలు

ఆది మాంధ్ర సభ

5-6-28 వ తేదీ సాయంత్రం మంగళగిరి గ్రామము లో బుద్ధానుమత్యుగారి యింటివద్ద ఆదిమాంధ్రులు సమావేశమై చుట్టూరలో జరుగజేయు 5 వ ఆంధ్ర దేశ ఆది మాంధ్ర మహా సభకు ఆహ్వాన సంఘమును యేర్పరచి మ. రా. శ్రీ. మంధ్రుల వెంకయ్య ఎం. ఎల్. సి. గారిని సహాసభకు అధ్యక్షునిగాను, తార్లపాలెంకాపురమును మ. రా. శ్రీ. మంగళగిరి రాఘవదాసుగారిని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగాను యెన్నుకొనిరి. (స్వకీయ విలేఖరి)

తణుకు తాలూకాబోర్డు యెన్నికలు

మెనుగొండ

జూన్ 28 వ తేదీ శుక్రవారము తాలూకా బోర్డు కొత్తమెంబర్ల ప్రధమసమావేశము నుమారు 8 గంటలకు హాజరై ఎల్.మెంబర్ పాకకాలాధిపతయన 28 గేజ. కాంగ్రెసు అధిపతియూ, జయిందాదయన అగు శ్రీయుత ముళ్లపూడి తిమ్మరాజుగారి శ్రీ.గ్రామం పోటీలక యీ రెండవసభ్యులను కూడ జయిందాదయన ప్రెజిడెంటుగ నెన్నుకొనబడుటందగున అయితోనందయన గంగకేసరి తనవంతరము శ్రీయుత జ్ఞాపిరపు బ్రహ్మన్నగారు వైకుంఠేశ్వరయ్యగారి యొక్క కొనసాగిడి ఆ తరు 10 గంటలకు పోటీనయనకు ద తుచే. 8 సాయంత్రా అయి 3 గంటలకు సమావేశముయి జిల్లాబోర్డుకు 1 కటారి 20 గా గ్రామ 2 పెన్సన్ల కీతారామరాజు 8 పెన్సన్ల పెదవక్కనారామరాజు 4 యలమర్తి సత్యనారాయణ 5 పిగవల్లి శ్రీకృష్ణప్ప 6 జవ్వాది లక్ష్మణయ్యగారు మెంబర్లుగా యెన్నుకొనబడిరి. (కవిలేఖరి)

ద్రాక్షారామము

(ఒక విలేఖరి)

యూనియన్ బోర్డు

న గ్రామములో కోడులేక యింకా పీఠులకులే యీ గతువునున్న వేసవిపాద పడలేక ప్రజలు పలుపాదల నొదును వ్నారు మాగ్రామంశించి కాకినాడ, కోటిపల్లి, రాజమండ్రి పోవుటకు బస్సుకారులు వుండి వున్నది. అవి రాత్రి పగలు అనక మా పీఠులలో సర్వ కాలములయందు మనుష్యులను కొని పోవుటకై వాల్లడు మండుట ఆచారమై యున్నది. అందుచే యీ యింకా పీఠులను చేరయన్న గృహములు ఎక్కుడు గుమ్మరే పిండియుండుటలన గృహయజమానులు శ్రవణం పడుచున్నార కాకలకు గ్రామంలో వాల్లడమండానున్న, గ్రామంలో కోడ్లు సాధ్యమయినంత త్వరలో వేయించుటకున్న మా యూనియన్ బోర్డువారు తన శ్రద్ధ వహించుతుని తలచుచు న్నాము.

వెలంపాలెం గ్రామములో అగ్ని ప్రమాదము.

యిచ్చుట 4 తేదీన అగ్ని ప్రమాదముచే 8, 4 యిండ్లు పరిశురాను శ్రీ ఆయినది. ఇది రెండవసారి అగ్ని దేవుడు మా ప్రాచ అనగ్రహించుట.

సాలూరు

విశాఖపట్నం జిల్లా

అగ్నిప్రమాదం

గత 30 తేదీ బుధవారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు సాలూరు జిల్లా చాకలిపిలో అగ్ని పుట్టి చాకలిపి జిల్లాపిడి, గొల్లపిడి, నాయుడుగచ్చేరి, నెయ్యిపిడి వరకు ఒకే వరుసన పగ ముట్టలును మండియెను. గాలి విమరున ఒక్కగంటలో మంటలు యీ భాగమందయి తేలుటచే ప్రజలు తమ ప్రాణ మల దక్కించుటకు పరుగెత్తి మ ఆస్తులను గోల్పోయిరి. గొల్లపిడిలో పెంతుటింటిలో 7 గురు వనస్సులు చుట్టు ఒక అగ్ని హోత్రముండుటచే వైకిర జాలక కాలిపోయిరి. మరి యొక పెంతుటింటిలో ఒక ముసలిది చంటిపిడ్డ నెత్తుకొని కాలి ముడచయెను. వామనపిడిలో 2 కాలిన శిశువులు మరణము దొరికెన. మరి 10 మంది శరీరాలు కానవారు. దిన తిన అయి తిగో మృత్యువు పాలగుచున్నాడు. నుమారు 100 పెంతుట్ల, 800 పూరియిండ్లు భస్మయెను. చచ్చిపో

యిన పశువులు, గొర్రెలు మేకపిల్లలు, పందులు లెక్కకు దొరకలేదు. ఈ భాగములందలి వీడలు భాగ్యవంతులకుడ జీవనోపాధులను గోల్పోయిరి. మొత్తపు ధననష్టము 8 లక్షలకు మించునని అంచనావేయబడినది. మరల 3 తేదీని మాలపేటలో అగ్ని పుట్టి నుమారు 75 యిండ్లు తగులపడినవి. ప్రాణనష్టము లేదు.

గ్రామముల వర్తకులు వీడల కన్నదానము చేయుచు న్నారు. అధికార్లు, అధికార్యులతో కూడిన ఒక సహాయసంఘము మ. రా. శ్రీ. డి. బి. టిక్కాని బాలాజీరావువారయి డుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఏర్పడి దినము దినము యూనియన్ ఆఫీసులో సభకూడి తగిన సహాయ మొసంగుచున్నార. శ్రీ సాలూరు జయిందాదగారు రూ 800 లు నిరాధి మొసంగిరి. యూనియన్ బోర్డువారు రూ 100 లు యిచ్చుటకు తీర్మానించిరి ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు కలప కొంతయిచ్చుచున్నార. వీడలు తమ ఉపాధిమార్గములు పరికరములు గోల్పోవుటచే ఎంతటి సహాయమైనను చాలక జిల్లాలోని నహరాజులను, జయిందార్లను వర్తక సంఘములను సహాయ మొసంగ అభిలషించు చు న్నారు.

మిగిలిన పీఠులవారు భయోత్సాహులై తమ యిండ్లను విప్పి రాత్రింబగ్గు నిద్రాసారములు నురచికొనుచున్నార. యూనియన్ సంఘమువారు పురనిర్మాణములో పీఠులు పంతులు వివిధగా యుంచునట్లు తగిన జాగ్రత్త తీసుకొనుచు న్నారు.

జిల్లాలోని సహాయముల దారలు తగిన సహాయ మొసంగి యిచ్చుట వీడలను సంతోషించెదరు గాక.

(ఒక విలేఖరి)

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

జూన్ 6:—నూ గ్రామము చల్లబడినది. రెండుమూడు కోజులు వరుసగా రాత్రిలయందు కొద్దిగా చినుకులు పడి ఎండవేడి తగ్గిపోయినది. కలరాకూడా అరిగిపోయినది.

మా తాలూకాబోర్డు కాంగ్రెసు విజయము

ఈ అంశమునుగూర్చి మిక్కిలివరకు ప్రాసియంటిని మా బోర్డుమొక్క అగ్నేత ఉపాధ్యక్షుడైన రా ఎన్.కలలో కాంగ్రెసుపక్షపు విజయము సహకారిన సంతోషమును వెల్లెలుచున్న లంకల కోడేన ఫిర్యావోల్ల ఒక ఉపాసరనియెను ఏర్పాటుగాంచి ఇచ్చుటకు ఆహ్వానములను బంపిరి. ఈ ఫిర్యాకు మాలపురమును వెనుక భీమారం తాలూకాబోర్డునకు కొంతకాలము అధ్యక్షతవహించిన శ్రీయుత పెన్నెత్తి బాపిరాజుగారు ఈ విందు బల్లిపాడు గ్రామమున ఏర్పాటు గావింపబడెను. ఈ విందులో నుమారు రెండుమూడు వందలవంది పాల్గొనిరి. అనంతరము జరిగిన సభలో అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులుగా నెత్తుకొనబడిన తల్లూరి నారాయణస్వామి కపిల కామేశ్వర నూగ్యనారాయణగారు స్వాగతము మున్నగుతును ప్రాతిమూలముగా ఆ ఫిర్యావోల్ల సభ్యులచిరి అప్పటింపబడిన ఆ స్వాగతపత్రమున నీ క్రిందిభాగము ముఖ్యమైనది.

దేశ దారిద్ర్యమును తొలగింపజాలు ఖాది వస్త్రధారణమును, ప్రాథమిక పాఠశాలలయందు వస్తునిర్మాణ విద్యను నెలకొల్పుట, గ్రంథాలయోద్యమమునకు కేటాక నోసంకుల, హిందీ, పద్యము మాత్రుభాష, ప్రజాతీయవిద్య జాతీయవైద్యము విప్లవించి దేశసాభాగ్యమును పెంపొందించెదరని ఆశించుచున్నారము.

దీనికి సహధానమునిచ్చుచు నారాయణస్వామిగారు తమకు సాధ్యమైనంతవరకు కష్టపడి ప్రజలకు మనోభీష్టములను తీర్చెదమని నొక్క వక్కాణించిరి.

ప్రాథమికోపాధ్యాయులు ఆంధ్రవిద్యాప్రవేశపరీక్ష

స్థానికసంఘముల ప్రోత్సాహ మావశ్యకము గ్రామములకేమి అధికారివర్గమునకేమి చాలముది ప్రాతి ఉపాధ్యాయులు స్వభావమునైనను వందజ్ఞానము లేకున్నారనియు అందుచే ఏ జ్యోత్స్నలకు స్వభావము అభివృద్ధి చేయజాలనియు నుడువుచున్నార. మఱియు, ప్రతి శాస్త్ర సాధ్యక్షుడును యూనియనునే సీకికగా ఎత్తుకొనుచుండుట సహజమగుచున్నది కొలదిదినములక్రిందట జరిగిన ఒక ఉపాధ్యాయ పండితసమీక్షమునందు నొకరు తమ ఉపన్యాసనిందలకు "యొక ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు "ఒకనోస మెప్పు" ననగా మంచివానిని మంచివాడు మెచ్చుకొనును అని బోధించు

మండగా చూచిరి" అనిజెప్పిరి. ఈ విషయమునందు వాస్తవము లేకపోలేదు. మంచిభాషాజ్ఞానము కలిగిన ఉపాధ్యాయుడు గ్రామములచే గాని అధికారివర్గముచేగాని గౌరవించబడకపోడు. ఇందు ఒకలోపము ప్రయినింగు పాఠశాలలయందు సహితము పండితులను నియమించకపోవుట రెండవది ఉపాధ్యాయులు స్వంతముగా గ్రంథపఠనచేసి భాషాజ్ఞానము సంపాదించక పోవుట ఇపుడు నేను తెలుపబోవు నూచనకు స్థానికసంఘముల ప్రోత్సాహ మావశ్యకము. ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయుడు తెలుగు విద్యాప్రవేశపరీక్ష(Entrance Examination) యందైనను ఉత్తీర్ణులగుట యవశ్యకమైయున్నది. ఇది ఉపాధ్యాయులకుష్టించి చదివిన సాధ్యమగు కార్యముని నావశ్యకము. అట్టి ఉత్తీర్ణులగువారికి ప్రమాణకొరెత్తాప్రోత్సాహపట్టు స్థానిక సంఘములుచేయవలసిన సహకారము. ఇట్లుచేసిన ఉపాధ్యాయులకు ప్రోత్సాహమేగాక తమతమస్థలములయందు మంచిజ్ఞానము తయారుచేసినవారు కాగలరని నానమ్మకము. ఉపాధ్యాయులు భాషాభివృద్ధియే మఖ్యోద్దేశముగా నెంచుకొని ఆచరణకు గడంగెదరుగాక యనికోరుచున్నాడను.

తల్లాప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు.

మీగాంధీ ఆంధ్రజాతీయమహా విద్యాలయము - ఏలూరు

ఈ విద్యాలయము వేసవికాలపు నెలవులయనంతరము ఈనెల 10 వ తేది ఆవారమునండి మఱు తెలుపబడును. ఇచ్చట చిన్నతరగతు: నుండియు విద్యార్థులకు ఆంగ్రమున సత్కరభాషాభివృద్ధికలగటకును భావతాతీయ సంప్రదాయానుసారవర్తన ములపడుటకును తగులిని విద్యావిధాన మేర్పాటు చేయబడుండుట కేకాభిమానులగు ఆంధ్రప్రముఖులను శేలిసిన విషయమే విద్యార్థులకిచ్చట ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, హిందీ, ఉరుదు, భాషలును, చిత్రలేఖనము, ఆయుర్వేదము, శేతయను వృత్తి విస్తలనకూడ విచ్చికుముగ నేర్పబడుచున్నది. ఈ సంవత్సరము బాకలకు కట్టు, పేముఅల్లిక, శేను అల్లిక మొదలైనవికూడ నేర్పించుట కేర్పాటుచేయబడినది. ప్రత్యేకముగ ఒకటి రెండు భాషలు కాని వృత్తివిద్యలు కాని నేర్పుకొనగోరువారికి సహితము అవకాశ మొసంగబడును. ఇచ్చటి ఉచితాయుర్వేదవిశిష్టాయుజున ప్రతిదినము ఉదయము 7 గంట మొదలు 9 గంట వరకు ఆయుర్వేదోపాధ్యాయులను విద్యార్థులను కోసులకు పరీక్షించి వారలకు తగు జ్ఞానధముల నుచితముగ నే యిచ్చుచున్నార. ఆంధ్రాయుర్వేద, అభిలాయుర్వేద పీఠపరీక్షలకు బోధలచిన వారి కిక్కడ నిలబడు సహసరించి ఆయుర్వేదవిద్య నేర్పబడును.

పాఠశూర్లనుండి రావలచి విద్యార్థులు జూన్ రెండవవారములోనే వచ్చుచేరుట ఉత్తము.

జీతములు

1,2,3,4, తరగతులకు జీతములేదు. సంవత్సరమునకు 8 వాయిదాలు	వాయిదా 1 కి ర. అ. పై	వాయిదా 1 కి ర. అ. పై.
4 వ తరగతికి	0 10 0	7 వ తరగతికి 2 4 0
5 ,,	0 14 0	8 వ ,, 2 8 0
6 ,,	1 10 0	9, 10 తరగతులకు 8 0 0

ప్రత్యేకము ఆయుర్వేదము నేర్పుకొనువారికి వాయిదా 1 కి ర. 1 ఇతరభాషలతోను వృత్తులతోను ఒక్కొక్కవానికి వాయిదా 1 కి ర. 8.

శ్రీవవిద్యార్థులకు సగముజీతమువు మ్మకొనియు పాఠశూర్లనుండివచ్చిన నిరుపేదబాలకులకు ఉచితముగను కూడ విద్య నేర్పబడును.

హా. జోగయ్యశర్మ,

కార్యదర్శి,

జాతీయమహావిద్యాలయము, ఏలూరు.

బొంబాయి లైఫ్ అమ్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ (స్థాపితము 1908)

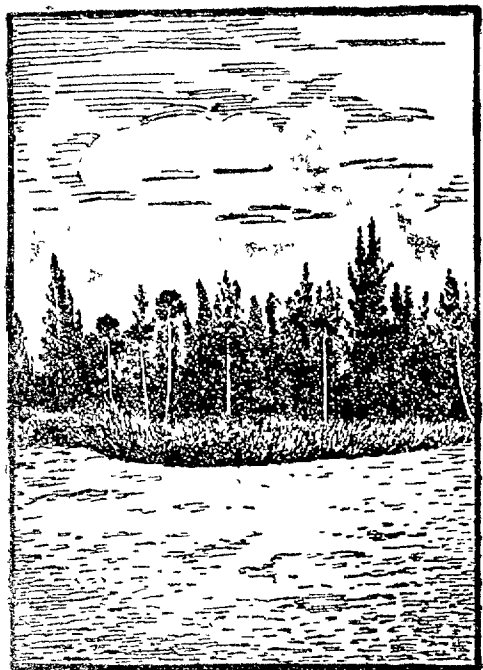
సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాలూభాయ్ నమాచోదాస్ Kt. C 1 E.J.P. మేనేజరు యస్. బి. కార్డుపూర్ ఇండియా దేశపు భీమాకంపెనీలలోల్ల అన్నివిధముల పాలిసిసాకర్యముల నివ్వగలదియే. ప్రత్యేక సదుపాయములు 4845 తక్కువ ప్రీమియములు. ఎక్కువ బోనస్ లు. స్వల్పపరతులు.

మంచి మేనేజ్మెంటు.

అటోమెటక్ నాన్ ఫర్ ఫీచరు. పాలిసిదారు హక్కులకువెంటనే చెల్లించుట వివరములకు ప్రాయుడు.

K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary
Madras Branch, P. B. No. 337,
Mount Road MADRAS

217. చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మాయా శ్రమము మీ సహాయము నాశించుచున్నది

ఆరామపురము నభివృద్ధి జేయుటకు మీ సహాయము
కొనగడు. దీనివలన గలగు లాభమును మీ మిత్రులకు
జెప్పుడు. వాగరికత కిది మార్గచర్యముగా నుండునటుల
జేయవలెనని మా ఆదర్శము.

రూపాయలు కిగతము 5000 రూపాయలు
బుణము తీర్చవలెను. ఒక్కొక్కవనశిగ్గుహము కట్టుటకు
2000 రూపాయలు పట్టును. కైల ప్రేమనవద్ద చిన్న ధర్మ
సక్రమును నిర్మించుటకు 2000 రూపాయలు పట్టును.
తటాకములో విహారనాకలు నిర్మించుటకు ఒక్కొక్క
టికి 200 రూపాయలు పట్టును.

ఆశ్రమవాసుల యుపయోగార్థము గంగగోవునకు
ఒక్కొక్కటికి 100 రూపాయలు పట్టును.

వ్యాయామశాస్త్రప్రక్రియ లగు ఉపాధ్యాయునకు పంచవర్సమునకు 600 రూపాయలు పట్టును.

ఇవి యిచ్చియు ప్రస్తుతము మిక్కిలి అవసరమైయున్నది.

వివరములు కావలసినవారు:—

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి,

బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం. భిషగ్రత్న, మేనేజింగు డైరెక్టరు,

19, హాకిముకోట్టు, మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

8421

తైలములను రుద్ది
మీ ఉడుపులను ఏల పాడుచేసుకొనెదరు?
“కు రె యి న్”
జిడ్డులేని నివారిణి. ఇది
తా మ ర ను

అద్భుతముగా తక్షణమే కుదుర్చును.

ఒకసారి ఉపయోగించి మీరు నిజమును గ్రహింపుడు. మా అద్భుతకౌపిణ్యముల క్యాట
లాగునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

ఏల
నెగరోగముచే బాధ నొందుచున్నారు?
మా అత్యద్భుత నివారిణి యగు
“గె న్”

వేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులకు అమోఘమైన గుణమిచ్చినది.

మీ విషయమును గురించి వ్రాసిన మీ లేది పుచ్చుకొనవలసినది సలహా నిత్యము. మా
అద్భుతకౌపిణ్యముల జాబితా గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. ఆంగ్లభాషయందే ఉత్తరము
లగు వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంగక ర్త:—మొక్కపాటి రామమూర్తి రావు)

ప్రశస్తతియు అద్భుతముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
మొదలకాల్చి చైతన్య ఫలదర్శనము కాలిగ్రహము } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము } ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, రంబు శెట్టిపాటి, మద్రాసు.

ఆంగ్ల భాషా పరిచయము లేనివారలకు బహుముఖముగా
సేద్యకొనుటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆ నంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిక నుండును.
ఇది 700 పేజీలను, చక్కని కాలిగ్రాఫింగున భారత-భాషా-
అక్షరముల సంబంధించిన 16 అచ్చటానుకూలముల గలిగియున్నది.

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు
పదము, అర్థము చేర్చి సేద్యకొనువారలకు బహుముఖముగా
సేద్యకొనుటకు ముద్రించినది. ఇంగ్లీషు భాషాలో 10
సంవత్సరములు వేలకొలదిరూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన
జ్ఞానమును ఇంటియందు గుండెతో సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల
యొక్క పెదక వనిలేదు. గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, దొక
అంతో సంబంధముగల బట్టలు, ఎలవారలు, మరియు యితర సిబ్బంది
యొక్క శిక్షకులు, ఆంగ్ల భాషా పరిచయము లేనివారలకును,
మా అనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని చాల ఉపకారిక నుండును.
ప్రతికూటుంబమునకును ఇది ముఖ్యవశ్యకము. డె 8424

ఆ నంద బోధిని ఆఫీసు,
వ (1421) హనుమాన్ రోడ్ 187, మద్రాసు.

క్షయారిష్ట లేహ్యము

దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్యావ
లో సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చు
ను. 15 కు|| డబ్బీ రూ. 1-0-0
వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పూర్వ చంద్రోదయం

బంగారుతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సంతోష,
మేహము, క్షయ, పొండు, శుక్లవర్ణము, శుభ్రాభివృద్ధి.
నిక్కాక, నిష్పత్తుల మొదలగువాటిని హరించి బలమును నిర్మ
స్థిని, కాంతిని గలిగించు కౌపిణ్యము, కులం 1.
రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. వి. పి. ఖర్చులు రు 6.
వి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. నెల్లూరుజిల్లా

1204 వసంతకుసుమాకరము 2126

ఇది ఆశ్వాసమునగోరు ప్రతిమానపుడు నేనింపరిగినది.
ప్రమేహము, క్షయ, పొండుపు, మూత్రవ్యాధులు, వాగ్మన
ములు, అందు తీసివదార్చును, వినివిదోగిట్టును. అత్యుత్తమ
మైన రసాయన, నామధము. కల తులం 1 కి రు 80-0-0. ర
అర్జుననాయనశాల, ముత్తూరు, కృష్ణా,